

CATALUNYA SOCIAL

NÚMERO DE NADAL

Preu: 1'50 pessetes.

COMPANYIA CATALANA DE CONSTRUCCIONS

PUJADAS I JORBA

Mallorca, 290, baixos

BARCELONA

Telèfon núm. 70045

FORMIGÓ ARMAT

Oficina tècnica sota la direcció dels enginyers
D. Víctor Hassig i D. Walter O. Grueneisen

Construccions de totes menes per importants que siguin, per contracte i per administració - Grans construccions en formigó armat i especialitat d'aquesta Companyia en sostres sense bigues sistema Maillart per a grans càrregues i amb garantia absoluta

Calefacció

Ascensors

Carrer Trafalgar, 36

Telèfon 17887

INSTAL·LACIONS DE

CALEFACCIÓ PER
AIGUA CALENTA

VENTILACIONS

TERMO-SIFONS I
SERVEIS D'AIGUA
CALENTA

CUINES

FOGARS PER A
COMBUSTIBLES
LÍQUIDS

*La calefacció moderna de
les llars existeix només
amb el sistema de*

**CALEFACCIÓ
CENTRAL**

*que dóna confort, salut
i economia*

ASCENSORS

"SCHINDLER"

MUNTACÀRREGUES
MUNTAPLATS

ABONAMENTS
DE
CONSERVACIONS

L'OBRA DE LES MISSIONS

No tothom coneix l'obra civilitzadora que realitzen els missioners en terres d'infidels. Ells són els que porten en les mans l'estendard de la veritable civilització. Si preguntéssim als habitants de determinats països si accepten de bon grat la ingerència de certes nacions que diuen enarborar la bandera de la civilització, ens dirien que no. El fi primordial no es pas alçar el nivell cultural del poble damunt el qual exerceixen llur hegemonia, sinó altra finalitat de caràcter més pràctic. El missioner no cerca altra cosa que esquinçar les tenebres que planen damunt l'esperit d'aquells que encara viuen submergits dins les ombres del paganisme o bé no coneixen el camí que els ha de menar a Déu.

Aprofitant l'avinentsa de l'Exposició Missional, que posarà de manifest l'esforç que fan els missioners per a evangelitzar els infidels, hem volgut consagrar el número extraordinari a l'obra magna de les missions.

Hem invitat les ordres religioses que sostenen missions i els zelosos sacerdots que dirigeixen obres de caràcter missioner, a col·laborar en aquest número i tots han tingut la gentilesa de correspondre a la nostra invitació.

Catalunya té una tradició missionera. I ha tingut missioners heroics que l'Església ha posat als altars. Religiosos il·lustres de la nostra terra han fundat obres arreu del món que han tingut una gran transcendència. L'observatori de Manila fou fundat pel P. Frederic Faura i després d'ell el dirigí molts d'anys el P. Josep Algue. Actualment el dirigeix el P. Miquel Selga, ajudat pel subdirector P. Miquel Saderra, pel col·laborador astronòmic Pare Joan Comellas i pel col·laborador meteorològic P. Joan Coronas, tots jesuïtes catalans. Els PP. Faura i Algue determinaren les lleis dels bagíos i donaren mitjans de preveure'ls amb suficient anticipació per evitar grans catàstrofes.

L'Observatori de l'Havana fou fundat i dirigit molts anys pel P. Benet Viñas, jesuïta català, el qual va fixar les lleis dels tifons.

Les missions tal vegada de més renom en la història eclesiàstica foren fundades pel P. Joan Salmi, S. J., fill de Granadella (1573-1599).

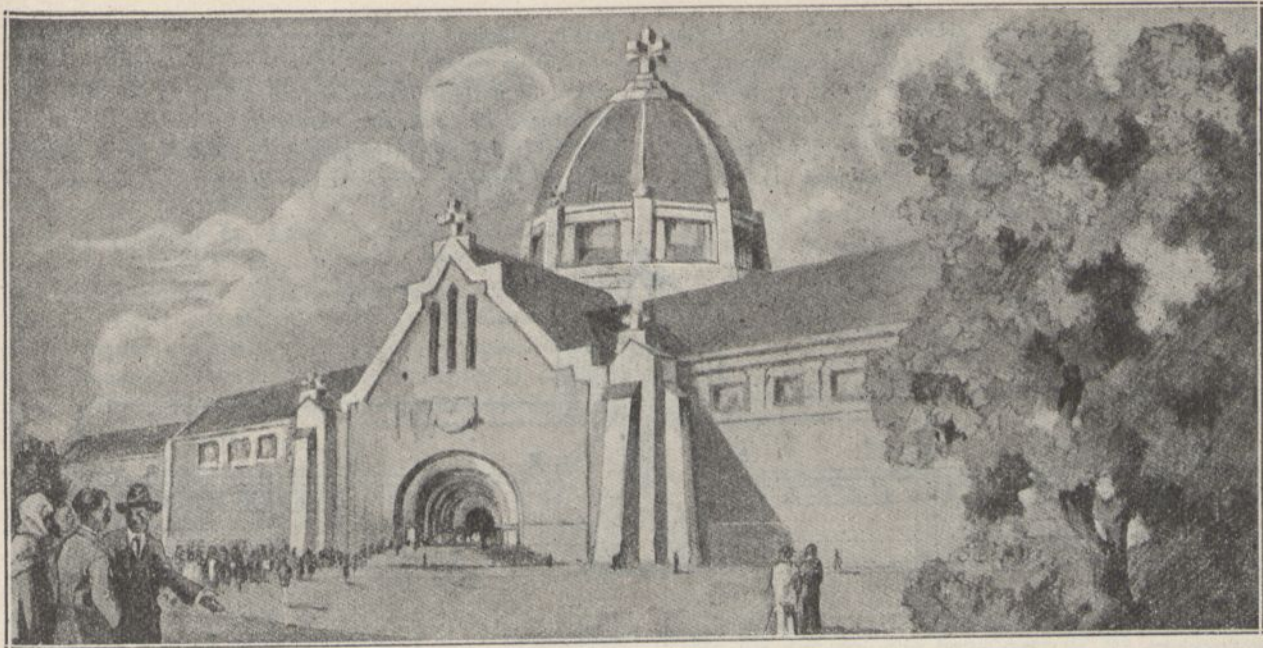
Totes les ordres religioses han realitzat heroïsmes en les terres d'infidels. Llegint els treballs publicats en aquest número, un hom, qualsevol que sigui la seva ideologia, no pot fer altra cosa que admirar el gest heroic dels missioners, alguns dels quals han sabut morir gloriosament per amor als homes i per amor a Jesucrist.

Català era Sant Pere Claver, que va realitzar grans heroïsmes salvant la vida dels negres i català era també Ramon Lull, que morí torturat pel desig nobilitssim d'obrir els ulls dels infidels a la llum de la raó i de la fe.

CATALUNYA SOCIAL, en oferir les seves planes a les ordres missioneres i als directors d'obres de caràcter missional, ha volgut retre un fèrvid homenatge a aquells que saben viure, i, si cal, morir, enarborant ben alta la bandera flamejant de Jesucrist.

*Pius XI, que ha donat gran impuls a les obres de
caràcter missioner i que és anomenat per antonomàsia
el Papa de les missions.*

Projecte del Palau de les Missions

L'Exposició Missional!

Gènesi

A l'estiu de l'any 1926 nasqué entre els elements organitzadors de l'Exposició Internacional de Barcelona el projecte de completar el programa general que comprenia aleshores: Indústria, Art, Agricultura i Esport, amb una nova secció que serví per a palesar als de casa i als de fora l'enlairada espiritualitat del nostre poble. No sols de pa viu l'home, ni l'exhibició de l'avenç material de la Barcelona i de l'Espanya d'avui fóra una manifestació completa de la nostra vitalitat, de les nostres energies.

L'èxit grandios de l'Exposició Missional Vaticana, que havien visitat alguns dels elements directors ja anomenats, féu pensar en una exposició semblant. I buscà posar-se en contacte amb la Unió Missional de la Clerecia de Barcelona oferint-li oportunitat, local i mitjans per a portar a felix terme el nou projecte.

En la reunió reglamentària de l'esmentada entitat, celebrada el 8 de novembre del mateix any, s'acceptà en principi la proposició. Tant l'Excm. Sr. Bisbe de Barcelona com el President Nacional de la Unió Missional de la Clerecia, Dr. Mateo Múgica, Bisbe de Pamplona, aprovaren amb entusiasme el projecte i el recomanaren eficaçment al Cardenal Prefecte de la Sagrada Congregació de Propaganda Fide, qui el beneí i aprovà definitivament assenyalant les normes fonamentals que havien de regir la seva organització.

Organització

L'Excm. Sr. Bisbe de Barcelona, d'acord amb el Consell Diocesà de la Unió Missional de la Clerecia, nomenà immediatament una Comissió Executiva, encarregada de dirigir i preparar l'organització general.

Aquesta Comissió es posà tot seguit en relació amb els Pares Provincials de les Ordres i Congregacions missioneres espanyoles, els quals comunicaren oficialment la proposta als respectius Rdms. Pares Generals. Aquests, a petició del nostre Sr. Bisbe, nomenaren els seus Delegats i des del desembre de 1927 s'ha reunit cada mes, convocat per la comissió, el ple de Delegats de les Ordres missioneres.

A una obra del caràcter de la nostra no podia mancar la cooperació de la dona catòlica. Es constituïren aviat dues comissions femenines, l'una de Propaganda i l'altra Econòmica, integrades ambdues de senyors i senyoretes de la més distingida societat barcelonina. Gràcies a aquesta cooperació s'ompliren les primeres llistes de Membres d'Honor de l'Exposició Missional amb bon nombre d'entitats i particulars que contribueixen a les despeses de l'Exposició amb l'almoïna de 500 pessetes.

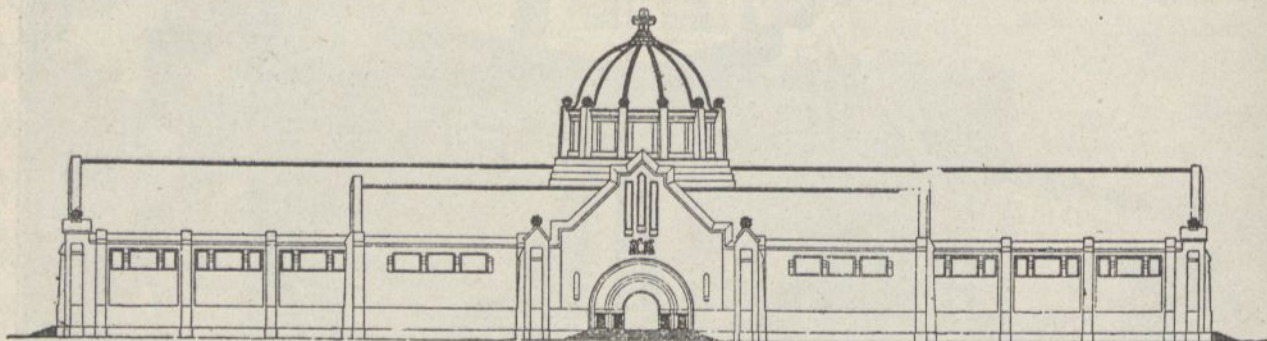
Caràcter

Es dubtà des d'un principi si s'havia de donar a la nostra Exposició el caràcter de nacional o internacional. Suposàvem, i després s'ha confirmat, que importants instituts missioners estrangers hi voldrien pendre part; no comptàvem amb una cooperació tan nodrida i esplèndida de les missions espanyoles. S'adoptà un criteri mixt que l'experiència ha demostrat ésser un vertader encert. S'admeten a l'exposició totes les missions d'Instituts que estiguin establerts a Espanya, donant preferència a les missions a càrrec de missioners pròpiament espanyols. Res ten, doncs, excloses les missions estrangeres de corporacions que no tinguin establiments a Espanya. Així i tot la dificultat de donar lloc a les missions admeses va prenent proporcions d'un vertader con-

flicte que sols es podrà solventar amb l'eixamplament dels locals, tal com ho està gestionant actualment la Comissió Executiva, amb grans probabilitats d'èxit gràcies a la mai esgotada generositat i benivolència del Comitè de l'Exposició General i molt particularment del seu digníssim President, Excm. Sr.

curiós, estrany i exòtic que ofereixen les regions embolcallades encara en les tenebres del paganisme, admirant al mateix temps l'acció soferta i heroica dels missatgers de la nostra santa fe.

La Història, l'Ensenyança, la Beneficència i l'Et-nologia tindran seccions particulars. A les amples

Façana principal

Marquès de Foronda, al qual tants favors i concessions deu ja la nostra Exposició.

No cal dir que l'esmentat criteri comprèn per igual les comunitats de missioners com les de missioneres, les quals estaran magníficament representades.

El Palau de les Missions

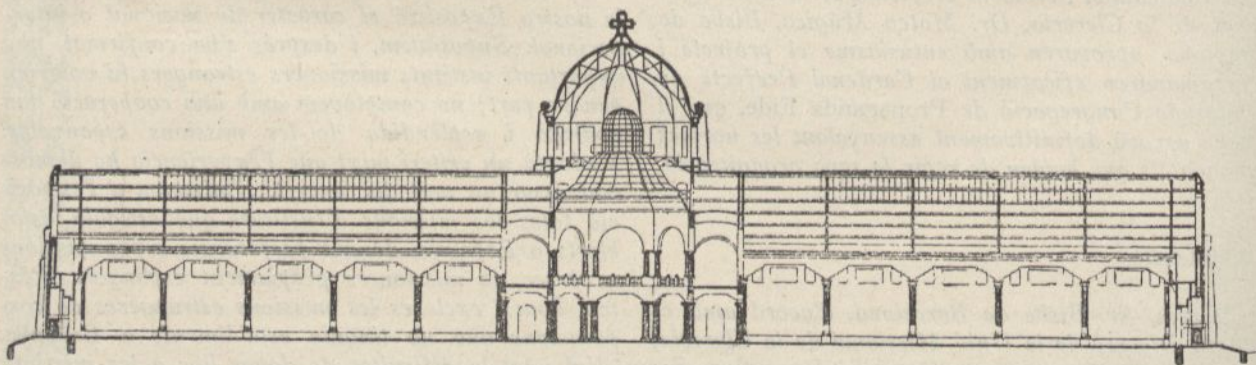
El Palau de les Missions que s'està construint ràpidament a Montjuïc, prop del Palau Nacional, té 120 metres de llarg per 50 d'amplada en la part central. Als dos costats del vestíbul hi ha, a la dreta, un espaiós saló d'actes per a vetllades missionals, i a l'esquerra, la Sala de Santa Teresa del Nen Jesús, destinada a exposicions setmanals d'objectes per a les missions. En el centre hi va un magnífic pati amb artístiques columnes cobert d'una cúpula de 30 metres d'alçada. Aquest pati central dona entrada, a dreta i esquerra, als dos grandiosos pavellons de les missions de 42×22 metres cada un.

El visitant que entri en aquests pavellons anirà seguint l'exhibició de les missions de Terra Santa, Índia, Ceilan, Indoxina, Xina, Japó, Austràlia, Illes d'Oceania i Filipines a la dreta. I a l'esquerra, les missions de Colòmbia, Perú, Equador, Brasil, Argentina, Venezuela, Marroc, Fernando Poo, Congo, etcètera, etc. Recórrer les sales de l'Exposició serà equivalent a donar la volta al món presenciant el més

galeries del pis superior hi haurà un lloc reservat a la ciència i a l'heroisme apostòlic: la Biblioteca i la Sala dels Màrtirs. En la primera podran els savis esplaïar-se en l'estudi de totes les qüestions relacionades amb la nostra història missionera i colonial com mai potser no s'hagi pogut fer a Espanya amb tantes i tan valuoses monografies. En la segona l'esperit apostòlic del nostre poble trobarà l'ambient i l'escalf propici per a la gestació dels grans ideals que s'han de traduir en l'organització a casa nostra de la gran croada per a la conquesta religiosa de les nacions gentils.

Transcendència

En el memorable decret de Pius XI en què ordenava la preparació de l'Exposició Missional Vaticana, el Sant Pare manifestava el desig i l'esperança que els milers de pelegrins que havien de visitar la Ciutat Eterna durant l'Any Sant gràcies a l'esmentada Exposició tornarien a llur respectius països amb la ferma convicció que l'evangelització dels mil milions d'infidels és avui dia la més gran preocupació de l'Església, el seu deure més urgent, deure que l'Església no pot complir sense la cooperació de tots els seus fills, que estan, per tant, obligats, cadascú segons els seus mitjans, a contribuir a aquesta gegantina empresa. Per l'Exposició Vaticana el Sant Pare

Secció longitudinal

pàtria i la ferma perseverança en la nostra santa fe.

I tot això es veurà en la nostra Exposició.

No és altra la finalitat que es proposen els organitzadors de la nostra Exposició Missional. A milers vindran a Barcelona els catòlics de tot el món, però especialment els catòlics de la nostra pàtria. L'espectacle grandios de la nostra Exposició despertarà en l'esperit d'innombrables cristians energies apostòliques que la negligència o la ignorància anul·laren fins avui. Energies que han de produir una bella florida d'associacions missionals, de vocacions missioneres i d'institucions de tota mena encaminades a col·locar altra volta la nostra pàtria a l'avantguarda dels pobles evangelitzadors.

Però no solament això. L'acció missionera d'Espanya, tot i essent avui una ombra tan sols del que era segles enrera, gràcies a l'esforç realitzat aquests últims anys per nombroses corporacions religioses ha assolit una importància que no ens volen reconèixer. A Montjuïc vindicarem el nom de l'Espanya tradicional i l'honor de l'Espanya d'avui dia, i l'estranger restarà sorprès en veure que allí on ell sols pensava trobar ruïnes, noves organitzacions, plenes de joventut i vida, prometen per a demà una expansió mundial de la religiositat d'Espanya.

Més encara. Sortint ja del marc amplíssim de les missions d'infidels, Espanya exerceix a Amèrica i a Filipines un apostolat de tanta eficàcia i importància, que, sens el concurs dels milers de religiosos i religioses espanyols, l'esdevenidor del catolicisme en mantes regions s'hauria vist seriosament compromès pel proselitisme febrós, actiu i potent de les sectes anglo-saxones.

Als nostres missioners deuen aquelles nacions, juntament amb la cultura llatina, la religió catòlica; als nostres religiosos deuen avui molt més del que molts es creuen l'afecte creixent que les uneix a la mare

volia en primer lloc despertar la consciència un xic adormida del deure missioner dels pobles cristians.

La participació catalana

La flama de l'ideal missioner creix i s'estén ràpidament per la nostra terra. Els bisbats de Catalunya han d'ésser esplèndidament representats en la secció d'obres i associacions missioneres; en tots ells es treballa per a la deguda implantació i propagació de les Obres Pontificies. En alguns, aqueixes han assolit ja una plenitud de vida que ens envejarien molts bisbats de l'estranger.

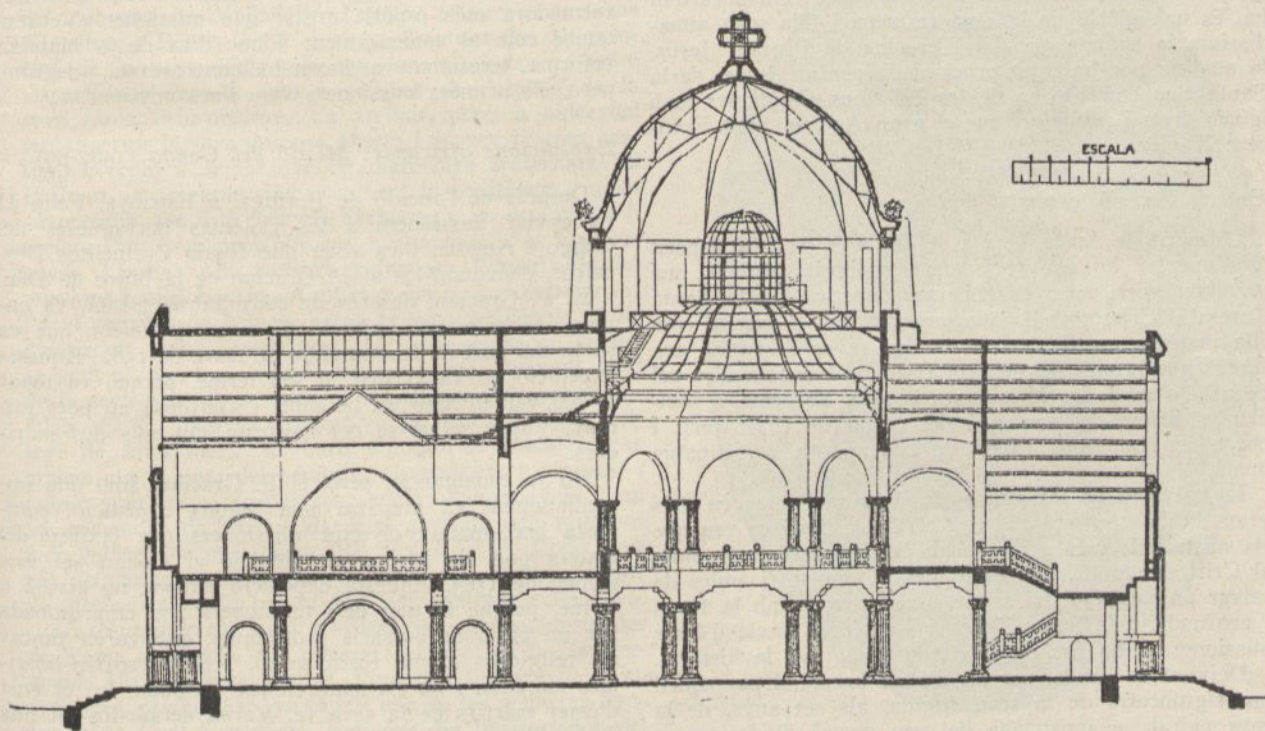
No mancaran tampoc en el nostre Palau les Missions d'infidels pròpiament catalanes, això és, missions a càrrec de religiosos exclusivament catalans. En la majoria de les altres missions espanyoles abunda també l'element català, com és el cas en les missions dels Pares Dominics de Xina i Tonquín, i les dels Jesuïtes de l'India i Mindanao (Filipines).

No cal dir que una bona part de les exposicions setmanals d'objectes per a les missions serà de procedència catalana i més particularment barcelonina. Són nombrosíssims els Robers Missionals que fa mesos treballen de ferm per a confeccionar ornaments d'església per a les missions pobres.

* * *

Per a acabar aquest article, que va esdevenint un xic massa llarg, no ens resta més que manifestar el nostre deig, que ho és també de tots els organitzadors de la nostra Exposició, que aqueixa sigui l'albada gloriosa d'una nova era apostòlica per a major glòria de Déu i de la nostra Mare l'Església.

LLUÍS BISBAL, In. S. C.
De la Comissió Executiva de l'E. M.

La cúpula té una alçada de 30 metres i està coronada per una creu lluminosa perfectament visible de la ciutat estant

Quadro històric de les missions Carmelitano-Teresianes

Prefaci

Amb l'avinentesa de l'Exposició de Barcelona serà palesament manifestat al món el que és i el que val l'Espanya missionera.

D'ací la idea inspiradíssima d'alçar al camp de l'Exposició, vera ciutat de meravella per obra d'art, un palau especial per a les Missions catòliques.

Vindrà a ésser una Exposició dins una altra Exposició, i no dubtem pas a assegurar des d'ara, que l'Exposició Missional no serà menys petita i escaient al costat, pel que és i pel que representa, de la grandiosa Exposició Internacional en una ciutat com Barcelona, que sap fer de les muntanyes rocoses i les valls desertes obagues ufanes i ciutats enciseres.

Malgrat totes les esplendideses, diem, d'aquestes llums humanes ha de lluir a Barcelona l'Exposició Missional, perquè amb ella ensenyarà la flama de la fe que fou portada pels nostres Missioners més enllà dels mars ignots i de les selves verges. Dirà ço que féu Hispània amb la fe del Crist i com va il·luminar les tenebres d'una munió de pobles portant-los a la veritable llum que il·lumina a tothom que ve a aquest món... Amb això Barcelona canviarà la *novella negra* que pesa damunt d'Espanya, en *novella blanca* de llums esplendents. Així ho esperem.

Amb aquest motiu i mentre duri aquest any que hom pot anomenar "Any Missional de l'Espanya Missionera", els magazines i diaris catòlics, d'una manera especialíssima els que es publiquen a la ciutat dels comtes, s'estan preparant per tal de fer una campanya de propaganda per les Missions. D'entre altres a l'avantguarda es troba CATALUNYA SOCIAL, periòdic popular de bona cultura i purs ideals, com ho demostra el dedicar aquest bell extraordinari a l'obra de les Missions.

Pregats amablement per a col·laborar amb un Quadro Històric que faci referència a Santa Teresa de Jesús, i les seves Missions i Missioners, mirarem d'exposar-lo breument per tal d'enlairar la Santa més representativa de la nissaga Ibèrica al setial que es mereix, a la sala central de l'Exposició de Barcelona, puix que a més a més del seu esperit apostòlic i missioner com pocs n'hi ha, és una glòria de la seva reforma i filla seva aimadíssima la santeta popular Teresina de l'Infant Jesús, la qual fa poc ha estat proclamada per un decret de la Santa Seu patrona de les Missions Catòliques amb iguals drets i privilegis que el gran Apòstol Sant Francesc Xavier.

Esperit Teresià, esperit Missioner

L'esperit de Santa Teresa de Jesús és de debò esperit missioner, i ho és precisament, malgrat semblar una paradoxa, per ésser pregonament místic. Unida Santa Teresa al Crist amb llaçada tan espiritual i excelsa com ella mateixa ens ho escriu en les seves *Morades*, era forçós que brollés del seu cor obert amb sageta d'or pel Serafí l'obra de les Missions a la seva Reforma, a semblança diríem de com eixí del costat de Crist ferit i obert per Longinos l'Església redemptora del llinatge humà.

La salvació de les ànimes la demana l'amor en més gran escala com més s'atansa al Crist; d'ací es veu que els místics de més gran volada, els que són més units al Crist per amor, han estat més missioners i amics de salvar ànimes. Qui ha sentit aquest amor amb la força i profunditat de Santa Teresa? Per força havia d'ésser missionera i ho fou de debò com ho prova la història.

Deixant de banda, per tal d'ésser breus, el pas aquell tan significatiu de la seva fugida, als set anys, de la casa pairal, acompanyada del seu germà Roderic, per tal d'anar-se'n a predicar la fe del Crist a terres d'Àfrica on la decapitessin, per confessar la seva fe, diguem

en pocs mots com va brollar amb més força del seu cor l'esperit missioner i com el féu passar als seus fills els Carmelites Descalços.

Quan finia l'any 1566 s'ensopegà passar per Avila el P. Alfons Maldonado, missioner de Sant Francesc, el qual tornava de les Indies Occidentals. Amb son esperit d'apòstol va fer una plàtica fervent a Santa Teresa i les seves monges, parlant-los dels milions d'ànimes que allà a les Indies es perdien per mancar-los la doctrina i més encara per manca de missioners que els l'ensenyessin. Va quedar la santa Mare Teresa tant ferida d'amor amb la pèrdua de tantes ànimes, que plorosa es va dirigir al Senyor amb prec d'inspiració, per tal que li donés un mitjà d'ajudar a salvar-ne alguna de les moltes que es perdien. Així pensant, va passar alguns dies. La seva oració sempre anava dirigida a demanar al Senyor que li ensenyés de quins mitjans es serviria per a convertir ànimes. El Senyor va dir-li un dia: "Espera un poquet, i veuràs grans coses". Ella, però, no mirava quines coses podrien ésser aquestes, fins que, per on menys pensava, preparats per les mans del Senyor, va veure's voltada de fills espirituals que varen començar d'ensenyar la doctrina cristiana a les persones humils per terres de Castella. Llavors fou quan va aparèixer davant els ulls de Teresa el camp immens de les Missions on anirien els seus fills, tota vegada que ella no hi podia arribar. Per això va dir llavors aquestes solemnes paraules: "que bien entendía era ésta mayor mercé que la que le hacía el Señor en fundar casas de monjas" (1). Tenia per més gran mercé haver fills, perquè amb ells hauria missioners. Aquesta era la seva idea que tot seguit va comunicar al P. Jeroni Gracian, primer Provincial de la seva Reforma, com ell mateix ho testifica quan ens diu en el seu *Estímulo de la Propagación de la Fe* (2): "Con autoridad de Comisario Apostólico... envíe frailes a las Indias Occidentales, otros al reino del Congo en Etiopia, todo ello con consejo y ayuda de la misma Madre". I cal fer veure tot això ara perquè no fa pas gaire temps una revista italiana s'estranyava que els Carmelites Descalços es dediquessin tant a les Missions, essent com és l'esperit de la Santa i de la seva Reformadora més esperit místic que missioner. Veurem també com al començament àdhuc dins de la mateixa reforma teresiana va haver-hi controvèrsia. Seguim, però, els primers missioners vers llurs missions.

Expedicions africanes: Missió del Congo (1582-89)

Després de l'anexió de Portugal a Espanya, Felip II va enviar missioners a les Colònies portugueses del Congo i Angola, i va voler que fossin Carmelites Descalços, demanant-los al P. Gracian de la Mare de Déu.

El P. Gracian, després de consultar la Santa, va enviar una primera expedició de cinc missioners, que va sortir del port de Lisboa el 20 de març de 1582. Aquesta expedició no va arribar al seu terme, perquè va topat el seu vaixell amb un bergantí i s'enfonsà en pocs minuts. Varen salvar-se del naufragi tan sols dos mariners.

No va espantar-se, però, el P. Gracian, sinó que immediatament va preparar una segona expedició, composta així mateix de cinc missioners que eixiren del mateix port de Lisboa en direcció al Congo pel mes d'abril de 1583. Aquesta expedició tampoc no arribà a terme, perquè la nau dels missioners fou empresonada per un galí de corsaris protestants, que varen tancar els religiosos a una fosca presó, fent-los sofrir horribles martiris, i no els mataren per no donar-los el gust d'ésser màrtirs de la seva fe. Varen deixar-los en una de les illes de Cabo Verde, per tal que allí morissin desconeguts i abandonats de tota consolació humana. Així fou, puix que un d'ells va morir. Els altres foren re-

collits per un vaixell espanyol que s'ensopegà de passar per aquelles costes, i els portà fins a Sevilla. No varen deixar-ho tampoc aquesta vegada ni el P. Gracian ni Felip II, disposant aquest que a càrrec del tresor públic, fos preparada com més aviat millor una tercera expedició. El 10 d'abril de 1584 sortia altra vegada de Lisboa la nova expedició que portava al Congo tres missioners Carmelites Descalços, que anaven en companyia del bisbe de Santo Tomé, sota la jurisdicció del qual estaven els reialmes del Congo i d'Angola. Els missioners eren el P. Diego del Santíssim, el P. Diego de l'Encarnació i el Germà llec Francesc de Jesús, anomenat *El indigno*, el qual fou per singular providència del Senyor ordenat de sacerdot pel senyor bisbe de Santo Tomé i va ésser l'ànima i el principal apòstol d'aquesta missió del Congo, puix que ell sol, segons els documents trobats, va batejar *més de cent mil negres!* Santa Teresa des del cel estant va albirar com es complien aquelles *grans coses* que li havia dit el Senyor.

Les relacions d'aquests missioners són molt interessants de debò per l'estudi dels usatges i costums, religió, fruits de la terra i tantes altres coses que saben ensenyar els missioners en pocs mots.

Aquesta missió dissortadament fou tallada a la naixença pel P. Nicolau Doria, successor del P. Gracian en el govern de la reforma teresiana. Els missioners del Congo, mancats de l'ajuda del seu superior, varen retornar a Espanya l'any 1589 amb idea de tornar-se'n més reforçats; mes, ai las! no varen tornar-hi mai més ni ells ni cap altre Carmelita Descalc malgrat les moltes gestions fetes arreu per alguns d'ells i per les manifestacions i desigs de la Seu Apostòlica perquè hi tornessin.

Controvèrsia sobre les Missions a l'Ordre

La determinació del P. Doria no va acabar solament amb les missions del Congo i d'Angola, sinó que àdhuc va prohibir que es parlés més d'elles a l'ordre. Això fou la causa de moltes i fervents discussions d'entre les quals va eixir la llum i foren causa que es perpetuessin autoritzades més tard per la Santa Seu.

D'entre els que més varen distingir-se en aquestes qüestions n'hi ha un del qual cal parlar perquè fou el que més ferm va mantenir-se contra tota tempesta i fou després dels primers missioners. Fou aquest el Pare Joan Tadeo de Sant Eliseus, fill de Calahorra, profés del convent de Valladolid (1597), primer arquebisbe d'Ispahan a Pèrsia. El P. Joan va defensar des del principi de la seva vida religiosa les missions a l'ordre Carmelitano-Teresià com a pròpies de l'esperit de la seva santa reformadora. Va arribar, però, a oïdes del seu superior la seva defensa oberta i franca i varen castigar-lo com a sembrador de discòrdies fraternals. El P. Joan va acceptar silenciosament la penitència i quan va presentar-se-li la primera avinentesa, va demanar i li donaren un breu apostòlic per a passar-se a la Congregació d'Itàlia. Allí pensava promoure l'esperit de les missions i així ho féu. Arribat a Itàlia, li fou assenyalat el convent de Nàpols per a la seva residència. Allà, d'entre els molts personatges que confessava, va trobar-se amb un que va oferir-li des del primer moment, part de la seva hisenda a favor de les ànimes dels pobles infidels. El P. Joan va proposar-li la fundació d'un Col·legi de Missioners. El baró Cimino de Cacurri, que aquest era el nom del penitent, va acceptar gratament i àdhuc amb entusiasme la proposició; llavors el P. Joan va començar de parlar als seus germans, de missions i de col·legis de missioners. Els amics del P. Doria, que allí no mancaven tampoc, varen acusar-lo de sembrador de discòrdies, causa per la qual fou castigat a Espanya.

L'afer era greu, i va traslladar-se personalment des de Roma a Nàpols, el Comissari general de la Congregació. Ho era llavors el P. Pere de la Mare de Déu, aragonès, predicador apostòlic i una de les primeres figures de la Cort Pontifícia, com ens diu l'historiador del seu temps Baronio.

El P. Pere veia tot el que al seu voltant esdevenia,

va oir a tots, i per dissimulació va castigar novament al P. Joan, qui amb cor alegre va rebre la penitència. Fou això perquè el Comissari tenia el cor d'apòstol com ell i va pensar que amb els diners del baró de Cacurri podria fundar a Roma el Col·legi de les Missions Carmelites, que havia d'ésser el primer que hi hauria als ordres religiosos. I així es féu l'any 1605 i fou molt anomenat havent donat molts i bons missioners a l'ordre.

Missioners a Pèrsia (1604) i Missions orientals

Al seu retorn a Roma, el P. Pere fou pregat pel Pontífex Climent VIII d'enviar frares del seu ordre al rei de Pèrsia com ambaixadors pontificis i amb la idea de fundar una missió a la capital d'aquell reialme. El Pare Pere va contar al Papa el que passava al seu ordre respecte a les missions i les qüestions que hi havien per si era o no conforme a l'esperit teresià dedicar els seus religiosos a l'obra de les missions. Havent vist el Pontífex que la qüestió era greu, va manar-li que nomenés en nom seu un religiós savi i prudent, per tal que estudiés el cas amb tota atenció i que informés i donés el seu vot per escrit a Sa Santedat. Així es féu. Després que el Pontífex va llegir el vot que sobre la qüestió havia escrit el P. Joan de Jesús Maria, "gran teòleg i gran místic", com l'anomena Bossuet, va exclamar el Sant Pare per dues vegades ple d'alegria: *In Persidem! In Persidem!* (a Pèrsia! a Pèrsia). Hom no va poder dir res més. Les missions eren assegurades i aprovades per sempre pel Pontífex Romà, a la reforma Carmelitana.

La primera expedició a Pèrsia fou feta sota el nom d'ambaixada de la Santa Seu. La formaven el P. Paulo de Rivarola, de família noble genovesa i que havia estudiat amb gran lluíment a Alcalà d'Henares i a Salamanca; el P. Joan Tadeo de Sant Eliseus, al qual coneixem pel seu zel i penitències; el P. Vicens de Sant Francesc, fill de València. Van ajuntar-s'hi un germà llec de l'Umbria i un aragonès seglar i soldat que s'anomenava Francesc Riodolid de Peralta, antic oficial i caporal major dels Terços de Flandes, molt entès de l'art militar i molt al punt per aquella ambaixada, el secret de la qual era poder entrar en intel·ligència amb el Xa

M. Pere Tcheng, recentment consagrat bisbe de Suan-hura (Xina)

de Pèrsia i així el Papa ajudar-lo en les guerres contra la Turquia, mitjançant una Lliga Santa que portava projectada Sa Santedat entre els prínceps cristians, tal com havia fet Sant Pius V llavors de la cèlebre batalla de Lepant.

L'ambaixada pontificia formada pels missioners va sortir de Roma el 6 de juliol de 1604 vers Itàlia, Austria, Polònia, Rússia, cap avall el Volga fins a Astrakan, passant després el mar Caspi i així passar la Mèdia i la Pèrsia fins Ispahan, capital llavors d'aquell reialme. No va arribar al seu destí fins a darreries de 1607, després de tres anys i mig d'haver sortit de Roma i després d'haver sofert malalties, empresonaments, privacions, fam, fred i set i àdhuc la mort com succeí al germà llec i al caporal major Riodolid de Peralta, que varen morir a la Tartària a les voreres del Volga.

Els missioners varen donar la seva ambaixada al Xa de Pèrsia el dia 3 de gener de 1608 i el 2 de febrer d'aquell any varen inaugurar la seva fundació de la missió amb les conversions d'un notable protestant anglès, Robert Sirley, i també la de la seva muller que era cismàtica, de sang reial i la qual al baptisme va rebre el nom de Teresa. Aquestes foren les primeres conversions d'entre una munió incommptable, ben aviat embellida amb la sang de cinc neòfits màrtirs (1620). Foren llavors i moltes altres vegades els Pares Carmelites empresonats i maltractats, mes no va voler el Senyor que donessin llur vida, per tal com era molt necessària als cristians de Pèrsia. Fou aquesta missió considerada en un començament com a Casa-Matriu i quarter general de les missions carmelitanes d'Orient. D'allí estant varen estendre's els missioners teresians vers el golf Pèrsic i del d'Omar, vers la Mesopotàmia, l'Irak, Síria, Palestina i també per l'altra banda fins a Goa, el Gran Mogol i la Costa de Malabar.

Efectivament, el P. Vicens de Sant Francesc va sortir d'Ispahan vers el golf d'Omar i va fundar la missió d'Ormuz (1612) la qual va ésser de molt profit per als portuguesos, que eren els amos d'aquella plaça. Allí els missioners varen convertir molts renegats.

L'any 1613 un altre espanyol, el P. Lluís Francesc de Santa Teresa, fill d'Ecija, d'ànima de tremp, va fundar una residència a Tatta que fou la primera de les que va tenir després l'ordre al Gran Mogol. D'aquesta missió sortí el Beat Redempte vers l'illa de Sumatra, on fou martiritzat amb el Beat Dionís. El P. Leandre de l'Assumpció, fill de Burgos i de la noble família dels Melgosa, va passar al claustre teresià, de prefecte dels Terços de Nàpols que era. Va fundar en 1620 la primera casa que posseïren els fills de Santa Teresa a Goa i en la qual va fer després el Beat Dionís de la Nativitat els seus estudis abans de partir cap al martiri.

El P. Joan Tadeo, qui fou el principal fundador d'Ispahan, va inaugurar una altra casa a Schiraz (1623) a la mateixa Pèrsia, i així en tots els anys que varen seguir-se varen fundar els carmelites residències missionals a tot el golf Pèrsic.

El mateix any 1623, el Superior de Pèrsia P. Pròsper de l'Esperit Sant, espanyol, va enviar al P. Basili de Sant Francesc, portuguès, perquè fundés una missió a Bassorah. Aquest pare fou el successor del P. Pròsper com a Vicari del Mont-Carmel.

L'any 1627 el mateix Ven. P. Pròsper va fundar a Alep la casa que fou, diríem, matriu de les nostres missions a Síria i va reconquistar per a la Reforma Teresiana el Sant Mont-Carmel, que és el bressol de l'ordre (1631). Va fundar cases de missió a Caifa i Tolemaida o Sant Joan d'Acre (1634). És una de les primeres figures de l'ordre, un segon Elias al Mont-Carmel, on era venerat com un Sant pels musulmans, jueus i cristians.

Mentrestant s'estenien les Missions de les Indies Orientals per Diu, Surat, Caroar, Sunker, Bombay (amb dues residències) i fundant a Goa un altra segona casa i d'altres a Pèrsia, al Mont Líban, els de les Indies Occidentals formaren l'esplendent província de Sant Albert de la Nova Espanya,

Missions d'Amèrica o de les Indies Occidentals

Malgrat haver acabat el P. Doria, com havem dit, amb les missions de la Congregació d'Espanya, on va impedir les missions que en els pobles d'Amèrica feien els religiosos que allí havia enviat el P. Gracian de la Mare de Déu, malgrat de no estar subjectes com els altres a la Congregació de Propaganda Fide.

L'any 1586, com diu la cèdula del Marquès de Villamanrique (a l'arxiu de Simancas, est. 58, c. 3), varen anar a Nova Espanya, amb llicència de S. M., dotze religiosos descalços de Nostra Senyora del Carme "*para la predicación y enseñamiento de los naturales, en la flota general de don Juan de Guzman*". Els acompanyava el mateix Virrei de Mèxic qui va donar-los l'església de Sant Sebastià d'aquella ciutat. Fou aquella la casa matriu de les missions de Nova Espanya. D'allí varen passar a Celaya, Puebla de los Angeles, Orizaba, Popayan, Querétaro, Tacuba, Salvatierra, Toluca, Valladolid, Antequera, Jalisco, Santa Fe, Cuyocan, Caldas, Guadalajara i Latacunga, formant amb aquests convents la dita província de Nova Espanya.

De Mèxic varen sortir els carmelites en les naus de Sebastià Vizcaino l'any 1601, per tal de fundar la missió de Manterrey a Califòrnia, la qual fou anomenada *Mont-Carmel* per la semblança topogràfica que tenia amb el de Palestina, essent aquesta casa la primera que els fills de Santa Teresa fundaven en les terres que avui dia són els Estats Units d'Amèrica del Nord.

Posteriorment hi va haver expedicions missionals de carmelites descalços a Perú i Río de la Plata, on féu el seu pontificat gloriós Msr. Josep Anton de Sant Albert, primer bisbe de Tucuman, després arquebisbe de Charcas, savi i virtuós prelat que va morir a la capital de l'Argentina l'any 1801, amb fama de santedat.

Els C. D. de la Congregació d'Itàlia, amb la llicència de Propaganda Fide, varen fundar una missió a la Luisiana l'any 1720 i una altra a Río Janeiro l'any 1820.

Avui compten els C. D. 70 cases a Amèrica, de les quals moltes són parròquies i centres d'evangelització i apostolat en totes les seves múltiples formes.

Missions a Europa

Els fills de Santa Teresa no varen fundar solament a les terres d'infidels, sinó fins a les dels heretges.

Tot just beatificada la Santa reformadora, el Capítol General celebrat a Roma l'any 1614 va acordar, per tal de fer honorança a la seva gloriosa Mare, d'obrir una missió a Anglaterra per a la conversió dels protestants, car foren tantes les llàgrimes que va vessar la santa per culpa dels heretges luterans com ella mateixa conta.

Va tenir aquesta missió dos màrtirs: el primer fou el P. Beda del Santíssim, que va sofrir el martiri de sang l'any 1647, i l'altre el P. Francesc de Tots-Sants, mort a la presó per defensar la fe (1641).

A Irlanda varen entrar també els Pares Carmelites per la mateixa causa que havien anat a Anglaterra. Allí sofriren el martiri molts d'ells, essent els més principals el P. Tomàs A. de Santa Teresa (1642), Fr. Angel de Sant Josep (corista) (1642) i el germà llec Fra Pere de la Mare de Déu. El procés d'aquests màrtirs està a hores d'ara molt avançat i esperem que aviat la Santa Església els posarà al culte dels altars.

A Holanda varen establir-se els carmelites per un decret de la Congregació de Propaganda Fide amb la data de 24 juny de 1648, per tal que es dediquessin a la conversió dels heretges. Fundaren una casa a La Haia, dues a Leyde i regiren una parròquia a Amsterdam.

A Polònia varen tenir l'any 1646 una reunió a Glembozy per a la conversió dels rutens per expressa disposició de la Sagrada Congregació, a part dels molts convents que formaven una província religiosa fundada l'any 1617.

Molt gran fou el fruit de conversions que varen recollir els PP. CC. d'aquella gent, "feréstega i muntanyenca, plena de supersticions i molt difícilment apropable a l'Església de Roma".

També a Polònia va sofrir el martiri per la fe el Ven. P. Nazari del Santíssim Sagrament.

Altres missions menors

No són per deixar-se a l'oblidança les que temporalment o per comissió de la Santa Seu o per la curta temporada que les autoritats del país els deixaren estar, varen cultivar els nostres missioners amb la suor de llurs fronts.

L'any 1643 entraven a Moçambic (Àfrica). L'any 1647 a Madagascar, l'any 1696 a Xina, establint-se a Pequín dins una casa que era propietat de la Propaganda Fide. Quan allí estaven fou quan l'any 1724 varen complir una missió especial vers l'emperador xinès. A l'any 1670 alçaren una casa missional a Constantinoble i als segles XVI i XVII els C. C. venecians varen instal·lar diverses cases missionals a Morea, Albània i Grècia.

Seminaris de Missions

L'ordre va haver cura des d'un començament de formar i preparar els missioners en l'estudi de les llengües i de les controvèrsies. Havem dit ja com el primer Seminari fou fundat a Roma amb la donació del noble napolità baró Cimino de Caccuri al P. Joan Tadeo. Primerament fou instal·lat l'any 1605 a les Muntanyes Tusculanes, a Monte-Compatri. Després l'any 1612 fou portat al convent de Santa Maria de la Victòria a Roma mateix i l'any 1662 va instal·lar-se definitivament a la històrica basílica de Sant Pancrac fora de les muralles romanes. D'aquell seminari eixiren els nostres més anomenats orientalistes. Allí varen explicar llengües orientals els primers filòlegs i els més grans controversistes i que foren després professors i regents d'estudis al Col·legi Urbà de Propaganda, tals com d'entre altres els Pares Liberi de Jesús i Paulí de Sant Bartomeu.

A més a més d'aquest Seminari Major i central varen fundar els superiors altres com el de Lovaina (1621), per tal d'avesar els estudiants a la controvèrsia amb els protestants, i el de l'Illa de Malta per estudiar especialment les llengües que en nostres missions de Síria, Palestina, Pèrsia i Mesopotàmia es parlaven. L'any 1633 fou fundat el seminari a Goa, el segon convent d'aquella localitat per tal que els joves estudiessin les llengües de l'Índia.

Glòries d'aquests seminaris i missions

A més de les dites, que no són poques, al camp de l'Apostolat i a la vida de missió, mantes vegades segellada amb la sang del martiri, ens plau breument assenyalar alguna glòria més collida al camp de la ciència i de l'organització benefactora i ofrenar-les en pomell flairós a N. Sta. M. Teresa de Jesús, en l'avinentsa de l'Exposició Missional de Barcelona.

Com oblidar ací la glòria que toca als seus fills en el que atany a la fundació de la Propaganda Fide i com va organitzar-se per tal de dirigir tot l'exèrcit de missioners? En nostra obreta *La Orden de Santa Teresa y la "Propaganda Fide"* parlem més llargament d'aquestes coses. Ara sols direm, fonamentats en els documents que allí citem, que la primera idea de fundar una congregació de cardenals per tal que portés el govern de les missions catòliques va donar-la el Ven. C. Jeroni Gracian de la Mare de Déu l'any 1595. Amb aquest títol va funcionar aquesta Congregació a Roma des del dia 6 de maig de 1599 fins a mitjans de l'any 1604. De llavors fins l'any 1608 fou Director general de les missions catòliques, car havia acabat de funcionar la dita Congregació, el Ven. P. Pere de la Mare de Déu de què havem parlat abans. El P. Pere va encoratjar el venerable P. Tomàs de Jesús perquè donés a la impremta el projecte admirable d'organització de la Propaganda Fide, com ho féu en l'obra titulada: *De salute omnium gentium procurande*, publicada a Anvers l'any 1613. El capítol I del llibre terç tracta de l'organització que devia tenir la Congregació per tal que fos permanent i

eficaç en les seves resolucions; i així es féu no solament en els seus plans generals sinó fins en les coses i detalls més menuts tal com ho havia proposat el P. Tomàs de Jesús. Qui va treballar, però, incansablement per a portar a terme els plans del P. Tomàs vers la Santa Seu fou el Ven. P. Domènec de Jesús Maria qui, a la mort del P. Pere (1608), fou pregat d'ésser el seu successor pel mateix Pontífex Pau V i portà la direcció general de les missions. Hom explica així el perquè, al costat dels noms dels cardenals i prelats fundadors de la Propaganda Fide, que es troben a la Butlla promulgada per Gregori XV a 22 de juny de 1622, hi hagi el nom del P. Domènec, Vicari General dels Carmelites descalços. Antigament estava exposat el seu retrat a la Sala Magna de la dita Congregació, sota el qual hi havia escrit: "Promotor i benefactor insigne de la Propaganda Fide".

Tot això ha estat confirmat suara per l'actual Pontífex amb les següents paraules: "Puix que parlem d'aquestes coses (de les missions), no volem callar la influència que varen tenir els C. D. a la Congregació de la Propaganda Fide, a la fundació de la qual varen contribuir, i no de manera mesquina, amb llurs consells i amb el seu esforç vers aquesta Seu Apostòlica, segons testimoni de les actes de Climent VIII, Pau V i Gregori XV."

Així ho deia en la carta que va dirigir al General de l'ordre l'any 1922 en l'avinentsa del terç centenari de la fundació de la Propaganda Fide que providencialment va aparellar-se amb el terç centenari de la canonització de Santa Teresa de Jesús.

Després de tot això, com ens aturarem a dir les glòries científiques? És prou si dic que la primera gramàtica sànscrita és del P. Paulí de Sant Bartomeu, políglota, filòleg i orientalista de fama universal. En el camp de la filologia hi ha una munió de gramàtiques i diccionaris escrits en llengües orientals per nostres missioners. Arab, persa, talmúdic, malai, armeni, sànscrit, bengalès, etc. etc. De botànica hi ha un *Hortus malabaricus*, de nom universal, que es deu al P. Missioner

Xina. — Idol que encara avui rep culte d'adoració

de Malabar Fr. Mateus de Sant Josep fill de Nàpols; en l'etnologia i etnografia existeixen una munió de *Viajes Orientales* escrits pels nostres missioners i són els de més fama i publicats els del P. Felip de la Santíssima Trinitat (1649), Msr. José de Sebastiani (1666-72), Vicens de Santa Caterina (1672) i Leandre de Santa Cecília (1753-57).

Si mirem la història de la religions trobarem també enriquida la nostra bibliografia comptant-se les obres escrites sobre els cristians de Sant Joan, pels Pares Ignasi de Jesús (1652) i Esteve de Sant Pere i Sant Pau (1752) i per damunt de tots un llibre hi ha que és d'or, escrit en llatí pel P. Alfons de la Presentació (1659): *Col·lecció industriosa de tots els dogmes i secrets dels llibres canònics i autèntics dels pagans, principalment dels brahmans*, ja conegut a l'Exposició Missional del Vaticà.

Darrerament, en matèries sagrades cal assenyalar una correcta versió dels llibres dels Salms i una altra dels Evangelis feta a la llengua persa pel conegut P. Joan Tadeu de Sant Eliseus, qui va dedicar-la al Xa de Pèrsia.

Passaríem dels termes d'article periodístic si continuéssim més endavant.

Per acabar ens plau, però, donar l'estadística darrera i oficial de les nostres Missions actuals, que és el menys que podem fer després d'haver escrit tan llargament de les antigues.

Estat actual de les Missions Carmelitanes

Missions, 14, ço és: Quilon i Verapoly a l'Índia; Mesopotàmia i Golf Pèrsic, Palestina i Egipte, amb una estació al Caire, Síria i Anatòlia; Uraba a Colòmbia, totes dependents de la Sagrada Congregació de Propaganda Fide. A més compta amb les missions d'Amèrica següents: Estats Units, Mèxic, Illa de Cuba, Brasil, Argentina, Xile, Perú i Uruguay.

Estacions missionals, 515, de les quals 181 són residència fixa de missioners.

Esglésies i capelles, 515.

Sacerdots missioners, 503 entre europeus i indígenes de ritu llatí i a més 310 terciaris carmelites de ritus varis.

Germanes auxiliars, 816.

Seminaris per a la formació del clergat indígena, 6 amb 282 seminaristes.

Escoles, 452, de les quals 384 són elementals, 22 mitges, 17 superiors, 27 industrials i 2 normals, amb un total de 56.160 alumnes.

Hospitals i clíniques, 14.

Orfelinats i asils, 42, amb 1.926 entre orfes i asilats.

Tipografies, 4.

Revistes publicades en diverses Missions, 15; revistes de Missions publicades a Europa, 7.

Nombre de conversions d'infidels: Solament l'any de 1927 pujaren a 7.807.

Hom pot veure l'esperit dels fills de Santa Teresa. Allí on no va arribar la Santa, per ésser dona i feble, com ella deia, hi ha arribat pels seus fills.

Avui dia camina la *divina andariega* pel món bo i missionant les ànimes.

I ha vist també complertes les paraules del seu Espòs Diví: "Espera un poc, filla, i veuràs grans coses".

FR. FLORENCI DE L'INFANT JESÚS, C. D.

(1) *Fundaciones*, cap. XIV, darreres paraules.

(2) Així mateix parla a la *Pregrinació de Anastasio*, pàgs. 50-51. D'aquestes qüestions així com de tot el que contarem en aquest article, se'n troben abundoses proves en nostra obreta *La Orden de Santa Teresa, la "Propaganda Fide" y las Misiones Carmelitanas* (Madrid, 1923) a la qual ens referirem sempre, per tal de no citar ací fonts inèdites i obres rares.

Infant xinès de la Santa Infància, resant el Sant Rosari, la devoció clàssica de Catalunya, a favor dels seus protectors

Els sis bisbes xinesos que foren con-
sagrats per Sa Santetat a l'altar de la
Càtedra de Sant Pere.

Tukien (Xina). — Missioneres dominiques i ter-
ciàries indígenes. La que va assenyalada amb
la x és catalana.

Canadà (Amèrica). — El missio-
ner visita les seves disperses cris-
tians, viatjant en trineu.

L'Obra de la Santa Infància

Entre la varietat i multiplicitat de les obres que arreu del món treballen per a la Santa Causa de les Missions entre infidels, n'hi ha una que es distingeix entre totes, per la seva fesomia especial, i que es fa més simpàtica entre elles per raó del seu fi i pels mitjans de què es val per assolir-lo.

Es veritat que es va coneixent entre nosaltres l'Obra de la Santa Infància perquè s'estén cada dia més entre els nens i nenes de tot el món catòlic; va minvant el nombre dels que no saben encara que la dita Obra serveix per al salvament material i espiritual de milers d'infants espantosament desvalguts en llur cos, com desgraciats en llur ànima; si no amb ple coneixement de la cosa, és veu general que la Santa Infància salva els xinets i els instrueix i manté i forma d'ells famílies cristianes. Mes això no és suficient; cal fer conèixer el que és i què fa l'Obra, per així estimar-la i propagar-la.

La Santa Infància no és d'avui ni d'ahir; té vuitanta cinc anys d'existència, i encara que nascuda a França, car fou fundada per l'illustre bisbe de Nancy Monsenyor Carles de Forbin-Jauson, en l'actualitat és obra estesa arreu del món, i té associats a milers en totes les nacions catòliques. Des del 3 de maig de 1922 fou adoptada oficialment per l'Església Catòlica i com les seves germanes, la *Propagació de la Fe* i l'*Obra de Sant Pere Apòtol per a la Clerecia indígena*, figura com Obra Pontifícia.

Es el seu objecte el salvament dels nens infidels, per mitjà dels nens catòlics. Aquests, sense moure's de casa, afavoreixen aquells pels dos mitjans que la Santa Infància posa en mans dels qui volen ésser associats, ço és, l'oració i l'almoina. Aquestes condicions pròpies també d'infants, fàcils de fer, car és una Ave Maria diària i una senzilla jaculatoria: "Verge Santíssima, pregueu per nosaltres i pels pobres nens infidels", amb una almoina mínima de cinc cèntims mensuals, són les dues pràctiques que deuen complir en favor dels nens desvalguts de les nacions gentiliques.

Té diverses modalitats l'esmentat salvament, perquè unes vegades és a Xina que compra i rescata els nens víctimes de la ferocitat dels pares, altres és arreu que instrueix i educa en escoles regides pels missioners els nens de qualsevol país embolcallat en la foscor del gentilisme, i altres els manté en els orfelinats o els cura en els hospitals i dispensaris, o els ensenya un ofici als tallers o obradors per tal de guanyar-se la vida quan en arribar l'hora de sortir de l'asil per a pendre estat deuen espavilar-se per ésser útils a ells mateixos i a la societat.

Es d'aquesta manera que, des de la seva fundació, ha tramès al cel més de trenta milions d'ànimes infantils que sense la Santa Infància no haurien rebut el Baptisme; és així com bateja cada any uns cinc cents mil infants i com nodreix i educa altres tants en els 18.000 establiments que té la Santa Infància constituïts en les 389 missions que afavoreix. L'any passat es recollí la totalitat de vint-i-tres milions de francs com suma de les almoines hagudes de totes les nacions on hi ha associats de la Santa Infància. La repartició es fa pel Consell internacional de l'Obra,

en sessions celebrades a París, sota la presidència de Monsenyor Eugeni Merio, Director general, i amb l'assistència dels delegats de les nacions on està establerta l'Associació: sobresurt en tota la concurrència un esperit de justícia i equitat com no pot tenir sinó qui és catòlic de debò, sense decantar-se a missió particular determinada.

Encara que, fa pocs anys, la Santa Infància ha avançat força a Espanya, pot fer molt més; nacions més petites en territori i en habitants catòlics ens passen davant i recullen més almoines. Ocupa actualment un lloc massa endarrerit entre les altres nacions que afavoreixen l'Obra. I no obstant, les subvencions concedides a les Missions espanyoles per la Santa Infància, sobrepuen no poc la suma d'almoines que els espanyols donen a aquella. Prova fe-faent de la imparcialitat del Consell qui concedeix les subvencions, atent únicament a les necessitats de cada centre de Missió.

Cal, doncs, que entre tots nosaltres s'estengui la propaganda a favor de la Santa Infància; tota la mainada de la nostra terra deu associar-se al redós d'aquest gran arbre que produeix fruits tan abundosos, i afavorir més i més una Obra que tant de bé fa a la infància gentílica: els mestres i mestresses sobretot, que tan fàcilment poden fer-ho perquè està a llur mà l'inscriure llurs alumnes a la Santa Infància, deuen intensificar-ne l'extensió; els rectors i sacerdots en llurs catequistiques i centres escolars; els pares de família entre els fills més petits, des de llur baptisme; tothom, en una paraula, deu ésser l'apòstol decidit d'una tan senzilla Associació.

Aquesta és la voluntat de l'Església, aquest és el desig, per no dir manament, del Sant Pare, que els nens i nenes catòlics formin part de l'Obra Pontifícia de la Santa Infància, segons es desprèn de la seva Encíclica *Rerum Ecclesiae* de 28 de febrer de 1926. Complim-ho, doncs, tots, i així l'Associació d'elements tan petits, amb mitjans tan senzills, assolirà el fi de la seva institució, escamparà a més regions la influència benefactora de la seva acció, i es complirà arreu la voluntat de Déu qui no vol altra cosa que la salvació del món, començant pels petitets. per aquells a qui Jesucrist acaricià amb tendresa mentre estigué sobre la terra.

LLUÍS HOMS I GINESTA, Prev.

Vocal del Consell Internacional
i Director diocesà de la Santa Infància

Infants de Fernando-Poo

L'Obra Pontificia de Sant Pere Apòstol per a la formació de la clerecia indígena

S'ha dit mantes vegades, que en l'ordre actual de l'economia divina en el rellotge de la Providència, sona ja l'hora d'evangelitzar els mil cinquanta milions d'infidels encara existents segons les darreres estadístiques; de cap manera això vol dir, ni ho hem de pensar, que Déu en totes les èpoques no hagi volgut la salvació de tots els homes, com pot veure's en multitud de textos de la Sagrada Escripura, tant de l'Antic com del Nou Testament; ni tampoc que l'Església des del seu origen i començant per Sant Pere fins el Pontífex felixment regnant Pius XI hagi deixat de trametre missioners en tots els segles als països pagans, complint així els manaments del Primer Missioner el Diví Jesús, quan va dir: *Euntes ergo docete omnes gentes: Praedicate evangelium omni creaturae*, sinó que mai tal vegada com en la nostra època no hi ha hagut mitjans fets més a posta per a la ràpida extensió del regne de Jesucrist, ja que la facilitat de comunicacions amb els països salvatges, no tan sols marítimes, sinó també terrestres i aèries. A més a més cal tenir en compte la llibertat de penetrar en els dits països sense perill de la vida com abans, la civilització europea que ja comença de penetrar en les nacions paganes, i l'esperit dels mateixos salvatges més ben disposats per abandonar llurs falses creences i supersticions i admetre altra religió més suau i d'acord a la raó amb perill d'ingressar a l'Islamisme o Protestantisme. Es per això, sens dubte, que els dos darrers Papes en llurs immortals Encíclicues *Maximum illud* i *Rerum Ecclesiae* han posat de manifest la urgència de la cooperació immediata dels Bisbes, sacerdots i fidels a les Obres de Missions i en especial a les tres Pontificies, això és: l'obra de la Propagació de la Fe considerada com la cabdal de totes i les seves germanes auxiliars: l'obra de Sant Pere Apòstol per a la clerecia indígena i la de la Santa Infància. Ara bé, deixant per a altres plomes més hàbils que la nostra el tractar de la primera i de la darrera, anem a ocupar-nos breument de l'Obra Pontificia de Sant Pere Apòstol, per a la formació de la clerecia indígena, explicant el seu origen, desenrotllament, fi i necessitat.

Aquesta obra va néixer a Caen (França) degut al zel que per les Missions sentien Madame Estefane Bigard, Vidua de Cottin i la seva filla Joana Bigard. Aviat l'Obra es va propagar meravellosament per la nació francesa i per causes especials es traslladà a Suïssa, on va adquirir personalitat civil amb el nom d'*Institut de Sant Pere*, degut a la protecció que li va dispensar el President del Consell d'Estat, M. Georges Pyton, per mitjà dels decrets del mateix Consell de data 6 de setembre i 18 d'octubre de 1902. Durant aquest temps, d'ençà de la seva fundació l'obra havia constituït ja 46 beques perpètuas en els diversos seminaris indígenes del Japó, India, Africa, Xina i una en el Seminari grec de Jerusalem.

Morta la fundadora de l'Obra, Madame Bigard, i posant-se davant de l'Obra la seva filla, devés l'any 1924 va passar a la direcció i dependència de la Ma-

re Maria de la Passió, fundadora de les Franciscanes Missioneres de Maria; però en morir aquesta religiosa l'obra és posada a prova per un seguit de contratemps, havent de superar tants obstacles que hom creia que anava a morir; però heus ací que amb l'ajuda de Déu, M. Peyton, acèrrim defensor de l'Obra, aconseguí l'any 1917 que aquesta pogués desenrotllar-se amb tota tranquil·litat.

Capint les Religioses franciscanes la importància de l'Obra i la facilitat amb què podria estendre's per tot el món catòlic si depengués directament de la Sagrada Congregació de *Propaganda Fide*, l'any 1919 varen suplicar al Prefecte de la dita Congregació l'acceptés sota la seva protecció. Un cop coneguda l'obra i veient que responia perfectament al projecte que tenia de fundar-ne una similar, va obtenir de la santedat de Benet XV un decret amb data 28 d'abril de 1920, en virtut del qual la dita obra passava a mans de la Santa Seu i rebia l'actual nom d'Obra Pontificia de Sant Pere Apòstol per a la formació de la clerecia indígena.

Fi de l'obra

Els dos darrers Pontificats han promulgat l'Obra amb llurs lluminoses Encíclicues i d'una manera especial l'actual Papa Pius XI quan ens defineix el seu fi, dient que "es fes amb oracions i almoines

Un simpàtic negre de Fernando-Poo que espera una ànima caritativa que vulgui costejar la seva carrera en el seminari. Es de la tribu Cenga

que jovenets indígenes escollits s'eduquin degudament en els Seminaris i siguin promoguts al Sacerdoci perquè més fàcilment puguin després els de llur raça convertir-se a Crist o fer més sòlida llur fe".

La seva constitució actual

La jerarquia de l'obra actualment està constituïda d'aquesta faísó: El Consell Suprem Central de la Sagrada Congregació de *Propaganda Fide*; un Consell Nacional en cada país que nomeni les Junes o Consells Diocesans en cada Bisbat, els quals per mitjà de les Junes Parroquials han de fer arribar l'Obra fins a cada u dels fidels.

Té l'Obra les següents classes de socis: Els fundadors que lliuren un capital de sis mil pessetes per a una Beca perpètua.

Benefactors que donen 400 pessetes cada any per al sosteniment d'un seminarista durant la seva carrera.

Associats que contribueixen anualment amb una pesseta com a mínimum.

I socis orants que són parròquies, seminaris, instituts i corporacions que es comprometen a celebrar, cada any, el dia d'Oració per a l'Obra.

Degut a aquesta organització i a la propaganda realitzada en totes les nacions, l'obra Pontifícia de Sant Pere, amb el favor diví, s'ha desenrotllat de tal manera que en l'actualitat sosté en quinze missions 1.789 seminaristes indígenes.

La seva necessitat urgentíssima

Per últim anem a dir alguna cosa sobre la necessitat de la clerecia indígena.

Perquè els nostres missioners, o sigui els no indígenes obtinguin un gran èxit i produeixin fruits ben assaonats a més de comptar amb la gràcia de Déu que mai no falta, han de reunir aptituds i condicions especials, molt difícils d'adquirir, ja que com diu molt bé el P. Dubois, S. J. el missioner exercint el seu apostolat per països desconeguts a profit de les ànimes abandonades, ha d'ésser explorador i geògraf; per a predicar i ensenyar la Fe ha de saber parlar idiomes nous o sigui un lingüista; ha d'ésser també astròleg per a conèixer a fons les creences, costums, lleis, tradicions i el culte del país. Per a

utilitzar els recursos naturals que troba, hauria d'ésser botànic, geòleg o naturalista. En canvi totes aquestes dificultats que existeixen per als missioners estrangers, no les trobem en els sacerdots indígenes o del propi país.

A més a més són també necessaris els sacerdots indígenes perquè segons càlculs que s'han fet, suposant que tots els sacerdots que actualment hi ha a Europa, fossin tramesos a evangelitzar no tot el món infidel, sinó únicament la Xina, Europa quedaria sense sacerdots i una tercera part de la dita nació encara restaria sense missioners.

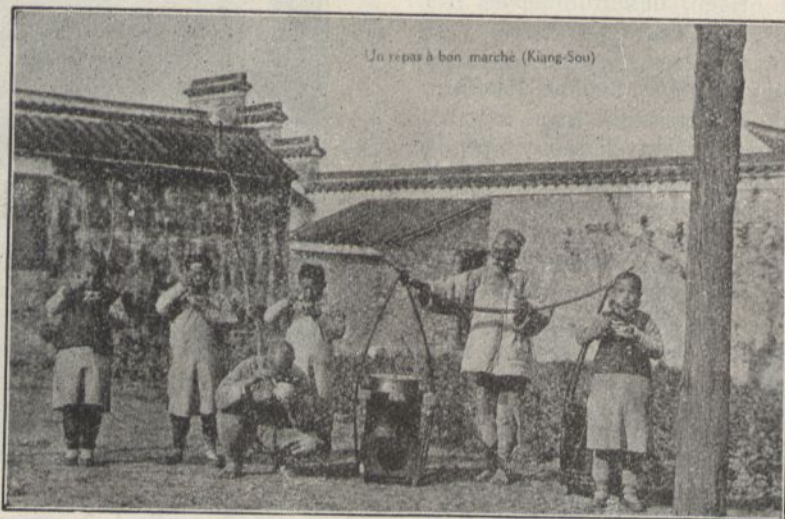
Voleu un altre argument? Com podrien aconseguir els nostres missioners fer penetrar la llum de Crist en els altres països, si no existís una clerecia indígena que conservi i conreï la Religió en els pobles catequizats i convertits?

¿Com quedarà perpetuada l'Església Catòlica en els mateixos països sense disposar el clergat indígena? L'anomenat per antonomàsia Papa de les Missions, Pius XI, en la seva Encíclica *Rerum Ecclesiae* diu: "Té una gran importància que els indígenes siguin inclinats a formar part del clergat. Per aconseguir-ho, si no feu tot el que calgui, judiquem que no solament quedarà incomplet el nostre apostolat, sinó que dificultarà i endarrerirà per molt de temps la permanència i organització de l'Església en aquelles regions."

Barcelona que és considerada com el cervell i el cor de Catalunya no podrà romandre indiferent davant el problema de les Missions, ni desoir la crida del Papa, ni desentendre's de l'encoratjador moviment missional dels nostres dies. Per això havent comprès fàcilment l'altíssim fi de l'Obra Pontifícia de Sant Pere Apòstol, ha aportat ja a la mateixa Obra catorze beques perpètuas a favor dels seminaristes indígenes, diverses beques temporals i gran nombre de cors, zeladors i associats escampats en les diverses parròquies de la Diòcesi, degut també a l'auxili diví, a la protecció dispensada pels fidels diocesans i a la brillant actuació de la Junta Diocesana de la mateixa Obra Pontifícia secundada eficaçment per les respectives Junes parroquials.

JOAQUIM PAGES MODOLELL, Prev.

Director Diocesà de l'Obra Pontifícia de Sant Pere Apòstol per a la clerecia indígena.

Xina. — Una cuina ambulat

La Congregació de la Missió entre els infidels

Fundada la nostra Congregació a França l'any 1625 i establerta en diverses regions d'aquella nació, aviat el fundador va estendre la seva obra per les llunyanes regions dels infidels, havent tramès l'any 1646 diversos missioners a l'illa de Madagascar, el clima del qual féu sucumbir en poc temps disset d'ells; però aquesta contrarietat no va fer defallir el fundador en la seva nobilíssima empresa. Nous missioners varen substituir aquelles primeres víctimes, superant-se a poc a poc les dificultats que, en començar, s'oposaven a la permanència d'aquells infatigables servents del Senyor en aquella illa.

A Fort-Dauphin, que és al sud de la dita illa, devés l'any 1896 es va crear un Vicariat apostòlic el nombre d'habitants del qual és de 788 mil, dels quals 22 mil són ja catòlics. A més a més de les missions, Parròquies i Capellanies, els missioners han fundat hospitals, llibreries i escoles, pel servei de les quals han establert les Filles de la Caritat. Darrerament s'ha fundat un seminari menor. Dels indígenes ha estat ordenat un sacerdot, altre ha professat en la Congregació i diverses joves s'han fet Filles de la Caritat.

A l'Àfrica Oriental l'any 1838 es constituí a l'Abissínia altre Vicariat apostòlic amb residència a Alitiene, passant de 2.100 els catòlics que pertanyen a aquest Vicariat, un dels tres en què està dividida la nació, la població de la qual ultrapassa els 8 milions, essent en la seva majoria musulmans i prop de tres milions d'habitants són cristians cismàtics. Aquestes dues causes dificulten molt llur conversió al catolicisme. El sacerdot de la Congregació Abba Ghebra Miguel, beatificat l'any 1926, deixeble del Venerable Msr. Jacobis, primer Vicari apostòlic d'aquell Vicariat, va morir martiritzat per la fúria d'aquells infidels.

A l'Àfrica central es va establir l'any 1925 una missió al Congo belga, la residència central de la qual és Bikoro, depenent de la Prefectura apostòlica de Coquilhatville.

Des de l'any 1783 que es va crear el nostre primer Vicariat Apostòlic a la Xina, la Congregació ha anat estenent-se pel Nord i Sud d'aquell Imperi, comptant avui dia amb 13 Vicariats Apostòlics amb un total de 443.269 catòlics, xifra encara petita si tenim en compte els 463.369.000 pagans que estan escampats per aquell país. Entre aquests Vicariats Apostòlics n'hi ha dos dignes d'esment, un al Sud i altre al Nord confiats als nostres missioners indígenes, els titulars dels quals, Msr. Josep Ilou i Monsenyor Melcior Souen, foren dels sis primers bisbes xinesos consagrats pel Sant Pare Pius XI.

Entre les moltes obres catòliques d'escoles, col·legis, seminaris, dispensaris, hospitals, orfelinats, etcètera, establerts i sostinguts per aquests Vicariats hi ha dues importants empremtes en una de les quals l'any passat es varen imprimir més de cent mil llibres.

Aquella terra ha estat fecundada amb la sang de diversos màrtirs de la Congregació, havent estat ja beatificats els sacerdots Francesc Regis Clet i Joan Gabriel Perboire.

L'any 1916 es va crear el Vicariat Apostòlic de Sant Pere Sala de Honduras a l'Amèrica central, el

qual, a més a més de la part civilitzada, componen la missió dels infidels de la Mosquitia que en una extensió de 15.000 quilòmetres quadrats té escampats per tota aquella regió més de sis mil infidels. L'extensió del Vicariat és més gran que tot el territori de Catalunya i Balears, estant confiat als missioners espanyols de la Província de Barcelona, i el bisbe senyor D. Joan Sastre és fill de Santa Eugènia (Mallorca).

Existeixen, a més a més, a Amèrica un Vicariat Apostòlic a Costa Rica, amb residència a Puerto Limon que comprèn la part civilitzada i la dels infidels, i a Colòmbia dues Prefectures apostòliques, una amb residència a Arauca fundada l'any 1915 i una altra a Tierradentro, fundada l'any 1921, ambdues per a evangelitzar els indis.

La Província espanyola de Madrid té des de 1925 la missió entre infidels d'Orissa a les Índies britàniques, la residència central de la qual és a Cuttack. S'han ja establert cinc Parròquies amb un personal de 16 missioners, que amb un gran zel resisteixen les sofrenes que els causen el clima i les dificultats del país, tenint l'esperança de veure aviat constituït en Vicariat Apostòlic l'extensa designació territorial que se'ls ha confiat.

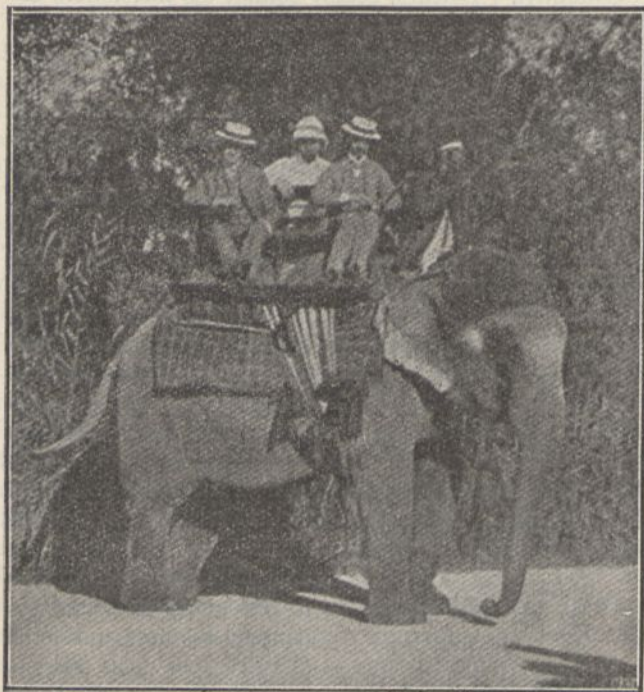
A l'illa de Java, a l'Oceania holandesa, tenim una Prefectura Apostòlica amb residència a Soerabaia.

Heus ací explicada ràpidament la tasca missional en terres d'infidels que la Congregació de la Missió, fundada per Sant Vicens de Paül, exerceix a tot el món, i encara que petita Companyia, estén sempre que ho permeten les seves forces, el seu zel en la conquesta de nous servidors de Déu, fidel al seu lema *Evangelizare pauperibus misit me*, sota la sàvia direcció del nostre M. H. G. Superior general D. Francesc Verdier.

FRANCESC PONS, C. M.

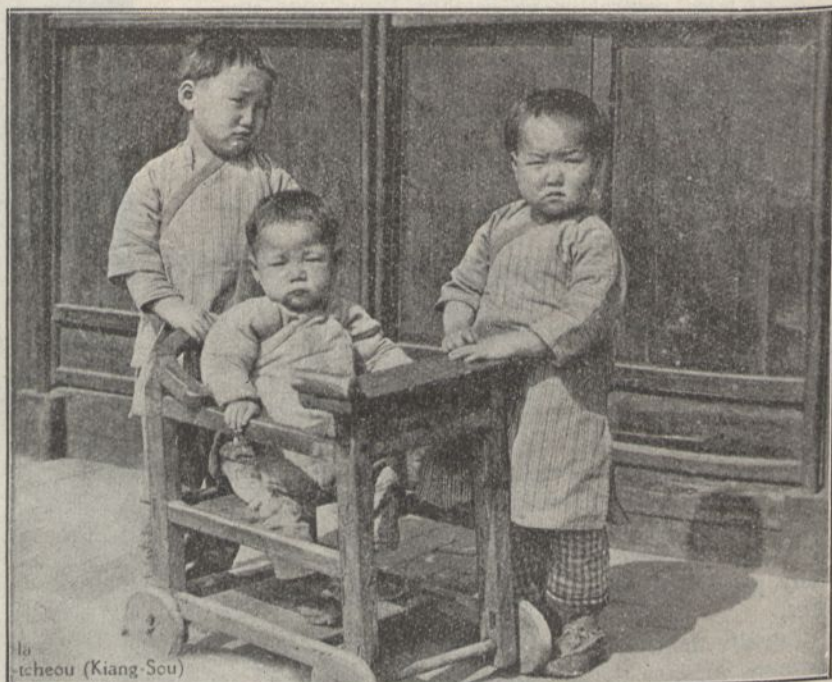
Madagascar. — Al servei dels llebreros

India. — Com es viatja a l'India.

Xina. — Nenes cristianes educades per la Santa Infància.

Ho-tcheou (Kiang-Sou)

Missioners Franciscans de Catalunya

Entre tots els Ordes i Congregacions de Missioners, tant antics com moderns, l'Orde del P. Sant Francesc té el primer lloc així pel nombre dels seus Missioners, com per l'expandiment de les seves missions, escampades per tots els indrets de la terra. L'Orde Franciscà ha estat, i és, un Orde eminentment missioner. Els Franciscans, més que no es creu, han estat els primers d'encetar les Missions a les terres de pagans, i no trobareu, tanmateix, un país de Missió que no hagi xopat la sang dels Apòstols Franciscans, d'ençà els primers màrtirs sacrificats al Marroc, l'any 1220, fins a les in comptables víctimes que varen sucumbir en les grans persecucions de la Xina a les primeries del segle xx, gloriosament. El Seràfic Francesc d'Assís, imitador fidel de Crist, tot ell era Missioner, i dins la seva Regla recomana, en un capítol especial, les Missions. L'any 1219 envia ell mateix els seus frares a terres d'infidels, i, tot seguit, evangelitzen l'Àsia Menor i el Marroc, mentre Francesc se n'entra a l'Egipte per tal de convertir els musulmans, alhora que es delia de trobar la palma del martiri. Té, però, de tornar, sens aconseguir els seus desigs, cap a Europa. Tot i això, la seva obra és seguida dels seus deixebles. Malgrat les sagnants persecucions desfermades contra d'ells, en el corrent dels segles, s'han sostingut i han expandit les seves empreses missioneres arreu del món.

Deixarem de banda els molts treballs, angoixes i sofriments que a obsequi de Crist, de la seva Església i en defensa de la fe catòlica i de la seva propagació, han sofert tants de missioners de l'Orde franciscà, i ens deturarem, només, a recordar el gloriós historial missioner dels Franciscans de Catalunya, que hom no pot mai negligir, puix ha tingut un personal distingit i selecte en totes les fases de la història missionera.

Per bé que el nombre dels nostres missioners catalans ha estat considerable, sols recordarem aquells més il·lustres en la propagació de la fe.

A l'Àsia Menor han excel·lit a fer reeixir les Missions, Fr. Jaume Puig, Custodi de Terra Santa, que fou martiritzat a Saffer, l'any 1266 (1); Fr. Jeroni de Catalunya, bisbe de Cafa, el qual evangelitzà els grecs i tàrtars 22 anys seguits († 1324) (2); Fr. Guillem de Prades, arquebisbe de Cambala (s. XIV) (3); Fr. Pere de Bages, missioner en terres de sarraïns (s. xv) (4) i Fr. Francesc Vilardell, arquebisbe de Filippi i Delegat Apostòlic del Líban († 1852) (5).

Bastiren florents Missions a les illes Filipines, Fr. Pau de Jesús, 33 anys de missioner, el qual mentre era Superior d'aquestes Missions envià els primers

missioners franciscans al Japó († 1610) (6) i Fr. Jeroni del Sant Esperit († 1638) (7).

Al Japó, terra de màrtirs franciscans, troba la bella palma martirial el Beat Joan de Santa Marta, on va distingir-se com a destre polemista, degut a la perfecció amb què enraonava la llengua del país. El seu martiri fou la degollació, l'any 1618. Ha deixat mantes obres escrites en japonès (8).

A Xina, han seguit les petjades de l'esforçat Apòstol xinès Fr. Joan de Montecorvino, els nostres missioners: Fr. Josep Vila, insigne catequitzador per espai de 25 anys († 1915) (9); Fr. Francesc Bernat, mort inhumanament pels pagans, l'any 1913 (10); Fr. Antoni Perera († 1921) (11) i Fr. Francesc de Fàbregas († 1925) (12).

S'han escampat els missioners nostres, d'una manera prodigiosa, per terres americanes, on han fundat Missions i n'han sostingudes d'altres amb la seva evangelitzadora escomesa, com han desplegat, tot-hora, tal activitat que gairebé han pervingut a tots els indrets de l'Amèrica per tal de convertir i civilitzar els infidels amb llur intrepidesa missionera.

A Bolívia hom troba la petja apostòlica de Fr. An-

(6) P. Félix de Huerta, *Estado geográfico, tipográfico, estadístico, histórico-religioso de la Provincia de S. Gregorio en las islas Filipinas*, Binondo, 1865, p. 442.

(7) Id., p. 404.

(8) Id., p. 385.

(9) *Necrol. Ord. Frat. Min. Prov. Catalauniae*.

(10) Id.—P. Francesc Pons, O. F. M., *Episodis de la vida missionera*, Vich, 1927.

(11) Id.

(12) *Necrologium Ord. Frat. Min. Prov. Catalauniae*.

Fra Joan de Montecorvino

(1) *Revista Franciscana*, 1882, pàg. 74. P. Samuel Eiján, O. F. M., *España en Tierra Santa*, Barcelona, 1910, p. 141.

(2) *Analecta franc.*, t. III, pp. 531-535. — Eubel, *Bull. franc.*, t. V, pp. 74, 142-43. — Wadingo, *Annales*, ad an. 1311 i 1320.—Sbaralea, *Supplementum*, p. 354.—Galuvovich, *Biblioteca bio-bibliografica della Terra Santa*, t. I, p. 302. — Eubel, *Hierarchia*, t. I, p. 160.

(3) Coll, *Crónica de la Seráfica Provincia de Cataluña*, p. 140.

(4) Id., p. 149.

(5) *Necrologium Ord. Frat. Min. Provinciae Catalauniae*.

toni Comajuncosa, el qual restableix les Missions dels Chiriguano († 1814) (13); Fr. Josep Puigdemòles, anomenat l'Apòstol de La Esquina Grande, on aplegà saborosos fruits de conversió, excellint en la redempció dels esclaus cristians; la qual cosa motivà que morís assaïtat pels indis Tobas († 1860) (14); Fr. Joan Bernat, egregi missioner pels seus treballs apostòlics durant 37 anys († 1880) (15); Fr. Josep Comes, que per 48 anys es dedicà infatigable a la conversió dels indis († 1885) (16); Fr. Josep Ciuret, que durant 40 anys evangelitzà la Missió de Cavinass, i descobrí als bolivians la font de riquesa que els pervindrà de l'explotació del cacau i dels boscos immensos de cautxú († 1889) (17), i Fr. Rafel Sans († 1899) (18).

La Califòrnia treu una formosa florida de cristianitat a l'ajut que hi aporten: Fr. Francesc Pujol, incansable missioner, el qual va morir emmetzinat pels infidels († 1801) (19); Fr. Josep Señan († 1823) (20); Fr. Esteve Tapis va fundar la Missió de Santa Agnès, i en ell els drets de l'Església catòlica van trobar un aferrissat defensor († 1825) (21); Vble. Fr. Magí Català, l'activitat missional del qual, durant 36 anys, hom recorda encara. Té introduïda la Causa de beatificació († 1830) (22), i Fr. Narcís Duran († 1846) (23).

Al Perú encara perdura la llavor missional que sembraren els benemèrits franciscans de Catalunya, principalment aquells que hi cercaren un recés arran de l'escampadissa de l'any 1835. Hom rememba

honorablement Fr. Narcís Girbau, un dels missioners al qual deu més el Perú per les seves exploracions i treballs de descoberta de camins. Aquest insigne missioner va restablir les Missions de Manoa, com així mateix va emprendre la dificultosa exploració de l'Ucayali. Va reeixir, gloriosament, dels seus esforços apostòlics, i posà el centre de Missions, per a l'Ucayali, a Sarayacu, població que va fundar l'any 1772. En recórrer l'Ucayali trobà 22 tribus diferents i descobrí nous viarans per comunicar-se directament amb l'Huallaga. L'any 1799 explorà l'Urubamba i va establir-hi noves Missions († 1828) (24); Fr. Ferran Pallarès, preclarissim missioner; el seu zel d'abastar ànimes el dugué a evangelitzar tots els indrets del Perú († 1873) (25); Fr. Pere Gual, l'intensificador de les Missions peruanes, religiós d'acutíssim enginy en el saber, la qual cosa li va valer que el Govern del Perú i el bisbe de Lima l'enviessin de Delegat seu al Concili Vaticà i sobreexcellís en la polèmica en defensa de la fe († 1890) (26); Fr. Francesc Espoý, la seva acció apostòlica entre els indis, mai no prou coneguda a bastament, durant 48 anys, s'ha atret el nom d'"el nostre pare", com avui encara, l'anomenen així els indis († 1896) (27), i Fr. Josep M.ª Masià, bisbe de Lioja (Ecuador), el qual, malgrat de refusar aquesta dignitat episcopal, l'hagué d'acceptar a precs del President d'aquella República, Garcia Moreno, que buscava caràcters del seu tremp. Il·lustrà aquest missioner, amb la seva tasca catequitzadora, per 15 anys, les regions del Perú i Ecuador. Per defensar l'Església catòlica enfront dels Guberns equatorians va ésser mantes vegades exiliat de la seva Seu († 1902) (28).

A Mèxic, terra evangelitzada pels frares abans

(13) P. Alejandro Corrado, O. F. M., *El Colegio franciscano de Tarifa y sus Misiones*. Quaracchi, 1884, pp. 75-529. — *Necrol. Ord. Frat. Min. Prov. Catalauniae*. — P. Heribert Holzappel, *Manuale Historiae Ordinis Fratrum Minorum*, Friburg, 1909, p. 464.

(14) Id.

(15) *Necrol. Ord. Fr. Min. Prov. Catalauniae*.

(16) Id.

(17) Id. — P. José Cardús, O. F. M., *Las Misiones franciscanas, entre los infieles de Bolivia*, Barcelona, 1886, pàgines 169-174.

(18) P. Rafael Sans. *Mis memorias*. Tarata, 1914. — *Necrol. Ord. Frat. Min. Prov. Catalauniae*.

(19) Fr. Zephyrin Engelhardt, O. F. M., *The Missions and Missionaries of California*, 4 vols., San Francisco, 1915. — *Necrol. Ord. Frat. Min. Prov. Cat.*

(20) Id.

(21) Id.

(22) Id.

(23) Id.

(24) P. Heribert Holzappel. *Man. Hist. Ord. Frat. Min.*, p. 141. — P. B. Idoyaga, O. F. M. *El Relicario del Perú*, pp. 54-59. — *Necrol. Ord. Frat. Min. Prov. Cat.* — P. B.

Izaguirre, *Historia de las Misiones Franciscanas y narración de los progresos de la Geografía del Perú*, Lima, 1924.

(25) *El Relic. del Perú*, p. 55. — *Necrol. Ord. Frat. Min. Cat.*

(26) *Necrol. Ord. Frat. Min. Prov. Cat.*

(27) *El Relicario del Perú*, pp. 44-55. — *Necrol. Ord. Frat. Min. Prov. Cat.*

(28) P. B. Izaguirre, O. F. M. *Vida del P. José M.ª Masià, obispo de Loja*, Barcelona, 1904. — *Corona fúnebre a la memoria del Ilmo. y Rdm. Fr. José M.ª Masià, Obispo de Loja*, Loja, 1902. — *Necrol. Ord. Frat. Min. Prov. Cat.*

Missioners catalans del Vicariat de Shen-si-Sept (Xina)

que ningú la fes colònia, són recordats amb lloança els treballs apostòlics de Fr. Joan Fogueres († 1747) (29).

A Xile deixaren llur inesborrable empremta els infatigables missioners: Fr. Antoni Coscó, apòstol de Chillan, on va ésser martiritzat pels infidels de Riobueno, l'any 1792 (30) i Fr. Antoni Domènec, evangelitzador de les Missions de Cuduo, Arique, Niebla i Juncas († 1825) (31).

(29) *Necrol. Ord. Frat. Min. Prov. Cat.*

(30) P. Roberto Lagos, O. F. M., *Historia de las misiones del Colegio de Chillan*, Barcelona, 1908, p. 575. — *Necrol. Ord. Frat. Min. Prov. Cat.*

(31) Id.

A grans trets havem volgut fer conèixer els més sobresortints missioners franciscans de Catalunya, en terres d'infidels. Aquest esperit dels antics nostres missioners perdura, avui encara; i a l'estol de missioners que enllà dels segles la Província franciscana de Catalunya ha donat a l'Església catòlica, puix sobrepassa la xifra de 400, podem afegir-hi els quatre missioners a Xina, d'altres quatre a Terra Santa i trenta arreu de les terres americanes, on tots, seguint la nostra tradició missionera, treballen a l'aplega d'ànimes per a Jesucrist.

FR. ANTONI ROCA, O. F. M.

Un tribut de recordança

Damunt el fons històric del temps medieval es projecta majestuosa la figura d'un apòstol franciscà: Fra Joan de Montecorvino. Escriure la història d'aquest missioner insuperable és la mateixa cosa que escriure el capítol primer dels anals missioners de la vasta Xina.

Va sortir de Roma aquest frare intrèpid amb la paternal benedicció del Papa i la dels seus Superiors. Per tot bagatge portava el breviari i la Regla solament. Ple de confiança, però, en l'assistència divina, va encaminar-se cap a Xina (Katay), al cor de l'Àsia llegendària, per sembrar-hi els primers germens del catolicisme.

Després d'un viatge de molts mesos, llarg de contar i d'un caire novellesc, pogué arribar a la ciutat de Pequín (Kambalek), la dels quaranta portals i gegantines muralles emmarletades. Es presentà a la sumptuosa cort del Gran Kan, el qual amb benèvola simpatia va acollir l'enviat pontifical. En aquell país remotíssim, on encara mai no havia posat el peu ni un Apòstol, ni un deixeble dels Apòstols, va treballar infatigable durant 34 anys per posar els fonaments d'una novíssima cristiandat, batejà un rei tributari, edificà esglésies i convents, fins que retut per la fatiga, va morir com un antic Patriarca davall la seva tenda plantada a l'ombra del palau imperial.

D'aquest missioner celebèrrim ara en celebrem el sisè centenari, l'obra del qual, si als seus contemporanis semblava gegantina, a nosaltres, passades sis centúries, ens sembla prodigiosa absolutament.

La taca del coratjós franciscà no s'acaba amb ell. La seva imponent figura apostòlica, ultra personificar el període històric en què viu i haver posat els fonaments de l'evangelització dels pobles de l'Extrem Orient, basats amb la seva santedat, amb el seu zel inflammat de les ànimes i amb sacrificis de tota mena que li han fet merèixer el títol de Beat, es prolonga per damunt dels segles i resta projectada en tota la història religiosa de Xina, esdevenint com el geni tutelar del gran imperi.

La fe anima i aproxima totes les coses. Msr. Cels Constantini i Joan de Montecorvino, Gerard i companys màrtirs i cinquanta Pastors que avui guarden

la pleta de l'Església xinesa, com l'esbart reduït de freres menors donat per reforç a l'incomparable apòstol, són l'avantguarda de mils i mils missioners que vindran després i que, com avui, treballaran en la conversió de l'immens poble xinès.

I així, l'apoteosi centenària de Montecorvino esdevé l'apoteosi de tots els èxits obtinguts, de totes les batalles combatudes en el nom de Crist, de tots els herois gloriosament caiguts i de totes les audàcies apostòliques emprades divinament.

El nom de Joan de Montecorvino va ésser i serà com el toc de trompeta que desvetlla la coratjosa joventut per llançar-se sense recances a la lluita de l'apostolat.

En aquesta avinentesa centenària, l'actual Pontífex Pius XI, justament anomenat el Papa de les Missions modernes, en Carta augusta dirigida al Ministre General de l'Orde de Menors, fa un elogi magnífic d'aquest valent atleta de l'Evangeli, el primer que obrí i esbrossà la via de les immenses i quasi inconegudes regions asiàtiques tancades a tota predicació.

En la impossibilitat de transcriure íntegrament el text d'aquesta preadíssima Carta, ens limitarem a copiar-ne els fragments més interessants. Va dirigida al Rm. P. Bonaventura Marrani, General Ministre de l'Orde Franciscà, i donada a Sant Pere de Roma, a 20 dies de maig de l'any 1928, setè de Pontificat.

"De certs documents històrics, tanmateix, es palesa que Joan de Montecorvino, pleníssimament amant de l'esperit del Seràfic Pare, fou el primer d'encetar la predicació evangèlica en l'immens imperi de Xina.

Joan, després que ha recorregut, predicant eficaçment la paraula divina, l'Àsia Menor, i especialment l'Armènia i la Pèrsia, es traslladà a l'Índia, reeixint de tot obstacle i dificultat, endinsant-se cap a Xina, on es guanyà la simpatia dels prohoms del poble i del mateix emperador, fins i tot establí a Pequín, capital de l'Imperi, la jerarquia eclesiàstica.

De cap manera no volem callar com Joan va pro-

curar que els indígenes s'adaptessin per ells mateixos a un viure monàstic, avençant-se gairebé aleshores, a totes aquelles coses que ara de poc han estat decretades sobre la formació del clergat indígena.

Aquesta gesta de Joan força va plaure als nostres predecessors Nicolau IV i Clement V, el primer dels quals, com és històricament cert, escollí aquest preclaríssim predicador de la doctrina evangèlica, per Legat de la Seu Apostòlica a l'Extrem Orient; i l'altre l'anomenà Bisbe i Patriarca, donant-li alhora Bisbes sufraganis escollits de dins el mateix Orde de Menors.

Són registrats en els anys de l'Església Catòlica, i resplendiran en els segles, les aspres fatigues que Joan aguantà durant trenta quatre anys, portant de companyia a Odoric d'Udine, qui el va seguir fins a Pequín; i no s'apartaria de la veritat aquell que digué que per obra de Joan va iniciar-se un moviment abrivat que mai no s'atura, ni pel voler del temps, ni pels aires dels esdeveniments.

Per la qual cosa, benamat Fill, Nòs ens alegrem

joiosament amb la Família Seràfica, i encara més la lloem perquè ella expandeix les seves energies per engrossir més, cada any, el nombre dels seus missioners.

D'una tan assídua sollicitud volem que sigui conegut que els vostres missioners escampats per tants Vicariats i Prefectures com hi ha a Xina, no solament mai no voldran afeblir llur acció, ans encara, com per exemple, en les turbonades de l'any 1900, i durant les més recents i actuals guerres intestines, romanen valerosos i constants en el seu lloc, fins a escampar generosament llur sang."

En l'actualitat, quan es ventila d'una manera decisiva l'esdevenidor religiós de 450.000.000 d'ànimes, aquestes paraules pontificals infondran nova força impulsiva en l'exèrcit missioner, i aquesta recordança centenària l'omplirà de joia i consolació.

Que sigui ben eficaç i fructífera la Benedicció Apostòlica amb què el Papa clou la seva Carta laudatòria.

DR. GINEBRA, O. F. M.

Dahomei (Africa)
Dones fetitxistes

Sant Domènec de Guzman

Esperit missioner de l'Orde Dominicà

En aquest reviscolament de l'esperit missioner que va prenent, cada vegada amb més força, en el cor de tota la cristiandat, dona bo de veure'n el desenrotllament en el si de l'Església, des del dia que Jesucrist va enviar els seus deixebles a escampar la bona llavor per tot el món. Els apòstols foren els primers missioners, i el so de la seva veu va retrunyir en tota la terra i les seves paraules s'oïren arreu.

Els dotze primers segles de Cristianisme veieren aquesta tasca missional dels enviats de Crist, que amb perseverança, amb apostòlic braó, menyspreant fatigues i perills, anaren arrabassant a l'error els seus reductes per fer-ne reductes de la fe. Ben comptat i debatut, però, són més aviat unes poques figures isolades les que cimegen i es fan albiradores en el camp de l'evangelització del món. Més que obra colectiva, és obra individual la d'escampar, de bell principi, la bona llavor. I així com segles a venir direm que l'evangelització d'aquesta contrada o d'aquella nació és obra d'un Institut o d'un Orde, en els primers segles, diem que és obra d'aquell sant Bisbe o d'aquell altre zelós predicador. Un Sant Bonifac a Alemanya, Sant Agustí a Anglaterra, Sant Patrici a Irlanda, Sant Ciril i Metodi als països balcànics.

És el que passa en tota mena d'activitats i en tota obra de transcendència, especialment quan és obra de capgirament i de caire revolucionari, en el sentit etimològic del mot. Cert, no hi ha generació espontània, i l'home gran és producte d'una corrua d'anys, segles potser, quan a les entranyes del poble van germinant les sements seculars, ancestrals, assaonades pel temps i pels elements exteriors. La seva aparició, tanmateix, sembla sobtada, i la seva grandesa, tot fent-nos-li mirar el cap nibat de glòria, ens fa oblidar de les arrels que jauen sota els seus peus. L'home gran, capgirador i revolucionari s'ha revelat i ell duu a terme la seva obra. A voltes,

són més d'un els qui somouen els fonaments d'una institució o d'un poble, però no arriben a molts. És un petit estol, no pas un gros exèrcit. Són figures-cims, són, si voleu, els pilars de la nova construcció. Passarà l'època de transformació o de creació d'un nou estat de coses, i aleshores ja seran legió els encarregats de conservar-lo, serà la gran massa amorfa, el poble sencer que pot semblar no-res i ho és tot. L'objecte de la nostra admiració haurà perdut en intensitat, però haurà guanyat en extensió. No ens enlluernaran els pilars brunyits, sinó tot l'edifici, totes les pedres, esclatants en uns indrets, agriades en altres.

En l'obra missionera de l'Església no hi ha pròpiament un assaonament secular, el qual és substituït per la paraula de Crist, creadora i fecunda: *Euntes in mundum universum; praedicate Evangelium omni creaturae* (Marc. XVI, 15). Heus ací el substitutiu diví de les forces ancestrals que, en altre ordre de coses humà, ens donen l'esplet — molt reduït en nombre, àdhuc individualitzat — d'herois i caps de brot. I ço que guanya en temps, ho guanya també en intensitat, puix no hi ha cap preparació prèvia en l'orde de la naturalesa que pugui igualar, ni tan sols acostar-se de lluny, a l'eficàcia penetrant i afuada de la paraula divina.

Déu, però, àdhuc en les seves obres més sobrenaturals, si val l'expressió, ens mostra mants caïres de "naturalitat", per tal com la gràcia o la sobrenaturala no destrueix la naturalesa, sinó que la perfecciona i la poleix.

La paraula de Déu, creadora de l'esperit i de la realitat missionals a l'Església, se'ns mostra sobrenatural en la instantaneïtat de son efecte, però ens apar natural en el petit nombre dels primers escollits per capgirar el món, com és petit el d'aquells que són un producte secular de forces naturals i

somouen una institució qualsevol. Fenomen tant més d'admirar que la potència divina no és limitada ni el seu braç abreuhat, i de cada pedra en pot fer un fill d'Abraham i de cada predicador, àdhuc de cada fidel, un apòstol de pit abrandat com Sant Pau.

Vol, però, la misericòrdia divina que formin els seus fidels un *pusillus grex* — un ramadet — i que siguin, per tant, ben comptats els seus pastors i, en especial, els aplegadors de les ovelletes en l'única pleta de Jesucrist.

Amb això sembla que hem esbossat en els seus trets principals les raons de conveniència que ens donen clarícies sobre el relativament petit nombre d'apòstols i missioners en els primers segles del cristianisme.

* * *

Som al segle XIII. Els pilars aïllats de l'edifici missional, que lluen al sol batent d'un apostolat heroic, sembla que s'esfumin, perquè puguem contemplar ben bé les fileres — de banda a banda — i els munts — de baix a dalt — de carreus que formen la superba construcció. Ja no és un sol enlluernador de migdia el que hi bat, sinó la llum més esmortida de mig matí o mitja tarda. Volem dir que l'apostolat ja no serà un punt àlgid — el pas del meridià —, sinó una cosa normal i de llarga durada.

Qui realitza aquest canvi tan prometedor d'una bella i saborosa fruitada en els conreus ubèrrims del Crist? Els anomenats Ordes mendicants i, entre ells, sense cap prioritat qualitativa, bo i creient que li pertany la cronològica, l'Orde de Sant Domènec de Guzman.

Per això va dir el Bisbe d'Oviedo, l'Illm. Martínez Vigil: "Contar la història de les missions dominicanes seria contar la història de la propagació de la fe en ambdós móns, des del segle XIII fins als nostres dies."

I volem notar que la finalitat missionera de l'Orde

dominicà no és com una mena de derivació o extensió de son objecte primer i principal, sinó *intentada* de bell antuvi pel seu Sant Fundador.

Tal com de la topada de la pedra foguera amb el foguer surt la guspira, l'esperit missional de Sant Domènec es va desvetllar al xoc amb l'heretgia que és una mena d'infidelitat. Els estralls que aquella causava arreu d'Europa i, en particular, al migdia de França, neguitejaren i esperonaren de tal manera el cor apostòlic de Sant Domènec que tot seguit va sentir-se pres i com embriagat de l'esperit missional. Colossal i gegantina és la seva acció personal en la conversió dels heretges, però fins aquesta grandesa magna sembla que s'esvaeix davant la seva concepció d'un Orde apostòlic i missioner.

Ben sabut és que Sant Domènec treu la predicació del clos episcopal on mig s'oscava, no pel poc zel dels bisbes, sinó per l'excessiva extensió del camp apostòlic, i la fa funció d'un Institut que, per això, la benignitat i la *veritat* pontificia anomenarà molt justament Orde de Predicadors. A set segles de distància i tan acostumats a sentir predicar a tot ministre del Senyor, no capim ben bé la transcendència talment revolucionària de la innovació dominicana. Els historiadors, però, l'han constatada i en llurs pàgines resta com a monument magnífic i no moridor a la seva glòria.

Els dominics, en força i com empesos per l'esperit que batega en llurs constitucions, ressò de l'esperit que glatia en llur Fundador, endeguen llurs activitats apostòliques pels camins missionals.

I fan encara més. Donen a les seves missions un caire polèmic, apologetic i doctrinal que ve a ésser com un segell de dominicanisme. A remarcar, que tots els grans missioners dominics han estat grans teòlegs.

Tots els pobles infidels es beneficien de l'activitat missionera de l'Orde naixent. Els cumans, pobles gèntils que s'asseien al peu dels Càrpats, els pobles septentrionals de Dinamarca, Suècia, Noruega, Prússia, i, sobretot, l'extensíssima Rússia. Els sarraïns, que de segles ençà habitaven més de la meitat de la Península Ibèrica. Les poblacions de Grècia, Turquia Asiàtica, Palestina, Mesopotàmia i Pèrsia, la resta de l'Àsia i, gairebé completament, Àfrica.

Un deixeble predilecte del Sant Fundador, l'admirable Sant Jacint de Polònia, és el gran Apòstol de l'evangelització del Nord d'Europa. Recorre totes les contrades septentrionals i funda convents que siguin, a la vegada, planters de nous apòstols. Polònia, la seva pàtria, Prússia, les regions de la Bàltica, les daneses i escandinaves reben la fe, gràcies als esforços de Jacint. I com a testimoni atge eloqüent de l'heroisme d'aquells apòstols dominics, hi ha la sang preciosa del Beat Sadoc i els seus 48 companys de Sandomira. Gregori IX, el gran amic de Sant Domènec en vida, i el qui li va concedir les honors de la canonització, escriví als valents apòstols dominics del Nord d'Europa una lletra laudatòria, perquè, a la benedicció que Jesucrist els dava des del cel, s'afegís la de son Vicari a la terra.

El mateix dia que Sant Jacint i els seus deixebles sortien de Roma, enfortits amb la benedicció de Sant Domènec, i marxaven cap al Nord, deixaven també la Ciutat Eterna el Venerable Pau d'Hongria i els seus companys per anar-se'n cap a l'Orient

B. MIGUEL PAGÉS.

Beat Miquel Pagés. Nat a Manresa.
Gran Apòstol del Llenguadoc

d'Europa a la conversió dels cumans, ferotges descendents dels huns que havien fet bransolejar l'imperi romà. Bela, rei d'Hongria, afavorí una empresa tan arriscada i apostòlica, i el cel va premiar les fatigues d'aquells herois concedint a aquell poble ferroç el do sublim de la conversió a la fe. Anaven al front dels convertits Boris i Membrok, llurs dos caps més poderosos. El Papa escriu també al Venerable Pau, tot felicitant-lo per l'èxit dels seus treballs, i concedeix a Fra Teodor, un dels més zelosos missioners de l'expedició, el títol de primer Bisbe dels cumans.

Els predicadors dominics no en tenen prou amb anunciar la fe de Crist, sinó que reorganitzen aquella gent nòmada, agrupant-la en pobles i acostumant-los a la vida de mútua convivència. Obtenen del Papa Butlles concedint indulgències als qui prestessin el seu ajut pecuniari o personal a l'obra d'edificació de les noves ciutats. I, temorosos que l'ajut prestat pel rei d'Hongria no fos un pretext per atemptar contra la independència d'aquells pobles, obtenen del Papa una altra Butlla que els posa sota la protecció de la Seu Apostòlica.

L'Orde de Sant Domènec va acollir amb una indescriptible joia la notícia de la conversió dels cumans que tant havia desitjat el Sant Fundador. Una explosió d'entusiasme missional esclatà en totes les províncies dominicanes i tingué la seva concreció en la formació d'aquella legió d'apòstols que la història designa amb el nom de Germans Peregrinants. Gràcies a ells, les missions dominicanes entre els cumans s'estengueren per l'Àsia Menor fins arribar a Pèrsia.

L'empresa de convertir aquelles dilatades regions era més difícil, si hom vol, que la mateixa conversió dels cumans. Entremig de la infidelitat pullulava el cisma i l'heretgia, i ja sabem les dificultats que per a la seva propagació troba la vertadera fe quan enfront d'ella oneja la bandera de l'error brandada pels prevaricadors de la mateixa fe.

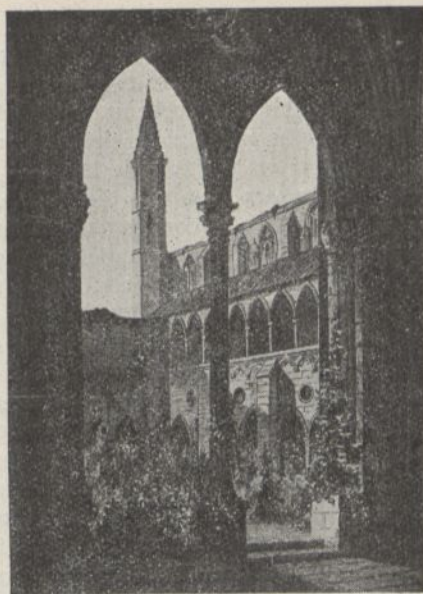
Els dominics no es descoratgen i assoleixen el doble triomf de convertir els infidels i reduir els cismàtics a l'obediència del Pastor legítim.

Quant a això, és cèlebre la lletra que escriví el Summe Pontífex Gregori IX al Prior de Terra Santa, Fra Felip. En ella es parla de la conversió del Patriarca dels Jacobites orientals que va renunciar formalment a l'heretgia i va vestir l'hàbit dominicà. La seva autoritat s'estenia als caldeus, medes, perses i armenis, i la seva jurisdicció arribava a setanta províncies habitades per cristians.

Parla també de la conversió del Patriarca Jacobita d'Egipte i del Nestorià de Fenícia. El primer, l'autoritat del qual s'estenia a Egipte, Líbia, Etiòpia i l'Índia, prohibí de bell antuvi als seus súbdits la circumcisió que acostumaven practicar.

Per últim, també el cèlebre Patriarca Nestorià Katolikon, que senyorejaven fins els territoris de les grans Índies, prestà submissió a la vertadera Església, gràcies als esforços de tres dominics, entre els quals destaca el català Fra Guillem de Montserrat, primer que va conèixer la llengua d'aquell país.

Coneixent la imprescindible necessitat de posseir les llengües indígenes, els dominics funden una escola en cada Convent, i donen així a les missions un caràcter científic que fins aleshores no havien tingut.

Convent de Santa Caterina, vg. i mr., de Barcelona, on sojornà durant molts anys Sant Ramon de Penyafort

I mentre això s'esdevenia a Àsia, a la nostra terra i al Nord de l'Àfrica, els dominics, guiats i orientats per la intel·ligència poderosa del gran *Pare de Catalunya*, Sant Ramon de Penyafort, fundaven les cèlebres escoles de llengües orientals, en especial d'àrab, planter fecund i meravellós d'homes il·lustres en aquesta especialitat.

La figura gegantina de Sant Ramon i la seva iniciativa fecunda i essencialment missionera, bé mereixen que ens aturem una mica a contemplar-ne la significació i l'abast (1).

A Barcelona, on — com diu una vella crònica — havia escollit romandre, vivia, bo i malalt i feble, en tota santedat, espill de la religió, exemplar de les virtuts, zelador de la propagació de la fe entre els sarraïns de gran autoritat entre els magnats, conseller de la terra, perfum de vida que a tots infonia vida; a Barcelona va concebre Sant Ramon, primer que tots, la idea de fundar una escola de llengua àrabiga. Va sol·licitar-ne la institució a Joan el Teutònic, alèshores Mestre General, i la posà sota l'alt patronatge del seu penitent i amic, l'alt rei en Jaume. El Capítol Provincial d'Espanya, tingut a Toledo l'any 1250, diputa els primers religiosos per a l'estudi de l'àrab, imposant-los aquesta obligació en nom de l'obediència i per la remissió dels seus pecats.

Els primers estudiants foren vuit, de bell antuvi, entre els quals el gran català Ramon Martí; però havien d'arribar fins al nombre de dotze, segons el voler del Mestre General.

L'escola d'àrab fou fundada a Tunis i la d'hebreu a Múrcia, i Sant Ramon — diu la *Raymundiana* — curà que hi fossin enviats frares catalans (2).

Hom considera aquest text de la *Raymundiana* com un comentari a l'ordenació del Capítol de Toledo.

Els èxits assolits pels deixebles d'ambdues escoles foren esclatants. Dels de la murciana, diu l'antic cronista: "Alguns frares esdevingueren tan savis en la llengua hebrea que es trobaren en estat de convèn-

cer els jueus de llur malícia i llurs errors", fent-los veure la concordança del text vertader i les glosses de llurs antics mestres amb els escrits dels nostres sants sobre la fe catòlica, descobrint les falsificacions i totes les corrupcions introduïdes per ells en la Bíblia per tal de negar els misteris de la fe.

Quant als conreadors assortats de l'àrab, diu la *Vida de Sant Ramon* que convertiren en uns pocs anys més de deu mil sarraïns, començant, cosa curiosa, pels mateixos mestres que els donaven lliçons. Aquests convertits deixaven moltes vegades la seva pàtria per servir a Crist amb més llibertat, i es refugiaven prop de Sant Ramon. Aquest — diu la Crònica — era el seu pare, el seu consolador; atenia llurs necessitats, tot implorant per a ells les llargueses dels reis, sos amics, i dels prelats de l'Església.

No hem de creure, però, que tot fos planer per a Sant Ramon, ni que la seva idea s'obris camí sense greus dificultats i grosses oposicions. Les trobà, i, per això, veiem el Capítol de Saragossa, any 1256, que fa aquesta recomanació: "Recomanem als nostres germans les escoles d'àrab — *negocium arabicum* — i preguem als Priors que encomanin sovint en sos capítols, a les oracions dels germans, aquells que hi són destinats".

Sembla que una indiferència bon xic feixuga planava damunt d'aquest important afer, i fou, sens dubte, ella qui mogué el Venerable Humbert de Romans, cinquè Mestre General, a escriure, arran del Capítol de Milà de l'any 1255, la seva admirable circular, cantant les lloances i ponderant la necessitat de la vida missional.

Ni les grosses diferències que hi havia entre l'Orde i el clergat secular, ni la guerra que se li feia a la Universitat de París, que amenaçaven fins la seva mateixa existència, foren prou per desviar l'atenció del Mestre General de l'important assumpte de les missions dominicanes.

L'any següent, el 1256, en ocasió del Capítol de París, el Mestre es congratula de com foren ben rebudes les seves admonicions i ens assabenta de les vives instàncies que d'arreu li feien els frares dominics, menyspreant àdhuc la vida, per anar a evangelitzar els infidels.

Sant Ramon va fer, però, quelcom de més. No n'hi havia prou amb parlar les llengües dels infidels, hom havia d'emprar, a més a més, unes armes ben afuades doctrinalment per enderrocar llurs errors i fer resplendir la veritat. Ben aviat va trobar l'armer que les hi forniria, ben brillants i plenes d'eficàcia. Escoltem la *Raymundiana*: "Desitjós de la salut dels infidels, Fra Ramon pregà el gran Doctor en Sagrada Escripura, Fra Tomàs d'Aquino, del mateix Orde, mestre en Teologia qui després de Fra Albert el Filòsof era el més gran entre els clergues del món, de compondre una obra contra els errors dels infidels, per esvaïr llurs tenebres i revelar als ulls dels incrèduls la doctrina del Sol veritable. Aquest mestre féu ço que li demanava la humilitat d'un Pare tan il·lustre i escriví la *Summa* anomenada "contra Gentes". Cap altra, sobre aquesta matèria, no pot pas aparellar-se-li."

Com traspuen ingenuïtat i veritat aquestes senzilles paraules! Això és parlar de coses grans amb mots humils. La humilitat d'un gran Pare que demana i la humilitat d'un gran fill que obeeix i ens dona una de les obres definitives de què es glorieja

la humanitat, de caire netament apologetic i missioner. Sant Ramon pren el gran reflector que és el geni de Sant Tomàs i el projecta a doll batent damunt del camp immens i prolífic de les missions.

Ramon Martí ens donà també una obra apologetica, el seu *Pugio Fidei* que adesiara penjarà del baldric de campanya del missioner.

Són dignes d'esment també els noms gloriosos dels catalans Fra Francesc Cendra, intrèpid missioner de l'Àfrica, gran amic del rei Sant Lluís de França qui li demanà noves de l'evangelització d'aquell continent i, en penyora d'afecte, li donà una espina de la corona del Salvador per al seu Convent de Santa Caterina de Barcelona; i amb ell, Fra Pau Cristià, mestre en la llengua hebrea que confongué, en una cèlebre justa tinguda davant el rei En Jaume, el famós rabí Moïses de Girona.

Entretant, en els regnes de Castella i Lleó, ressonava la veu del Venerable Suer Gómez, Sant Pere Telmo, Sant Gonçal d'Amarante i el Beat Gil de Santarén.

Al segle XIV, Europa va escoltar astorada el poderós verb de Sant Vicens Ferrer, l'Àngel de l'Apocalipsi, la veu més eloqüent, després de la dels Apòstols, les conversions assolides pel qual es compten per milers.

L'aurèola del martiri honorà amb sa porpra l'estol gloriós dels herois dominicans.

En un Capítol General celebrat a València es féu el recompte dels màrtirs que l'Orde donà a l'Església en el curs d'un sol any, i el seu nombre arribà al 13.000. En el segle XVI, la història testimonieja que passaren de 26.000 els màrtirs dominics.

Amb la descoberta d'Amèrica, un nou camp s'obrí a l'activitat missional dels frares predicadors i entre cent noms il·lustres, destaquen els de Sant Lluís Bertran i el del gran Apòstol dels indis i Bisbe de Chiapas, Fra Bartomeu de las Casas, del qual diu el Papa Benet XV en la seva lletra *Maximum illud*: "D'entremig de l'estol de barons apostòlics que evangelitzaren l'Amèrica, hom deu recordar principalment el V. Fra Bartomeu de las Casas, glòria i ornamet de l'Orde dominicà. Va fer més de catorze viatges a Espanya per defensar els drets dels indis als quals, àdhuc alguns dels mateixos barons eclesiàstics consideraven de raça inferior i incapaços del baptisme."

Els Pares Montesinos a Venezuela, Bétanzos a Mèxic, Loaisa al Perú, són astres de primera magnitud en el cel de les missions americanes.

La història de les missions dels dominics a Filipines, Xina, Japó, Tonquín i Formosa és quelcom de tan sublim que ultrapassa tots els elogis.

El dominic Fra Gaspar de la Creu, fou el primer apòstol de Xina, començant la seva actuació l'any 1555. Dominic fou el protomàrtir de Xina, el Beat Francesc de Capillas i dominic el primer — i fins la recent consagració de cinc bisbes xinesos, únic — bisbe natural d'aquella regió Fra Gregori Lo, el nom del qual sembla que havien oblidat molts comentaristes de l'esmentada consagració.

El Beat Alfons de Navarrete i els 30 màrtirs dominics protagonistes de l'anomenat "Gran Martiri del Japó" atragueren sobre aquella nació infidel les benediccions divines.

Al regne del Tonquín també donaren els dominics magnífiques proves de son zel apostòlic desafiador del martiri i, pels decrets dels tirans Min-Man i Tu-

Duc, les terres anamites foren regades per la seva sang generosa.

Els Venerables Díaz Sanjurjo, Melcior García Sampedro i els Beats Jeroni Hermostilla, Valentí de Berrio-Ochoa i Pere Almató, van al davant d'aquest estol gloriós.

Avui, l'Orde de Sant Domènec roman fidel a la seva missió apostòlica. A Sicília, Malta, Grècia, Turquia Europea, Mesopotàmia, Kurdistan, Armènia i Jerusalem, s'alcen més de vint-i-tres convents destinats a missions.

Les missions de l'Extrem Orient segueixen en estat florid.

A Amèrica destaquen les missions vives de l'Urubamba, al Perú, i de l'Equador.

A Àfrica, les del Congo, els missioners de les quals cursen medicina i ciències a Bèlgica abans de marxar cap a la missió. El cap del partit socialista belga comblà de lloances aquesta missió model, en son llibre *Tres mesos al Congo*.

A l'Oceania, ultra la influència que amb la Universitat de Manila exerceixen els dominics, devem fer esment de les missions dels pares anglesos a l'Àustràlia.

Com a zeloses i eficacíssimes auxiliars de totes aquestes missions, les religioses dominiques, seguint les petjades de la portentosa Santa Caterina de Siena, missionera entre cristians, prediquen a tots els pobles la fe i la moral de Jesucrist, acreditades i subratllades amb obres admirables i heroïques de caritat.

Des que el P. Ricci fundà la important *Obra de la Santa Infància*, una munió d'hospitals, orfanotrofis, llebroseries i fins Escoles Normals per a mestres foren aixecades i posades sota la direcció de missioneres dominiques.

La Casa-mare d'aquestes a Madrid ha estat una deu inexhaurible d'intrèpides heroïnes que, deixant la pàtria i la llar, han volat a les llunyanes terres d'Àsia i Oceania per a dur els infidels al ramat del Bon Pastor. Les dominiques angleses, i abans les alemanyes, fa temps que evangelitzen les colònies de

Natal, el Cap i Zanzíbar septentrional. Les belgues, la pròspera missió del Congo que forma la Prefectura de l'Alt Uello.

La Congregació de missioners dominiques fundada pel P. Zubieta a Pamplona ens corprèn amb la seva tasca heroica a les missions vives de l'Urubamba a la República del Perú. El seu estat florid i els fruits preciosos que ha donat són nous trofeus que ofrenen a Sant Domènec les seves filles. Les dominiques irlandeses acaben d'arrodonir el cercle de missions femenines dominicanes amb la seva labor apostòlica a l'Àustràlia. Segons les dades de l'última Exposició Missionera al Vaticà, arriba a 5.290 el nombre de missioners dominiques escampades arreu del món.

L'Orde de Sant Domènec ha romàs, doncs, fidel a l'esperit del seu Fundador. Orde essencialment apostòlic, predica d'una a l'altra banda del món la bona nova i realitza, en la mesura de les seves forces, l'obra *màxima i santíssima* de les missions, com l'anomena Benet XV.

Bell espectacle que ens mostra la vitalitat i fecunditat celestial d'aquell tronc secular d'on treuen la saba els Ordes religiosos: l'Església Catòlica.

FRA TOMÀS SERRA, O. P.

(1) Així com creiem que hauria de cercar-se-li un lloc, no d'almoïna o de benivolent caritat, sinó d'estricta justícia, lloc presidencial, a la imatge de Sant Ramon en la propera Exposició Missional. Les tres aurèoles de santedat, zel missioner i ciència claríssima nimben el seu front amb clars apoteòsiques i li donen un lloc d'honor en qualsevol manifestació missional, oi més si se celebra en la seva amada Barcelona. No cal desbancar cap de les figures excelses que presidiran els pavellons d'Àsia, Àfrica, Amèrica i Oceania. Seria injuriós el fet i injusta i ridícula la pretensió. Podria haver-hi, però, un seti de preferència — fora de sèrie — per a l'home excels que va omplir amb la seva fama un segle i que, àdhuc en l'ordre cronològic, és la primera figura de les anomenades missions històriques, que hom pensa recordar i glorificar.

(2) "Studia linguarum pro Fratribus sui Ordinis Tunisi et Murciae statut ad quae Fratres Cathalanos electos destinari procuravit" (*Raymundiana*, I, p. 12).

Barraca que serveix d'església als nous cristians

OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES

*La Propagació de la Fe**Importància d'aquesta Obra*

"Es la primera i més important de les Obres fundades a favor de les Missions" (S. Congregació de *Propaganda Fide* als Srs. Bisbes d'Itàlia).

"No solament ocupa el primer lloc entre les restants associacions similars, sinó que apareix com vinguada al món providencialment, per tal que no es retardi ço que demanem amb tan gran desig: *vingui a nosaltres el vostre sant regne*" (Pius XI al Cardenal F. Bourne, 17-IX-1922).

"Nòs proposem proveir en forma i organització concreta i adequada a totes les Missions catòliques amb les almoines de tots els catòlics del món... i, en el moment de concretar aquest propòsit, ens ve a les mans feliçment la insigne Obra anomenada: Propagació de la Fe" (Pius XI, *Romanorum Pontificum*).

Es, doncs, una associació eminentment catòlica, ço és, universal, que tenint per cap immediat el mateix Papa, procura ajudar la tasca santa, humanitària i cultural que realitzen els nostres heroics missioners, sense mires particularistes, i és l'òrgan oficial de la Santa Seu per a recaptar oracions i almoines de tots els catòlics que es captenen de la gran llei de caritat que els obliga a favor de les necessitats espirituals i d'altre ordre que senten els pobres infidels que són també germans nostres, encara que dissortats, i per això amb més dret al nostre socors.

R. P. Manuel Prat, il·lustre missioner català

Breu historial

En els segles XVI, XVII i meitat del XVIII tingueren les missions una vida exuberant, gràcies a l'esperit verament catòlic i generós dels nostres reis catòlics; però el bandejament primer i l'extinció després de la Companyia de Jesús, el triomf de la Revolució francesa i de les seves idees impies en quasi tots els Estats, el trontoll i malvestats que causaren les guerres en la major part d'Europa foren causa del misèrrim estat d'abandó que sofriren les missions d'infidels.

Entrat ja el segle XIX, quan els missioners antics anaven morint, restant solament uns tres cents entre tants milers que se'n comptaven en la centúria passada, la mà de Déu es manifestà com mai providentíssima en aquest afer tan important, fent que, humilment, com el gra de mostassa, naixés a Lyó l'Obra de la Propagació de la Fe el 3 de maig de 1822, convertit avui en arbre gegantí que projecta ombra benefactora a totes les missions catòliques del món.

Caràcter distintiu

Ja hem indicat que el fi de la Propagació de la Fe és ajudar amb oracions i almoines la tasca apostòlica dels heroics missioners. En la distribució de les almoines mai no es té en compte la nacionalitat dels obrers de l'Evangeli, ni les comarques on exerceixen llur ministeri. A tots, sense mancar-ne un, se'ls lliuren els socors materials de què es disposa i no hi ha un sol lloc, per apartat que sigui, on no arribi la seva beneficent influència.

Es, per això, una obra eminentment catòlica, com la mateixa Església, de la qual es nodreix i a la qual auxilia en el seu expandiment i puixança espiritual entre els homes, i és ensems eminentment popular, estesa entre totes les nacions civilitzades, i amb facilitats sumes per tal que tots els catòlics puguin allistar-s'hi i formar en la croada moderna que el Papa recomana com la més necessària en l'actualitat.

Cordicions

No poden ésser més assequibles a totes les persones catòliques, àdhuc les més modestes. Una quota mínima de cinc cèntims setmanals i resar un pare-nostre per al reeiximent de les Missions amb la dedicació següent: "Sant Francesc Xavier, pregueu per nosaltres".

Són molts, però, els socis que donen un ral, dos o quatre cada mes, segons llur posició social.

Cal així mateix fer constar que en aquesta Obra benemèrita poden ésser allistats els difunts, amb la consegüent participació, com a sufragi, de totes les

Gràcies i tresors espirituals

Són abundosos i verament importants els que la santa Església ha concedit generosament i plaentment als membres d'aquesta gran obra predilecta.

Ultra la participació en l'obra apostòlica de salvar milions d'infidels i de les seves oracions, hi ha la importantíssima de rebre part dels fruits preadissims de tantes misses celebrades pels heroics missioners a favor dels seus protectors i les pregueres de sants màrtirs que des del Cel afavoreixen aquells qui en la terra fan el possible per tal que la llavor per ells sembrada arrelhi i fructifiqui cada dia més.

Altrament les moltes indulgències plenàries i parcials amb què l'Església ha enriquit aquesta associació fan que sigui la preferida de totes les persones pietoses que la coneixen.

Organització

La forma un Consell Superior General a Roma, integrat pel Rvdm. Secretari de la S. Congregació de *Propaganda Fide* com President i els diferents Directors Nacionals, com a vocals. En cada nació hi ha un Consell Central, en cada bisbat un Consell diocesà, amb un President nomenat pel Sr. Bisbe i en cada parròquia una junta o comissió, presidida pel Rvmd. Sr. Rector o un delegat seu. Totes aquestes juntes o Consells treballen cadascú en la seva pròpia demarcació, guardant sempre la unitat d'acció i el respecte a llur condició jeràrquica.

Els fidels han de tenir present que deuen formar cors de deu persones i que una d'elles sigui zeladora. Moltes famílies han format un cor amb els components d'aquesta, vius i difunts.

Propaganda escrita

Els Consells Nacional i Diocesans tenen cura de fer imprimir fulles de propaganda i allistament; estampes d'agregació; registres decurials, fulletons i distintius.

Publica, demés, una revista cada dos mesos, que aquí a Barcelona, i confiem que prompte ho serà a tot Catalunya, de comú acord amb l'Il·lm. Director Nacional d'Espanya, ha estat substituïda per *Catalunya Missionera*, interessant revista popular que assolirà ben prompte, ajudant Déu i l'entusiasme cada vegada més gran dels catòlics, l'important tiratge de 30.000 exemplars.

Resultats

En poc més d'un segle s'han recaptat uns mil milions de pessetes per l'Obra de la Propagació de la Fe, i el nombre d'infidels convertits i arrencats de les urpes del diable arriba a assolir 25.558.400. Cal advertir que l'acció del missioner no és solament d'ordre religiós, sinó que la seva acció cultural i benèfica ha merescut el respecte i l'admiració dels homes més representatius i de les més oposades tendències.

La veu del Papa

No cal, però, adormir-se en l'obra divina de la conversió dels infidels. Segons les últimes estadístiques hi ha en el món 317.920.000 de catòlics contra 1.057.656.700 d'infidels. Aquestes xifres són més eloqüents que les nostres paraules, per tal com palesen

Fernando-Poo. — Una família que vivia en estat salvatge

la necessitat que tenim tots els catòlics de treballar per a l'extensió del reialme de Crist, el qual donà el manament d'evangelitzar el món, no solament als religiosos contra el que creuen alguns, sinó a tota l'Església, representada pels apòstols, i especialment a tots els sacerdots.

Quant als catòlics seglars, llegeixi's el que escriu el Papa Benet XV, de gloriosa memòria, en la seva lluminosa Encíclica *Maximum illud*:

"Primerament procurin no oblidar l'obligació que els imposa d'ajudar a les missions aquella sagrada llei que donà Déu a cada u d'esguardar el bé del seu proïsme. I si aquest precepte és més urgent com més greu és la necessitat; quins homes es fan més creditors al nostre socors de germà que els infidels, els quals, desconeixent Déu, jeu en el més ominós esclavatge del dimoni? Ajudar-los, doncs, en tot el que puguem, per mitjà de la nostra col·laboració missional, a alliberar-se d'aquestes tenebres, ultra complir amb un deure de caritat en afer tan greu, és saber agrair a Déu, de la millor manera possible, el benefici inestimable de la Fe.

A tres es redueixen les maneres d'ajudar les missions... La primera i assolible per a tothom és la de pregar per a la conversió dels infidels...

La segona és multiplicar el nombre de missioners...

La tercera és l'almoina... Per això recomanem a la generositat dels catòlics que afavoreixin preferentment les institucions missionals i la primera d'aquestes, anomenada: *Obra de la Propagació de la Fe*, tan-tes vegades elogiada pels nostres Predecessors i per Nòs... Confiem que no consentiria el Món Catòlic que, mentre els predicadors de la mentida neden en or per a les seves propagandes, els missioners de la Veritat tinguin de lluitar amb la manca de tot."

Catòlics, acatem la veu del Papa i obrem en conseqüència!...

No cal dir-hi res més.

JOSEP O. PASQUAL, Prev.

Sant Francesc d'Assís, missioner

Quan el nostre Pare Sant Francesc anuncià als seus germans que anava a emprendre una missió a terres d'infidels, s'havia celebrat un Capítol a la ciutat d'Assís, en el qual alguns frares havien posat de manifest el seu desig de no mantenir-se tan fidels a madona Pobresa. El Pobriessó d'Assís proclamà les excel·lències de la pobresa i digué que mai ningú no aconseguiria allunyar-lo del camí que Déu li havia fressat.

Quan Sant Francesc recomanà als cinc mil frares que havién assistit al Capítol que fessin oració i que no es preocupessin de les coses materials de la vida, segurament els més pràctics deurién creure que el Pobriessó no tenia condicions per a posar-se al davant d'una família tan nombrosa. Lliureu-vos a l'oració, els deia, i canteu lloances a Déu.

Sant Francesc sabia que si Déu dóna llavors als ocells del cel i vesteix els lliris de les valls, no abandonaria els frares que s'havién reunit per a tractar de coses santes i espirituals.

Mentre els frares estigueren reunits, constantment ànimes generoses tustaven les portes del convent per tal d'ofrenar als fills de Sant Francesc cistelles de fruita i altres menges. Aquest miracle no va esquinçar les tenebres que planaven damunt aquells que acusaven el Fundador d'home poc pràctic. Quan un home lluita per la causa de Déu, no ha de témer cap perill ni cap obstacle.

Sant Francesc, en aquells moments decisius per a l'expandiment de la seva obra, sense tenir en compte el descoratjament d'alguns dels seus fills, es dirigí a evangelitzar els infidels.

El Cardenal Hugoli, que altres vegades li havia prohibit eixir d'Itàlia, no va posar cap obstacle als desigs de Francesc.

P. Sabatier (1) insinua que el dit Cardenal no es va oposar als desigs nobilíssims del Pobriessó, per tal de poder exercir la seva influència amb més llibertat damunt els seguidors de Francesc. Sabatier suposa que el Cardenal Hugoli era partidari dels frares dissidents. El R. P. Cuthbert (2), que és l'autor de la millor vida que s'ha escrit de Sant Francesc, afirma que l'esmentat Cardenal havia obrat sempre imparcialment i que cercava solucions harmòniques entre uns i altres.

Durant l'absència de Francesc foren nomenats dos Vicaris generals. Fra Mateu de Nardi residí a la Porciúncula i a Fra Gregori de Nàpols se li va donar la missió de visitar les províncies.

El dia de la festivitat de Sant Joan Baptista, Sant Francesc arribà a Ancona, per tal d'embarcar-se cap a Orient. L'acompanyaven, entre altres, Pere Catani, que havia estat Vicari a la Porciúncula; Fra I·huminat, que havia estat senyor de Rocca Accarina en la vall de Riete, i Fra Lemard, de procedència noble. Bartomeu de Pisa (3) refereix que Francesc, no volent demostrar favoritisme en l'elecció dels seus companys, cridà un infant perquè li assenyalés els frares que havien d'acompanyar-lo. Els missioners s'aturaren a Xipre i a les darreries de juliol arribaren a les costes de Síria. Francesc embarcà cap a Egipte, per tal d'unir-se a l'exèrcit cristià que ja feia dies assetjava Damietta.

Sant Francesc, com ja és sabut, era somiador de mena i tenia l'esperit trobadoresc. En posar-se en contacte amb els croats que lluitaven portant la creu damunt el pit, la seva ànima delicada s'ompliria d'un goig inefable. Ell, que defensava la fe amb tant de coratge, havia d'esguardar amb tendresa els que sabien morir per una causa tan noble i arriscada. Però aviat s'adonà que no tots els que esgrimien les armes de combat tenien vocació de màrtir. Hem de suposar que en alguns moments d'exaltació poètica, el nostre Pare Sant Francesc veuria l'exèrcit cristià completament transfigurat. El Pobriessó, que portava tanta de llum a dintre, va veure amb pena que les tenebres planaven damunt la gran majoria d'aquells guerrers. Certament que hi havia herois, que estaven disposats a morir per Crist, però eren nombrosos els aventurers que convertien la guerra en un pretext per a espoliar els vençuts. La vida poc exemplar dels croats va fer sagnar el cor de Francesc. La victòria es mantenia indecisa, però el Pobriessó, per intuïció profètica, sabia que fracassaria l'esforç de l'exèrcit cristià. No volia anunciar el fracàs als croats, pel temor que el consideressin orat; però un frare li digué que no temés el judici dels homes i li aconsellà que la seva profecia la fes sabedora als croats. Francesc escoltà aquest consell i es posà en contacte amb els cabdills de l'exèrcit cristià, però aquests es varen befar d'ell. ¿Què podia saber un home que portava al damunt una túnica matussera i una corda a l'entorn de la cintura!

La profecia de Francesc es va complir i els croats varen perdre sis mil homes (4). El Pobriessó es va posar a plorar amb gran desconhort. Demanà autorització per a travessar les línies enemigues i predicar l'Evangeli al soldà. ¿Quin astorament deuria causar la seva proposta! ¿Qui s'atrevia a posar-se en contacte amb l'enemic si el soldà havia ofert una moneda d'or per cada cap cristià que li fos presentat? ¿Com deurién somriure els cabdills dels croats en sentir que aquell home menut i mesquí es disposava a realitzar una gesta tan gran!

Es posà en camí en companyia de Fra I·huminat. No varen trigar gaire a caure en poder dels soldats musulmans. Aquests, com és de suposar, els varen tractar amb molt poca cordialitat. Sant Francesc aconseguí que el conduïssin davant el soldà. Els familiars d'aquest varen somriure en veure que el Pobriessó es proposava exposar l'Evangeli de Crist a tan alt personatge. És de suposar que Melek-el-Kamil el va rebre amb l'intent de passar l'estona.

Alguns biògrafs de Sant Francesc asseguren que el soldà li va concedir diverses audiències per tal de poder escoltar les seves prèdiques arborades d'amor a Jesucrist. Li va causar tan bon efecte el nostre Pare Sant Francesc, que li demanà que fixés allí la seva residència (5). Francesc respongué que accediria a la petició que li feia si ell i el seu poble es convertien a Crist.

Un dia digué al soldà aquestes paraules (6): "Si vacilleu entre els mèrits de la llei de Mahoma

i la fe de Crist, ordeneu que encenguin una gran foguera i jo, juntament amb els vostres sacerdots, em col·locaré damunt les flames, i així veureu quina de les dues doctrines és la més digna i veritable. El soldà respongué que cap dels seus sacerdots no acceptaria el repte. Sant Francesc, en sentir aquestes paraules, exclamà: "Si em prometeu que vós i el vostre poble donareu culte a Crist, jo sol penetraré dins el foc i eixiré d'ell sense cap nafra. Si em cremo, atribuiu-ho als meus pecats; però si em protegeix el poder diví, reconeïeu que Crist és el veritable Déu i Salvador de tots els homes."

Varen causar aquestes paraules tanta impressió al soldà, que va demanar-li que pregués per ell, per tal que pogués arribar algun dia a conèixer la veritable fe.

Francesc es va entristir profundament en adonar-se que aquells pobres orbs, degut al fanatisme, no podien veure la llum esclatant de la veritat i va demanar autorització per a retornar al camp cristià.

Melek-el-Kamil ordenà que Sant Francesc i el seu acompanyant fossin tractats respectuosament.

Un autor diu (7) que el soldà va manar que

fos estès un tapís que estava cobert de creus. Si trepitja les creus, va dir, l'acusarem d'ofendre el seu Déu; si es nega a caminar damunt d'ella podrem considerar la seva actitud com una ofensa adreçada a mi. Quan el soldà li va fer veure que havia trepitjat la creu que pretenia adorar, digué serenament: "Heu de saber que Nostre Senyor va morir entre dos lladres. Nosaltres, els cristians posseïm la veritable creu; però les creus dels lladres les hem deixat per a vosaltres, i aquestes no m'avergonyeixen de trepitjar-les" (8).

Alguns cristians es befaren d'ell quan varen saber que no havia aconseguit convertir els musulmans; però els més assenyats varen comprendre que Francesc havia realitzat un acte heroic i meritori.

Si els croats haguessin tingut la fe de Sant Francesc, no haurien sofert tantes derrotes.

Francesc va romandre amb l'exèrcit cristià fins que la ciutat de Damietta va caure en poder dels croats. La victòria es va deure als reforços que va trametre el Papa. Aquest fet s'esdevingué l'any 1220.

Veient que no podia aconseguir que aquells que lluitaven per una causa tan noble seguissin el camí de la perfecció cristiana, abandonà l'exèrcit i s'em-

Sant Francesc d'Assís

barcà dirigint-se a un port de Síria (Acre). Alguns clergues que es trobaven a Damieta amb els croats varen també embarcar-se amb el propòsit de seguir les petjades del Pobrissó. Cal tenir en compte que alguns d'aquests clergues estaven destinats a ocupar enlairats càrrecs (9).

Francesc visità la Palestina. Si era un enamorat de Jesucrist, amb quin respecte deuria petjar aquelles terres, damunt les quals va caure la sang redemptora de Jesús!

Predicà en alguns poblats de Síria, i aconseguí que el seguissin moltes ànimes bones.

En el Capítol celebrat l'any 1219, el dia de la Pentecosta, es va acordar evangelitzar els infidels; i alguns dels frares que es varen embarcar per a dedicar-se a aquesta santa missió foren coronats amb la corona immarcescible del martiri.

Mentre Sant Francesc era a Damieta, esperant que caigués la ciutat, al Marroc varen morir màrtirs cinc frares. Aquests havien estat expulsats de Sevilla per haver predicat l'Evangeli en aquelles terres on imperava la llei de Mahoma.

Quan arribaren al Marroc predicaren pels car-

rers i fins varen atrevir-se a predicar l'Evangeli de Crist dins les mesquites.

Aquests cinc frares heroics, després d'haver estat torturats, foren decapitats. L'infant Pere de Portugal, meravellat de la mort exemplar d'aquests missioners, va trametre llurs despulles a la seva pàtria, i foren soterrats a l'església dels canonges regulars de Coimbra.

Seguint l'exemple de Sant Francesc i el d'aquells cinc frares heroics, els fills del Pobrissó han seguit predicant l'Evangeli en els pobles infidels. En el front d'alguns d'ells brilla la corona del martiri.

J. CIVERA I SORMANI

(1) Vie de St. François.

(2) Vida de Sant Francesc d'Assís.

(3) Ibid.

(4) P. Golubovich.

(5) Epist. de Golubovich.

(6) P. Guthbert. Vida de Sant Francesc d'Assís.

(8) Verba Fr. Illuminati, Golubovich.

(8) En el convent d'Assís es conserva un corn que segons la tradició és un present que el soldà va fer a Sant Francesc.

(9) P. Cuthbert.

Dahomei (Africa)

Nena africana fent oració

Palpitació del temps

Tots hem d'ésser missioners

A mida que hom remunta els cimals de la vida, es convenç més que el primer bé de l'home és la Fe. Que trista i fatigosa la vida sense el do de la Fe! Que sinistra i tenebrosa la mort sense la Fe!

* * *

Conservar i augmentar la Fe és el primer deure del cristià.

La Fe, com totes les coses del món i en tots els ordres de la vida, si no s'exercita, es debilita, emmalalteix i mor.

Fides sine operibus mortua est.

* * *

Vivint la plenitud de la Fe, com hem de viure-la els cristians, la Fe se'ns fa substància espiritual pròpia; informa la nostra vida; flueix radiant de les nostres paraules i de les nostres accions; s'identifica, per dir-ho així, amb la nostra pròpia persona, es fa raó i sentiment de la nostra existència, i arriba un moment que el cor, abrandat de la llum de la Fe, feta foc, rebenta el pit i es vessa com un volcà en erupció sobre tot el que l'envolta: família, societat, cultura, ciutadania, política, negocis, relacions...

Perquè és una veritat ingegable, evident, que el bé, la bondat, són comunicatius per naturalesa.

Bonum esse diffusivum.

* * *

En aquesta veritat, en aquest fet, descansa fonamentalment l'acció missional, que té per motor la caritat.

Per això tot cristià de debò se sent naturalment, instintivament, passionalment, missioner.

I cal que dubti de la puresa de la seva Fe, o almenys de posseir la seva plenitud, tot cristià que no senti ganes de propagar la Fe, de fer partícips de la Fe els seus dissortats germans que no la posseeixen, ni potser tan solament la coneixen.

* * *

Si la Fe és el principal bé de la vida — l'únic bé gosariem a dir —, perquè sense la Fe la vida no té sentit, ni transcendència d'eternitat, ni cap fi digne de la nostra persona, cal cultivar la Fe, practicar-la, defensar-la, missionar-la, en una paraula.

Per a fer-se càrrec del poder difusiu de la Fe quan és íntegra i plena, basta considerar l'essència de la Fe, que és Déu, i fixar-se en el poder difusiu que àdhuc en l'ordre purament humà tenen tots els béns i totes les bondats, per modestes i fragmentàries que siguin.

Aquesta natural comunicativitat que tenen aqueixes petites excel·lències humanes radica en la naturalesa del bé suprem, que a totes les coses ateny.

Què ens passa a nosaltres mateixos qua nun bé ens omple el cor o una tristesa el sadolla? No estem contents ni ens sentim alleujats fins haver-lo desfogat en altres cors amics del nostre.

Pot ben dir-se que aqueixa comunicativitat de les coses, aqueixa necessitat d'expansionar-nos, són uns dels principals fonaments de la vida de relació social.

* * *

Esser missioner de la Fe és, per això mateix, cosa tan natural i tan necessària al cristià com la vida de la Fe. Informar per la Fe totes les nostres obres és la nostra obligació cabdal, però comunicar la Fe als que no la tenen ve a ésser la segona obligació del cristià, si és que les dues obligacions no en constitueixen, pràcticament, una de sola.

Tots, per tant, hem d'ésser missioners. La vida del bon cristià és una missió contínua.

Ara bé. Les missions de què ara es tracta són les Missions *in partibus infidelium*, les Missions que propugna el Papa per a totes les regions del món on Crist és desconegut i l'home viu en estat salvatge o en el si de religions que no mereixen pas tal nom.

El Pare Sant vol que l'Evangeli de Crist sigui anunciat a totes aquelles gents que encara estan *sub tenebrarum potestate*.

Pius XI vol que l'encàrrec de Crist en trametre els seus deixebles a la conquesta del món, es completi. Ja és hora.

Cal respondre a l'apremiant crida apostòlica del Papa amb un *adsum* filial, decidit, unànim.

I aquell que no pugui anar personalment a les Missions, que les prediqui aquí.

I aquell que no pugui predicar-les, que les protegeixi.

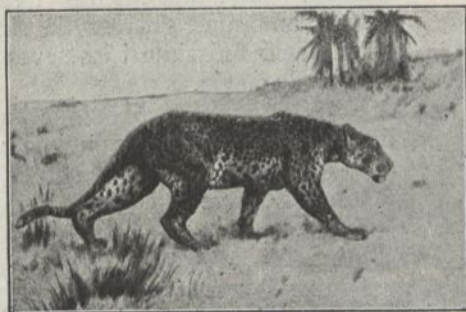
Afortunadament, totes les valors humanes caben en aquesta gran croada missional.

Oracions, almoines, propagandes, serveis, visites, simpaties, estímuls...

* * *

Altrament hi ha un mitjà missional que prompte estarà a l'abast de tothom, quan estigui oberta l'Exposició de Montjuich: visitar i fer visitar el Palau de les Missions tant com es pugui. La gent fa gent i el diner fa diner; dos elements primordials per a la gran Obra de les Missions que no hem de negligir mai.

J. J. C.

Tot cristià en aquesta temporada nadalenca ha de comunicar al seu esperit la joia cristiana del Nadal amb el llibre litúrgic que acaba de publicar "Foment de Pietat Catalana"

Eucologi de Nadal

Textos litúrgics, en llatí i català, de la Santa Missa, i Ofici diví per al Temps d'Advent i la temporada nadalenca

Bella edició a dues tintes

Preu: 4 Ptes.

Conté: Ordre de la Missa. — L'Advent amb les seves quatre dominiques. — Nadal: Vigília de Nadal. — La festa de Nadal. — Ofici de Matines. — Les tres misses de Nadal. — Missa de mitja nit. — Missa de l'alba. — Tèrcia. — Missa del dia. — Vespres. Vuitada de Nadal amb totes les seves festivitats. — *L'Epifania*, que comença per la seva Vigília, segueix la Missa de la diada amb Tèrcia i Vespres. La Post-Epifania, que conté la festa de la Sagrada Família i les Dominiques que segueixen. *La Candelera* amb la benedicció de les candeles, la processó, Missa i Vespres.

Cal anotar que els salms de les Hores litúrgiques estan inscrits de tal manera que faciliten ben bé les cadències del cant gregorià. La lletra negreta marca les síl·labes afectades per l'accent salmòdic, i la lletra cursiva marca en cada verset les cadències mitja i final pròpies de la forma salmòdica. Això assegura la uniformitat del cant gregorià que amb tant de goig de l'esperit va arrelant-se en la nostra gent.

La traducció catalana de tots els textos litúrgics està feta amb unció piadosa i amb una fidelitat i exquisidesa verament remarcables. El llibre, il·lustrat amb uns gravats de rica ornamentació de René de Cramer, té una presentació finíssima i les seves planes requadrades de vermell tenen un to de sòbria elegància.

Heus aquí un llibre que ha d'intensificar la nostra vida piadosa i que ha de portar a les ànimes la joia viva del Nadal amb tota l'esplendor espiritual amb què Jesús-Nadó vol néixer dins tots els esperits i fer créixer amb virtuts a tots els homes.

El Beat Ramon Lull, missioner

Vet ací un tema que no és possible desenrotllar en el breu espai d'un article periodístic. L'aspecte missioner de la gran personalitat del nostre Ramon Lull és, efectivament, tan vast i tan profund que podem dir que abraça, ell tot sol, tota la seva obra i tota la seva activitat intel·lectual i social; més encara, és la clau que explica tot el secret de la seva gegantina personalitat. Tota la vida, tot el caràcter del qui ha estat justament anomenat "cavaller errant del pensament cristià", giren exclusivament al voltant d'aquest insaciable afany d'apostolat que arborà d'un cap a l'altre la seva dramàtica existència. Aquest afany heroic tingué en la vida de Ramon una triple manifestació: una manifestació pràctica en el seu anhel de realitzar la conversió universal dels infidels, sobretot dels sarraïns; una manifestació intel·lectual en el seu esforç per reduir la demostració racional de les veritats de la fe cristiana a un sistema simplicíssim fundat en raons d'evidència immediata; una manifestació personal i heroica en el seu desig d'assolir la palma del martiri.

Al triomf d'aquest triple ideal consagrà totes les seves forces atlètiques durant tota la seva llarga vida; ni obstacles, ni contradiccions, ni desenganys foren capaços de distreure'l de la finalitat de la seva noble ambició missionera que ell creia inspirada per Déu mateix al seu esperit ardent per la salvació del món del seu temps. El programa de la seva obra d'apostolat el veiem exposat entre planys i sospirs i en mig d'un abrandament sublim d'amor a Déu en aquella estrofa del seu magne poema Lo desconhort:

Con pris consirar del món son estament,
com paucs són cristians e molt li descreent,
adoncs en mon coratge hac tal concebiment
que anàs a prelats e a reis eixament
e a religioses, per tal ordenament,
que se'n seguíss passatge, e tal preïcament
que ab ferre e fust e a ab ver argument,
se donàs ab nostra fe tan gran exalçament
que'ls infeels venguessen a convertiment.
Ez en açò tractant trenta anys ha verament
no ho hai pogut obtenir, per què n'estai dolent
tant que en plore sovent e en son en llanguiment.

Ramón Lull, en efecte, remogué cels i terra per convèncer "prelats, reis i religiosos", i el Sant Pare abans que ningú, de la necessitat de la seva empresa d'apostolat universal i de la conveniència i caràcter pràctic dels seus grans plans.

Una de les notes més sorprenents d'aquests plans d'apostolat de Ramon Lull, és la que podríem dir-ne llur modernitat. Les croades, aquelles generoses empreses guerreres que el geni de l'Edat Mitjana havia concebut i posat amb tan poc èxit en execució, sofriren en la ment genial del nostre gran apòstol una transformació radical. Sense renunciar al caràcter eminent guerrer de la reconquesta dels Llocs Sants i de la lluita contra els sarraïns, Ramon Lull, avançant-se d'alguns segles als moderns procediments missioners, intentà primer que ningú intel·lectualitzar les

croades. Aquesta intel·lectualització d'una activitat que fins llavors havia estat exclusivament bèl·lica, fou, potser, el factor que més contribuï al fracàs dels seus grans projectes d'evangelització universal, perquè aquesta ofensiva intel·lectual del cristianisme contra els infidels que ell somiava, es trobava en franca pugna amb l'esperit dominant en la política internacional d'aquella època feudal que no concebia cap acció de conquesta contra l'amenaça musulmana fora del terreny de les armes.

Aquesta obra lulliana d'intel·lectualització de les Croades tingué dos aspectes; tots dos de sabor moderníssim.

En les solituds de Miramar, on s'era retret Ramon Lull per consagrar-se a la vida contemplativa, va concebre i fundà el seu seminari de missioners i el seu Col·legi de llengües orientals, on tenia d'ésser ensenyada principalment la llengua aràbiga als que volguessin consagrar-se a la magna empresa de la conversió dels sarraïns. La primera comunitat dels deixebles d'aquesta escola fou aprovada pel Papa Joan XXII en una Butlla adreçada al rei Jaume d'Aragó. Això era una grossa i sorprenent novetat en aquells temps. Representava la rebrotada providencial de l'autèntic esperit de l'Evangeli en un temps en què semblava que els cristians haguessin oblidat les armes de la veritat i de l'amor que Crist havia encomanat als seus apòstols i deixebles per assolir la conquesta pacífica del món.

Una glòria missional
El Beat Ramon Lull

No era aquesta, però, l'única nota de novetat que oferia la institució fundada pel nostre Lull. A la pura idea de caritat s'afegia la idea de la ciència; aquesta bella fundació lulliana era així com un novell glavi de dos talls que ell havia forjat per tal d'ésser esgrimit per atletes d'una nova milícia de Crist. La fundació del col·legi de Miramar no tingué dissortadament l'eficàcia ni la duració de què era digne. Però la llavor sembrada per la nova institució fou fecunda. Alguns anys després, en 1285, el Papa Honori V, desitjant ardentment la difusió universal de la nostra santa fe i la conversió dels infidels i dels cismàtics, instituí en la Universitat de París l'estudi de la llengua aràbiga i altres idiomes dels infidels; i consta que Ramon Lull s'interessà vivament per la realització d'una idea que tan cara havia estat al seu esperit apostòlic.

Una altra interessant manifestació tingué la croada intel·lectual concebuda per Ramon Lull. Ell cregué possible aplegar tots els elements lògics de la fe cristiana en un sistema simplicitat de demostració basada en "raons veres, necessàries e lògics". Aquest sistema de demostració racional infalible cregué ell haver-lo trobat en la seva famosa *Ars magna*. Ansiós de popularitzar la nova disciplina i de dipositar-la, com arma d'eficàcia infalible, en mans dels futurs apòstols de l'Evangeli, corre adalerat a París i explica públicament a la Sorbona la seva "Art" als savis i als doctors. Amb greu desconhort acaba per convèncer-se que els seus alumnes no l'entenen ni s'interessen per la nova ciència apologetica. Ell, però, no perd coratge; la fallida no serveix més que per encendre en el seu esperit nous anhels de propagar el seu sistema. Redueix l'*Ars magna* a diferents Arts breus, i assaja incansablement de trobar nous camins a la difusió de les veritats evangèliques. Ell mateix ens conta, amb paraules on traspuja la més punyent dolor, el seu desconhort, la seva desillusió davant la ferrenya incomprensió dels homes:

Encara us dic que port una Art general que novament és dada per do espiritual, per qui hom pot saber tota re natural

e tenc-la per perduda car quaix a hom no en cal; per què eu en planc e en plor e n'hai ira mortal.

La radical intel·lectualització dels procediments apologetics, que tan moderna i actual fa aparèixer la figura de Ramon Barbaflorida, com l'anomenaven a París, ensems que la seva tossuda insistència prop dels Papes per organitzar una nova croada, darrera i definitiva, contra els sarraïns, voltaren la seva figura d'una fama d'excentricitat, que ell recollí en un llibre escrit cap a les seves bel·leses, en el qual ell es dona el nom de Fantàstic, amb què era conegut aleshores en els grans centres de cultura d'Europa. Tot i la seva excentricitat, l'obra de Ramon Lull representa el primer assaig genial de democratització de la filosofia cristiana al servei de l'activitat apostòlica de l'Església. Malgrat que, com ha observat recentment Tomàs Carreras i Artau en el seu lluminós treball *Els caràcters de la Filosofia franciscana i l'esperit de Sant Francesc* (1), el racionalisme cristià no és tota la filosofia ni l'obra lullianes, malgrat que, com diu el mateix escriptor, hi ha en l'obra lulliana un substratum de misticisme, és

ben cert que aquesta màquina dialèctica, construïda pel geni de Ramon Lull per l'obra d'atac i defensa al servei de la causa cristiana, adquirí tan formidables proporcions i el preocupà tan profundament durant tota la seva vida i en totes les seves obres, que amb tot fonament podríem anomenar-lo filòsof entre els missioners i missioner entre els filòsofs; fins a tal grau es compenetraren en ell el pensament especulatiu i l'afany pràctic d'apostolat evangèlic.

La vida de Ramon Lull, altrament, confirma aquesta mateixa impressió. Viatger infatigable, va de l'una a l'altra banda del món civilitzat predicant la nova croada amb aires d'inspirat i amb tons de profeta. És una nova estratègia missionera la que ell proposa als reis i als papes. D'ella fa una exposició detallada en el seu curiós llibre *De fine, mena d'ultimatum* que ell adreça al Papa i als prínceps cristians. En aquest llibre desplega magníficament el simbolisme de les "dues espases" que s'esmenten en l'Evangeli de Sant Lluc i en les quals ell veu l'espasa espiritual de la predicació evangèlica i l'espasa temporal de la política i de les empreses bèl·liques, i exposa amb luxe de detalls tàctics i estratègics un pla de conquesta, en sis anys, de la Terra Santa. La seva predicació fou avalada per l'exemple personal. Tres vegades calcigà les ardents terres africanes i es llançà a la predicació vehement de les veritats de la fe catòlica en mig de l'amenaçadora hostilitat dels seguidors de Mafumet. De les terres sarraïnes s'emportà tresors de la saviesa oriental que ell aprofità llargament en la composició dels seus llibres. Alguns d'aquests, com el magne *Llibre de contemplació*, els escriví abans que en llengua catalana en llengua aràbiga, mogut del desig de portar aquells pobles esgarriats al dolç ramat de Crist i de l'Església. "Vaig aprendre l'aràbig, ens conta ell mateix, en el *Fantasticus*. Tres vegades he trepitjat terra de sarraïns. Per la fe catòlica he estat pres, encarcerat i flagelat. He consagrat quaranta anys de la meua vida a promoure el bé de la cristiandat. Ara sóc vell, sóc pobre; i encara en el meu pit afadigat covo el mateix propòsit." Finalment, segons piadosa tradició, Ramon Lull assolí la palma del martiri a Bogia. Fou l'únic d'aquells tres vehements desigs de la seva vida, dels quals hem parlat al principi, que veié plenament acomplert. I la seva sang gloriosa de màrtir de Crist segella amb la seva marca de púrpura immortal tota la finalitat apostòlica del pensament filosòfic d'aquell gran missioner que s'avançà set segles a l'apostolat intel·lectual dels temps moderns.

M. DE MONTOLIU

(1) *Franciscàlia*, 49 i ss.

Bateig d'infidels

Les missions dels Caputxins catalans

Les antigues missions

No deixa de sorprendre que els Caputxins, establerts a Barcelona des del 1578 i estesos ben aviat per tot Catalunya, amb una vitalitat tan sorprenent que amb molt poc de temps, del nucli format ací, n'eixiren totes les altres províncies de la Península, no s'haguessin dedicat aviat a les Missions a països llunyans. Però si atenem a la situació particular de la nostra terra en aquella època, principalment en les seves relacions amb Amèrica, camp obligat de nostra expansió Missionera, no ho trobarem tan estrany. La Província d'Andalusia era l'encarregada de les Missions Caputxines al Nou Continent, i quan aquestes prengueren increment i els seus individus no bastaven, demanaren ajut a les altres. En el transcurs de la dissetena centúria, diverses voltes, els Caputxins catalans havien estat pregats de col·laborar en les empreses missioneres de l'esmentada Província, i s'havia fet el més entusiasta acolliment a la demanda. Altra cosa no desitjaven els nostres religiosos.

En 1676 el Comissari General de les Missions Caputxines dels Estats de S. M. Catòlica, rebia ordre reial d'enviar amb urgència Missioners a la Missió de Cumanà (1), desfeta per una revolta dels indis. Quan arribaren, en 1678, no era encara l'hora oportuna per establir-se tots allí. El Governador, que ho era ensems de l'Illa de la Trinidad (2) i de la Guaiana (3) decidí portar-se'n allí alguns dels Missioners nou vinguts. Hi havia un català. Dos anys més tard, en una altra expedició de Missioners, arribaren a Cumanà quatre caputxins catalans: el P. Angel de Mataró, P. Hermenegild de Manresa, P. Pau de Blanes, i P. Angel de Llevaneras, els quals foren destinats a l'Illa de la Trinidad. Amb la seva activitat i zel, tragueren gran nombre

d'indis de les selves, amb els quals formaren cinc pobles. Vista la bona marxa de la Missió, el Governador i el Bisbe de Puerto Rico, de qui depenia l'illa, instaren el Reial Consell d'Indies perquè constituís els territoris de l'Illa i la Guaiana en Missió independent encarregada a la Província de Caputxins de Catalunya, i es va fer en 1687. Però els èxits dels Missioners no eren obtinguts sense grans esforços i penalitats: tres dels nostres, els Pares Esteve de Sant Feliu i Marc de Vic, i Fra Ramon de Figuerola, llec d'extraordinària virtut, afavorit amb dons sobrenaturals, foren bàrbarament martiritzats pels indis salvatges i regaren amb llur sang generosa els fonaments de les Missions dels Caputxins catalans, en acabar el segle XVII (1-XII-1699).

L'obra de civilització i evangelització no estava encara consolidada, quan els hisendats de la Trinidad, als quals els religiosos no permetien que explotessin els indis, amb falsos informes obtingueren una Reial Cèdula (1708) per la qual s'ordenava que els pobles d'indis reduïts es lliuressin a l'Ordinari. Però els indis separats dels seus pares, i sota la cura de sacerdots que ignoraven llur llengua, varen retornar gairebé tots a les selves. Mentrestant el Governador volia que els Missioners estenguessin llur radi d'acció per la Guaiana. Però calia abans comptar amb l'assentiment dels PP. Jesuïtes de la Missió del Casanare, a la qual pertanyia el territori. L'any 1682 la Reial Audiència de Bogotà, vista la renúncia feta pels jesuïtes el 17 de juny de 1681, autoritzava el Governador per a portar-hi Caputxins.

Dificilíssima era la comesa que se'ls assenyalava. Aquell territori era considerat i ho és encara fins a cert punt, com absolutament inhospitalari: per la pobresa de la terra, per les dificultats naturals (ple d'aiguamolls, rierols i rius impetuosos) poblat per

Pont construït sobre el riu "Pepino", pels missioners Caputxins de la Prefectura A. del Caquetà (Colòmbia)

tribus molt ferotges, especialment la tan terrible dels *Caribes*. Hi havien fracassat els dominicans, els Menors recolets i darrerament els Jesuïtes. Hi havien de fracassar, en llurs primeres temptatives els nostres caputxins: al cap de poc d'arribats emmalaltiren i alguns moriren degut a les privacions i sobretot a la fam. Els indis, pobríssims, solament podien satisfer llurs ben rudimentàries necessitats. L'any 1682 hi anaren els PP. Pau de Blanes (morí ben aviat), i Angel de Mataró, el qual es retirà. Els anys 1687, 1692 i 1717 veieren altres temptatives fracassades al poc temps. En 1721 es varen dispersar les 30 famílies que havien vingut de Canàries veient que el P. Marià de Seva no havia pogut obtenir a Caracas els recursos que els havia promès el Rei. Els religiosos tingueren de tornar a la Província.

Sembla que aquesta experiència justificaria l'abandó, però no fou així. En 1724 arribava una altra expedició amb la consigna que havia rebut del Provincial: *o aguantar, o morir*. Al cap d'un any ja n'havia mort un. Llavors els Prefecte, P. Tomàs de Santa Eugènia, home de caràcter i molt intelligent, comprenent que el problema de la permanència a la Missió no es resoldria sense resoldre el problema de la seva independència econòmica, decidí, valent-se d'una Reial Ordre de 1702 que autoritzava les Missions d'indis a tenir un *hato* de bestiar i plantacions en comú, constituir-ne un a la Guaiana. Ell mateix, acompanyat solament d'alguns indis, sense més guia que una brúixola, passant rius i muntanyes, es dirigí a la Província de Cumanà i per caritat demanà d'almoïna alguns caps de bestiar, per tal de començar la reproducció i constituir així un fons per a la Missió. Al cap d'alguns anys, amb la bona administració dels Missioners que durant molt de temps s'abstin-

gueren de menjar carn, i sobretot amb la benedicció de la Providència, augmentà de tal manera el *hato* que arribà a mantenir tots els pobles que es fundaren i la Vila de Guaiana, i en 1777 la Missió podia oferir de deu a dotze mil caps de bestiar major al rei com a present. Vegem el desenrotllament de la Missió. En 1743 hi havia 6 pobles amb 1.600 indis; en 1761, 15 pobles; 4.000 indis i 14.000 caps de bestiar. En 1773: 20 pobles; 6.300 indis i 145.000 caps de bestiar. En 1788 eren 13.000 els indis sotmesos. En 1799, en 28 pobles hi havia 15.600 indis. En 1816: 27 missions o pobles; 3 viles amb espanyols i 21.246 habitants.

Aquestes dades ponderen amb prou eloqüència l'obra acomplerta pels nostres missioners catalans en menys d'un segle. Els religiosos, tot i practicant l'observança de llur regla, amb una exactitud de convent, essent personalment models d'austeritat i pobresa (4), saberen convertir el desert en una contrada florent i pròspera per la seva agricultura (a la qual feren agafar afició als indis), comerç incipient i indústries de primera necessitat: teixits, sabó, mantegues, etc. El savi naturalista alemany Humboldt és un testimoni de la seguretat i bon ordre que hi regnava sota el règim paternal dels Missioners.

Com totes les obres de Déu, la Missió hagué de sofrir, especialment en els darrers temps, calúmnies i atacs provinents dels que tenien per ofici defensar-la. Els Governadors, més atents a enriquir-se que a enriquir llurs províncies, eren envejosos de la prosperitat econòmica de la Missió.

Ens cal acabar amb una nota ben trista: aquest bell edifici, alçat amb tantes suors, i també amb la sang d'alguns religiosos (per exemple el P. Pere de Folgaroles) caigué de sobte, sorollosament, en 1817,

R. P. Fidel de Montclar, caputxí
Prefecte Apostòlic del Caquetà. Putumayo (Colòmbia).

enderrocat per les tropes del General Bolívar. En envair la Província empresonaren gairebé tots els religiosos (5). Molts moriren de privacions i pesta en la presó, i la resta, 20, foren vilment assassinats. Diuen que Bolívar va disgustar-se'n, però no va imposar cap sanció als que ho havien fet. Aquest és el *gran pecat nacional de Venezuela* com l'anomenen ells mateixos, pecat que està purgant veient reduïda altra volta a l'estat salvatge aquella bella contrada, que els Missioners havien convertit en verger. Que els Caputxins Castellans que des de 1924 s'han encarregat del territori, puguin emular les gestes dels nostres avantpassats.

Les missions actuals dels Caputxins Catalans

La província dels Caputxins de Catalunya, sota l'advocació i patronatge de N. D. de Montserrat, té actualment dues missions pròpiament dites, dependents de la *Sda. Congregació de Propaganda Fide*, i una semi-missió. Aquesta és formada per les residències que tenim a les repúbliques de Nicaragua i Costa Rica (a Mèxic fins en començar la persecució), que són altres tants centres d'activitat apostòlica. Situades ordinàriament en llocs civilitzats, tenen llur radi d'acció fins en indrets on, per la manca de clerecia, viu la gent en una gran ignorància i superstició.

De les Missions pròpiament dites, la més antiga és la Prefectura Apostòlica del Caquetà i Putumayo, erigida en 1904 i confiada al Rdm. P. Fidel de

Montclar, però que era evangelitzada pels caputxins des de 1806. És impossible resumir en breus línies el treball d'aquest quart de segle. Cal tenir en compte que en fundar-se la Missió, el territori estava pràcticament isolat de la resta de la República de Colòmbia (de la qual forma part) i del món. Calia travessar la imponent serralada andina i no hi havia cap camí formal. Per això, la primera preocupació dels Missioners, per tal de poder assegurar la seva tasca, fou obrir un camí, des de Pasto a Puerto Umbria (un afluent del Putumayo, riu navegable i mitjà de comunicació providencial dins del territori). El Govern de Colòmbia s'interessà en la construcció del camí. Fou confiada aquesta als Missioners i en tres anys s'obriren 160 quilòmetres, vencent-se la barrera dels Andes, salvant-se terribles precipicis, passant sobre terrenys pantanosos. Un enginyer del govern digué que era una de les obres que s'havien fet més ràpidament a la República i que havien costat menys, malgrat les dificultats gairebé insuperables.

El sistema de civilització i apostolat emprat pels Missioners consisteix en la reducció dels indis en pobles, per tal d'atendre a llur educació i instrucció religiosa i literària (ajudats per abnegats germans Maristes i Missioners Franciscanes) i interessar-los en els treballs agrícoles i d'indústria. Per a desvetllar en ells l'emulació i estimular l'instint d'imitació, s'han format alguns pobles de colons blancs, vinguts d'altres departaments de Colòmbia, al costat dels pobles formats exclusivament per indis.

Són altament consoladors els resultats obtinguts en tan pocs anys. El caràcter dels indis, en molts indrets, s'ha modificat radicalment. Posseeixen una

India mitota de la Prefectura A. del Caquetà

bona instrucció religiosa i civil, especialment els que han pogut ésser formats de petits per la Missió.

Algunes dades seran el comentari més eloqüent a aquests mots.

En arribar els Missioners al territori, existia solament un Municipi (Mocoa) gairebé incomunicat amb la resta de la República: dues escoles i una església ruïnosa.

Actualment hi ha 43 pobles (38 de formats i 5 en formació) amb 15.731 blancs; 8.569 indis. Els salvatges deuen ésser uns 14.000. Les esglésies (provisionals o definitives) són 30. Les residències dels Missioners (permanents, semi-permanents o temporals) són unes 21. Els edificis escolars són 61 amb 3.335 alumnes. En 2 orfanats són recollits 98 orfes. Hi ha una escola d'arts i oficis i un seminari en construcció. La Missió atén els malalts en 2 hospitals i 5 dispensaris gratuïts (més de 3.679 consultes l'any). Com a obres públiques, ultra el camí Pasto-Puerto Umbria (160 quilòmetres) s'ha obert el de Belén a Limon (120 quilms.) i de Puerto-Asis a San Miguel (86 quilms.).

No parlem de les deveses amb ramats, de l'aprofitament de salts d'aigua per a serradores i *trapiches* de canya, a fi d'ensenyar als indis a beneficiar-se amb el seu treball, etc.

I en l'ordre espiritual, els resultats no són menys encoratjadors. Esmentem solament els 1.300 baptismes de l'any pasat i més de 80.000 comunions per veure el fruit de l'esforç dels Missioners.

L'altra Missió confiada a la Província Catalana des de 1913 és el Vicariat Apostòlic de Bluefields, go-

vernada per l'Ilm. P. Agustí Bernaus. Té 40.000 quilòmetres quadrats, pertany a Nicaragua i està en la costa de l'Atlàntic. País càlid i humit, ple de selves, sense altres vies de comunicació que els rius. La població de 51.670 habitants (blancs o indis *mosquitos*) està formada per 15.630 catòlics i 40 catecúmens; 17.000 heretges, protestants *moravos* la majoria i prop de 19.000 pagans.

Els Missioners, distribuïts en quatre centres principals i ajudats per les Monges de la Divina Pastora, han organitzat escoles catequístiques i de primeres lletres (18), amb 1145 alumnes. El balanç dels nou primers anys era de 78 conversions, 6.777 baptismes; 144.280 comunions; 750 matrimonis i 14 esglésies bastides.

Déu ha beneït fins ara el treball dels Missioners, i és d'esperar que aquests no desmaiaran en l'àrdua empresa, malgrat l'escassetat de mitjans econòmics amb què compten, sostinguts pel zel de la glòria de Déu.

P. DANIEL DE MOLINS DE REI

O. M. Cap.

(1) República de Venezuela.

(2) La més gran de les Petites Antilles. Descoberta per Colom el 1498 i ocupada pels espanyols el 1532. L'any 1810 fou cedida als anglesos.

(3) És avui la Guaiana veneçolana. Té uns 160 mil quilòmetres quadrats. Comprénia les conques del Caroni i del Cuyuni i el delta de l'Orinoco.

(4) Testimoni del Coronel Alvarado (vers 1752).

(5) 34 sobre 41 que eren.

Indis simas

Il·lm. i Rdm. P. Agustí Bernans i Serra, caputxi
Bisbe titular de Milopòtamos
Vicari apostòlic de Bluefields, des de l'any 1913

Què puc dir de les missions?

Una paraula irreflexiva aviat és dita. Ve, però, després l'anàlisi d'allò que hem dit, treballa la reflexió, la consciència actua de fiscal amb tendències a acusar, com si fos aquesta la seva principal missió, ve tal vegada el judici desfavorable de la raó sentada *pro tribunali*, i, encara que tot el procés hagi sigut íntim i desconegut part defora de l'esperit, surt com una expressió extensa de vergonya que ens fa baixar els ulls i ens fa sortir els colors a la cara. Es llavors que interiorment entonem el *mea culpa* i que fem propòsits d'esmena.

Oh, mon estimat director de la CATALUNYA SOCIAL! que jo em trobo en aquest cas poc airós. Vós em vàreu dir: "Company, dediquem un número extraordinari de la nostra revista a les Missions catòliques i fóra convenient que l'article que em donéssiu fos adient a aquesta tema". I jo, sense reflexió, vaig exclamar: "Què puc dir jo de missions?" I vós em féreu una ben amable resposta com que us fiàveu de la meua capacitat i discerniment.

Després va venir el rau rau de la consciència, tot regirant els meus arxius intel·lectuals en recerca de tema i d'idees; i el procés es va descabdellar en una mena de monòleg com el següent:

"Jo no sé què dir de la qüestió missionera. He parlat sincerament quan he dit tal cosa? Sí, almenys en relació amb l'estat d'ànim en què jo em trobava en fer aquella resposta. Era cert que en aquell moment, en el meu enteniment, aquella ordre del dia no era escrita i, com que de l'abundància del que hi ha en el cor en surten els temes per al pensament, per a la paraula i per a la ploma, és cosa clara que no tenia al cor el tema missioner.

"I mireu que no tenir escrites al cor les campanyes missioneres de l'Església catòlica... Es això pos-

sible sense culpa? Jesucrist encara dura a la terra, encara viu i volta món i predica. I, al temps que jo sento la seva veu dintre de mi i tinc ocasió d'estatjar-lo sovint prop mateix del meu cor i li dic coses, les que més m'agraden a mi, ¿no sé parlar-li d'aquelles que tant a Ell l'interessen, com són de les seves missions i dels seus missioners, per tal d'arribar a ésser el pastor únic de tot el gènere humà? Així estem? Tan egoista sóc, que no em perdo mai de vista a mi i la meua utilitat? Això és amor? Això és ésser considerat amb l'Altíssim Senyor que em visita i jo visito? Quan jo só visitat d'altra persona, si sempre em parla d'ella i no parla mai de cap cosa que a mi em pugui interessar, se'm fa insuportable i penso que bé podria, per cortesia si no, fer entrar en conversa la meua família, les meves conveniències i les meves aficions. I això que jo reprovó que els altres facin amb mi és precisament el que jo faig amb qui té dret a les més exquisides atencions.

"Certament jo dic mantes vegades *Pare nostre que esteu en el cel* i fins amb veu ja un poc cascada canto alguna vegada *Som germans tots rics i pobres*. ¿Es que la casa del Pare és tan petita que només hi cap la meua família? o la meua parentela? o la gent de la meua terra? o la del meu continent? Bé deu ésser el cel una poquet més gran que no pas ho és el món... jo diria, i ho diria amb tota raó. O és que Déu ha posat alguna frontera a la germanor dels homes? O és que l'Església de Déu ha posat fites en algun lloc de l'espai o en algun punt dels temps i ha dit: *d'aquí no vull passar?* Prou clar veig que la fillada del Pare celestial és estesa pertot i tots els homes són volguts a la seva glòria, com la lloca vol tots els pollets sota les seves ales vivint de la seva calor. Només Jesús és fill únic del Pare celestial per natu-

ralesa. Els que som fills de Déu per adopció o per gràcia o per almoïna (com vulgueu) no tenim cap dret exclusiu a aquesta filiació i sí el deure d'estendre-la al major nombre. Cada home és un possible fill de Déu, un possible germà nostre si forma part de l'Església de Jesucrist i nosaltres tenim de posar en pràctica tots els mitjans d'atracció en favor de tots els germans possibles com Jesucrist els ha posat en favor nostre. No hi ha Xina ni Índia ni Patagònia ni Congo que hi valgui. Ben clar ho veig que jo no em puc desinteressar de cap humana criatura ni de cap esforç que es faci per a portar-la a la falda de l'Església que vol ésser la seva mare, si és que no vull ésser indigne jo mateix de dir "Pare" a Déu, "Germà" a Jesucrist i "Mare" a l'Església.

"Tanmateix quan jo vaig respondre al meu estimat director: "Què puc dir jo de les missions?", jo em sentia desinteressat de l'adorable Sang de Jesucrist, de la sort de germans meus, de la prosperitat de la meua Mare l'Església, dels interessos del Pare celestial misericordíssim i indigne d'ésser comptat com un dels membres de la família divina. És així tal com sona.

"Hi ha raó de sentir-me revoltat contra mi mateix, hi ha raó que un poc de bilis se m'aglomeri a les entranyes i em doni malestar, hi ha raó perquè una foguerada de vergonya pugi a la meua cara, hi ha raó de baixar els ulls i de sentir-me culpable i de clamar un *mea culpa* sincer i humil.

"Potser sí, però, que la sentència que jo mateix he donat contra mi ha sigut una mica massa irada. En el moment de la proposta del Sr. Director, el meu esperit vagava per altres regions i la resposta fou, potser, més irreflexiva que d'un estat espiritual fred i desinteressat d'aquelles qüestions que són l'estu-

penda qüestió de si la Sang de Jesucrist ha d'ésser menyspreada i llençada o ha d'ésser estimada i aprofitada; però això no és obstacle a poder afirmar que, si no estava fred del tot, estava un bon xic tebi; i les coses tèbies, si no es mira d'escalfar-les, acaben per refredar-se i si ve l'hivern per glaçar-se i tot.

"Oh! que jo no puc anar a terres d'infidels, ja no diré a predicar, però ni tampoc a lligar les sandàlies i a portar el farcell dels que prediquen i ensenyen! I com jo molts i molts dels que em llegiran, potser tots! Sí; però del reconet de món estant en què em trobo, a tots aquells missioners que treballen vivificats per la saba que va passar de Jesucrist als apòstols, a aquells que dediquen tota la seva vida a sembrar la llavor de Jesucrist, a conrear-la i a segar-la, els puc dedicar un pensament i una paraula d'honor, com es dediquen als herois en els aniversaris de les seves gestes i als Sants en els dies assenyalats en el santoral; i a favor de llurs ímprobes treballs sempre tindrè ocasió d'adreçar a Déu una pregària i de lliurar a l'Església una almoïna: Aquestes són coses a les quals tots podem arribar. Aquesta és la manera com tots podem esdevenir missioners cooperadors, i, després d'això, que Déu ens augmenti la caritat envers Ell i envers els nostres germans."

Aquí es va estroncar el meu monòleg, estimat senyor director. I si voleu estampar en la vostra revista aquesta confessió meua qui sap si servirà per a interessar-me i interessar algú altre en aquesta conquesta del món per a Jesucrist que tot fa creure que no s'acabarà sinó amb la vida de la humanitat damunt la terra.

JAUME RAVENTÓS

Shing-Hing (Xina). — Nenes recollides per la Santa Infància

EL LLIBRE DE LA PARAULA DE DÉU, LLIBRE NECESSARI A TOT CRISTIÀ

LA SAGRADA BÍBLIA

EL NOU TESTAMENT

Vol. I

ELS EVANGELIS I FETS DELS APÒSTOLS

Per Any Nou estarà ja a la venda el primer volum de LA SAGRADA BÍBLIA, que publica l'“Obra del Sant Evangeli” de FOMENT DE PIETAT CATALANA.

Aquesta nova edició i versió de la Bíblia conté el text de la Vulgata Clementina, que és el text oficial de l'Església, juntament amb el text català confrontat, talment que, plana per plana, els dos textos es corresponen exactament. El text llatí és profusament il·lustrat amb notes bíbliques, litúrgiques i de Catecisme Romà, d'una màxima utilitat exegetica i ministerial, i el text català amb escollides i abundoses notes exegetiques, doctrinals, històriques i geogràfiques. Intercalats, porta també aquest primer volum dos mapes a cinc tintes; un de “Palestina en temps de N. S. Jesucrist”, i un altre dels “Viatges de Sant Pau Apòstol”.

Comença aquesta edició pel Nou Testament, per ço com conté la revelació feta per Nostre Senyor Jesucrist d'una manera personal i immediata, tenint per aquest sol motiu un ús més freqüent i una dignitat i utilitat especialíssimes dins la dignitat divina i utilitat universal que tenen totes les Santes Escripures.

En l'edició de doble text, el Nou Testament tindrà dos volums, i vuit tota la Bíblia, d'unes mil planes cadascun d'ells. Però en les edicions d'un sol text com que el nombre de planes es redueix a la meitat, de dos volums, si es vol, podrà fer-se'n un, i en quatre volums ben manuals tothom podrà tenir tota la Bíblia.

El caràcter d'aquesta edició respon perfectament a l'esperit que informa l'“Obra del Sant Evangeli”. Heus ací algunes paraules del pròleg: “Atinent, doncs, principalment al fi propi dels Llibres sagrats, que és abans que tot l'educació espiritual i la santificació dels fidels, hem procurat que la nostra versió de la Bíblia, juntament amb l'exactitud, claredat d'exposició i altres qualitats que reclama la naturalesa d'aquests llibres i tan clarament prescriuen les normes dictades per l'Església, tinguí totes les condicions materials d'estampació que la facin assequible, profitosa i agradable a tots els fidels cristians de la nostra terra”.

Signa el pròleg: La Comissió Tècnica de l'Obra del Sant Evangeli: Il·lm. i Rdm. Sr. Dr. Isidre Gomà, Bisbe de Tاراçona, president. Reverends P. Josep Maria Bover, S. J., Josep Casanelles, Ramon Ejarque, Francesc Franch, Pere Ginebra, Bartomeu Pascual, Pere Pous, Eloi Reñé, Salvador Saladrigues, Marià Serra, Josep Trepas, O. F. M., i Josep Vallès.

Condicions de venda:

Edició de doble text: llatí i català	8'50 ptes.
Edició de text llatí sol	6'00 ”
Edició de text català sol	5'00 ”

Totes aquestes edicions van enquadrades amb finíssim pegamoid, imitació de xagrí. Enquadernacions més luxoses, de distints preus.

En premsa: El Nou Testament (vol. II). — Les Cartes de Sant Pau. — Les Cartes Catòliques. — L'Apocalipsi.

La Companyia de Jesús missionera

• MISSIONS VIVES D'INFIDELS

A EUROPA

	<u>Jesuïtes</u>	<u>Habitants</u>	<u>Catòlics</u>
<i>Albània</i>	43	825.000	90.000
Total d'Europa	43	825.000	90.000

A L'ÀSIA

<i>Síria</i>	138	2.800.000	484.000
<i>Armènia</i>	6	1.200.000	65.000
<i>Ceilan</i> : Galla.	40	1.125.338	15.000
" Tricomàlia	28	200.000	10.000
<i>Índia</i> : Calcuta i Ranxi	278	28.500.000	209.000
" Bombai-Poona	135	24.000.000	58.000
" Goa	31	5.900.000	580.000
" Tritxinopoli i Tuticorin	271	5.500.000	280.000
" Mangalore i Calicut	95	2.000.000	220.000
" Patna	32	25.000.000	6.000
<i>Japó</i> : Hiroshima i Toquio	28	4.970.000	1.200
<i>Xina</i> : Xiuhing	21	5.600.000	17.000
" Hwaise.	18	10.000.000	29.000
" Nankin	193	34.000.000	213.600
" Anquin.	33	7.000.000	19.000
" Wuhu	36	8.000.000	32.000
" Siensien	119	8.000.000	126.000
" Hongkong.	6		
Total de l'Àsia	1.508	173.795.338	2.364.800

A L'ÀFRICA

<i>Egipte</i>	40	12.000.000	19.000
<i>Rodèsia</i> : Broken Hill	25	1.000.000	20.000
" Salisbury	69	1.000.000	5.000
<i>Àfrica Meridional</i> : El Cap	26	600.000	8.000
<i>Congo</i> : Kwango	95	1.000.000	39.000
<i>Madagascar</i> : Tananarive	61	1.022.600	122.600
" Fianarantsoa	57	782.000	147.000
" Reunió	8	180.000	171.000
" Maurici	8	383.000	129.000
Total d'Àfrica.	281	17.367.600	660.600

A L'AMÈRICA

<i>Alaska</i>	32	40.000	9.100
<i>Canadà</i> : Cangnhawag	6		2.600
" Canadà superior.	29	16.000	10.000
<i>Estats Units</i> : Guaiana anglesa	21	450.000	55.000
" Dakota (meridional)	38		6.000
" Muntanyes Rocoses	31	27.000	88.000
<i>Mèxic</i> : Tarahumara	19	75.500	46.500
<i>Honduras</i> : Honduras Britànica	36	44.000	27.000
<i>Jamaica</i> : Belize	24	850.000	41.000
<i>Equador</i> : Manabí; Esmeralda	10		
<i>Colòmbia</i> : Riu Magdalena	20	65.000	
Total de l'Amèrica	266	1.502.500	205.200

A L'OCEANIA

	Jesuïtes	Habitants	Catòlics
Mindanao	65	443.000	260.000
Batàvia	111	24.000.000	45.000
Carolines, Marianes i Marshall.	39	60.000	13.500
Total de l'Oceania	215	24.503.000	318.500

Missions vives d'Infidels de	{ Europa Àsia Oceania. Total: 2.410 Àfrica Amèrica	217.999.438	3.639.100
------------------------------	--	-------------	-----------

D'ANTIGA INFLUÈNCIA ESPANYOLA

	Jesuïtes
Regió Argentino-Xilena.	458
" Equador	128
" Perú	43
" Bolívia	34
" Colòmbia	328
" Venezuela	68
" Cuba	102
" Mèxic	361
" Califòrnia (EE. UU.)	598
" Marilàndia (EE. UU.)	991
" Brasil central.	130
" Brasil meridional	246
" Panamà	9
" Missouri (EE. UU.)	1.295
" Nova Orleans (EE. UU.)	325
" Filipines (sense Mindanao)	97
Total	3.920
En Missions vives d'Infidels	2.410
Total general.	6.330

Per demostrar quin lloc ocupa la Companyia de Jesús entre les Ordres religioses missioneres, no hi ha camí millor que presentar l'estadística dels seus membres, que actualment treballen en l'evangelització dels infidels.

La Companyia de Jesús comptava a 1 de gener de 1928 20.636 religiosos; d'aquests treballen actualment en missions vives d'infidels uns 2.410 i en terres d'antigues missions, on s'exercí la influència missionera espanyola, uns 3.920. En total uns 6.330 missioners.

Les obres d'apostolat dels Jesuïtes missioners en l'actualitat poden resumir-se en aquesta estadística prou eloqüent:

a). Obres d'ensenyament

Seminaris de formació del clergat indígena, 20; seminaristes, 802.

Universitats i Collegis Universitaris, 8; alumnes, 5.729.

Collegis de 2.ª ensenyança, 47; alumnes, 16.269.

Escoles inferiors i professionals, 2.658; alumnes, 1.557.172.

Impremtes, 14.

Révistes culturals, 49.

Observatoris astronòmics, 6.

L'esclau dels esclaus Sant Pere Claver

b). *Obres de beneficència*

Llebroseries, 10, amb uns 8.000 llebrosos. En la de Culion (Filipines) n'hi ha 5.600.

Hospitals, 41, amb 13.553 malalts.

Orfanotrofis, 110, amb 11.432 orfes, nens i nenes.

Farmàcies i dispensaris, 367.

* * *

Els jesuïtes catalans en la segona meitat del segle passat i en tot el que va del present han exercit l'activitat missionera en les illes Filipines i en l'Amèrica del Sud, Argentina, Xile i Uruguai, adjudicades a la província jesuítica d'Aragó, que comprèn l'antic reialme. Els que treballaven a l'Amèrica del Sud l'any 1918 es separaven formant una província independent. En 1921 fou encarregada a la província d'Aragó la missió extensíssima de Bombai-Poona (Índia anglesa) i a ella han anat passant els jesuïtes catalans que treballaven a Filipines, missió que en 1927 passà definitivament als jesuïtes nordamericans.

* * *

L'activitat missionera de la Companyia de Jesús deriva dels mateixos dies de la seva institució. En setembre de 1540 el Papa Pau III la confirmava solemnement amb un breu pontifici, i el 7 d'abril de 1541 embarcava a Lisboa, cap a l'Índia portuguesa, Sant Francesc Xavier, miracle de missioners, declarat per l'Església patró celestial de totes les Missions Catòliques. Com estadística eloqüent de les legions de jesuïtes que seguint les seves petjades s'escamparen per tot el món a convertir infidels, podem presentar la dels jesuïtes morts en la presó o en els turments de 1549 a 1914, treta del Martirologi de la Companyia de Jesús, del P. E. Dügont, que morí ell també travessat d'una bala a la Xina el 24 de març de 1927.

Jesuïtes morts en defensa de la fe de 1549 a 1914

A l'Amèrica septentrional.	144
A l'Amèrica meridional	120
A l'Àfrica	98
A Europa	391
A l'Àsia	252
A l'Oceania	51

Total. 1.056

Sant Pere Claver (1584-1654)

Per presentar un jesuïta missioner, que sigui com una mostra vivent de l'ideal missioner jesuïta, no en sabríem escollir cap de més adient a aquestes planes de CATALUNYA SOCIAL que el català Sant Pere Claver, fill de Verdú (Lleida), que es pot posar ben bé al costat del gran apòstol de les Índies Sant Francesc Xavier, anomenat també per l'Església patró celestial de les Missions d'Àfrica i de totes les obres d'apostolat entre negres i esclaus.

La història de Sant Pere Claver és ben senzilla. Nasqué en 1584, de família noble, que tenia parentiu amb els Requesens i els comtes de Benavent, però de modesta posició, que vivia del treball. Passada la infantesa en la llar paterna, vingué a Barcelona a cursar els estudis de lletres. Sentint-se cridat a la Companyia de Jesús, ingressà en el noviciat a Tarragona. Passà després a Palma de Mallorca a seguir els estudis de filosofia i teologia. Allí trobà aquell Sant porter, el G. Alfons Rodríguez, canonitzat anys a venir, el mateix dia que Sant Pere Claver. Les converses tingudes tres anys amb el G. Alfons abrandaren l'ànima de Claver. Demanà les missions, i abans d'acabar la teologia s'embarca cap a Amèrica, per abril de 1610. Acabà els estudis, i ordenat de sacerdot, s'establí a Cartagena, i no en sortí fins a la mort, any 1654. Tot aquest temps d'uns 40 anys treballa infatigable en la feina pesadíssima d'evangelitzar els negres esclaus que venien portats de l'Àfrica.

Transcriurem alguns pensaments del judici que en fa el P. Antoni Astrain, S. J., l'assenyat historiador de la Companyia de Jesús d'Espanya (1):

"Sant Pere Claver va nèixer a Verdú (diòcesi de Solsona i província de Lleida) l'any 1580. Educat primerament en el seu poble nadiu, fou enviat a Bar-

(1) *Historia de la Compañía de Jesús en la Asistencia de España*, t. III, p. 483 seg.

Sant Pere Claver i els negres

S. Alfons Rodríguez i Sant Pere Claver

celona per a continuar els estudis de les lletres. Els tres anys que va passar a Mallorca foren un moment decisiu en tota la vida del Sant per la direcció espiritual que va rebre de l'humil porter de Montsió, Sant Alfons Rodríguez. Fins llavors no sabem que hagués concebut Sant Pere Claver la idea de demanar les missions de l'Índia, però el Sant Germà Alfons, així com va inspirar-li altres moltes idees bones, li comunicà també vehements desigs de servir Déu en aquelles difícils empreses...

Consagrat el P. Claver a la conversió i instrucció cristiana dels negres, s'accontentà d'exercir perpètuament aquesta missió amb una constància superior a tota lloança i vençant dificultats que avui ens sorprenden, car semblen superiors a les forces limitades de la nostra feble naturalesa.

Quan sabia que arribaven al port de Cartagena algunes naus carregades de negres, es disposava immediatament a visitar-les, acompanyat de tres o quatre negres intèrprets, portant alguns saquets curulls de fruites, conserves i altres presents que pogués repartir entre ells. El Pare els parlava amb paraules o amb gestos, i de la manera que podia els donava a entendre que ell es trobava allí únicament per afavorir-los, i que ell seria el seu advocat i protector, i sobretot, que ell els ensenyaria el camí del cel...

A la platja el Pare estrenyia les mans dels negres que anaven saltant a terra. Quan havia acabat el desembarc dels bons, seguia el dels malalts, i llavors el Pare, avençant amb algun negre robust, prenia el primer malalt i el transportava als carros...

Per a les seves catequesis el P. Claver es posava un Crucifix al pit, prenia una alforja de presents, es recolzava en un bastó que acabava en una creu, i acompanyat dels seus intèrprets, es dirigia al pati principal on havien de reunir-se els negres.

El treball de catequitzar aquells pobres era suficient per a exercitar la paciència i caritat de qual-sevol esperit fervorós, però s'afegia a aquests fatigues un altre de molt corrent, com és l'assistir els negres malalts, sobretot en temps d'epidèmies... Els biògrafs de Sant Pere Claver ens fan unes descripcions tan realistes de la fetor i malalties que delmaven la vida

d'aquests negres, que la delicadesa moderna es resisteix a reproduir-les...

No sabem si en la història de l'Església es troben prodigis de caritat corporal com els que es compten d'aquest sant baró... La victòria que va obtenir en casos repugnants és també un altre prodigi de l'heroisme de la caritat, que no sabem si s'ha vist en el mateix grau en cap altre sant. Un dia, en apropar-se a un negre ple de nafres, va sentir remoure-se-li l'estómac i experimentà una repugnància terrible, que l'allunyava del malalt. Quan el P. Clavé es va donar compte d'aquesta oposició de la seva naturalesa, es va allunyar un poc, va treure unes deixuplines, i després d'haver-se colpejat les espatlles, fent-les sagnar, s'apropà al malalt i decantà el rostre damunt les nafres, per a vèncer poderosament la força de la temptació. Aquest acte el va repetir moltes vegades, i Déu Nostre Senyor li va concedir durant tota la seva vida una victòria damunt la seva naturalesa i una facilitat a assistir els malalts, que tothom esguardava com veritablement miraculosa... Demanà al Sant el Germà Nicolau Gonzàlez quants negres, poc més o menys, havia batejat d'ençà que va començar aquest ministeri, i respongué que ja passaven de 300.000...

Hem llegit altres testimonis, que fan elevar a 400.000 negres el nombre de convertits per Sant Pere Claver. Pocs homes s'hauran presentat a les portes del cel portant darrera seu un exèrcit d'ànimes tan nombrosos com el que volta a l'incomparable apòstol dels negres...

Tota l'Església de Déu i tota la humanitat, sense diferències de sectes i religions, no té sinó una veu per a lloar sense reserves la virtut incomparable d'aquell home, que es va sacrificar tan heroicament a profit del proïsme."

VÍCTOR ELIZONDO, S. J.

Nena cristiana de Betsileo

ESTEVE RIERA

Confiter i Pastisser

Pa de luxe
RAMBLA DE CANALETES 9 i 11.
CARRER DE MALLORCA 307 i 309:
PORTAL DEL ANGEL, 18

BARCELONA

GRAN ASSORTIMENT DE CISTELLES I
OBJECTES PER A PRESENTS DE NADAL

DOLÇOS, BOMBONS

TORRONS, NEULES, XAMPANYS

VINS FINS, LICORS

XINA

Dones cristianes que alleten
algunes de les nenes reco-
llides per la Santa Infància
de E-son-ming

Santa Infància
d'O'muchen
Foochow (Xina)

NADAL I REIS

*Presents d'alta qualitat
per les susdites diades*

Joguines

Eines de tall per a nens i nenes

Plaça del Pi, 3 (Davant l'Església)

— BARCELONA —

Els missioners Fills del Cor de Maria i les missions de Fernando-Poo

La Congregació de Missioners Fills del Cor de Maria havia de tenir forçosament una bella retirada amb el V. P. Claret i caracteritzar-se pels trets essencials que caracteritzen la fisonomia moral de l'egregi Fundador.

Tret distintiu del V. P. Claret fou el caràcter de missioner, i missioner veritablement apostòlic, és a dir, tan generós que obre de bat a bat el cor a totes les ànimes i vol abraçar-les totes amb una mateixa abraçada d'amor, sense rebutjar-ne cap ni oblidar-se de cap. Per tal que els seus fills fossin així, veritablement missioners apostòlics, el gran Missioner en detallar la finalitat de la Congregació que fundava escriu textualment: "el seu fi serà la salvació de les ànimes de tot el món." Res, doncs, no ha de posar fites al zel dels missioners del Cor de Maria: ni les fronteres de les nacions, ni el llenguatge dels diversos pobles, ni les molèsties dels climes dolents, ni altres circumstàncies adverses. Tot ho han de superar animats pel zel de la glòria de Déu i la salvació de les ànimes.

Per això quan el Govern espanyol, d'acord amb la Congregació de Propaganda Fide, oferí als Fills del Cor de Maria les missions de Fernando Poo, els Superiors de l'Institut acceptaren l'oferiment, contents de poder esmerçar les energies de la jove Congregació en una obra tan essencialment apostòlica i que tant s'adeia amb el seu caràcter de missioners.

Camp d'apostolat

Les missions de Fernando Poo comprenen tots els territoris, illes i part continental que Espanya posseeix a Guinea — O. de l'Àfrica equatorial. — La principal de les illes és Fernando Poo. La descobriren els portuguesos a mitjan segle xv i li donaren el nom de Formosa, pel bell espectacle que ofereix, sorgint del mar coronada d'exuberant vegetació i verdejant sota un cel inundat de sol tropical. Ara no se la coneix amb el nom primitiu, que tant li esqueia, sinó amb el del seu descobridor Ferran do Poo.

Diem que és aquesta la principal de les illes, per ésser-ho en extensió — avarca una superfície de dos mil quilòmetres quadrats — i per residir-hi les supremes autoritats, espiritual i temporal, de Guinea. Les altres illes, de diferent superfície i totes molt menors, s'anomenen Annobó, Corisco — *Mongi* segons els naturals, — Elobei Gran i Elobei Xic. En terra ferma hi ha Guinea Continental en el golf del seu nom que comprèn una extensió de 26,000 quilòmetres quadrats.

Gents a evangelitzar

Diverses tribus de la raça negra poblen els territoris de la Guinea espanyola, i per cert que són de les tribus més pobres i retrassades en tots sentits. Les principals d'aquestes tribus són la bubi, la benga, ambú, pàmue, kombe, balengue, etc., cada una d'elles amb la seva llengua i innombrables dialectes. No tenen organització política pròpiament dita;

amb prou feines es conserva el record d'una, molt rudimentària, que consistia en reconèixer l'autoritat d'un cap suprem que s'anomenava *Malabbo* o *Moka* i que avui dia ja no és obeït de ningú.

Llurs pobles o *besés* són constituïts per una escampadissa de barraques fetes de bambú, baixes i sense finestres ni xemeneia, amb una porta tan baixa que per entrar dins cal passar-hi materialment a rossegons. El moblatge d'aquells correspon a l'habitació.

La religió d'aquelles tribus consisteix en reconèixer un déu bo i un altre de dolent: a l'un l'anomenen *Rupé* i a l'altre *Morimó*. Al primer, confiant en la seva bondat, no li tributen cap obsequi; al segon, per tal que no els faci sentir el seu furor castigant-les amb temporals, malures i altres calamitats, curen de tenir-lo content i sacrifiquen en honor seu cabres, gallines i altres animals, ofrenant-li els caps i pells que pengen a casa llur i als arbres propers a les plantacions que conreen.

Dificultats d'evangelització

Per acceptar l'evangelització d'unes gents així, calia molt de zel i també molt de coratge. Es poden endevinar prou bé les dificultats, però encara convindrà assenyalar-ne algunes particularment, per tal

Venerable P. Antoni M.ª Claret i Clarà, Arquebisbe de Santiago de Cuba i fundador de la Congregació de Missioners Fills del Cor de Maria

que ressalti un xic l'heroisme dels que han consagrat llur vida a l'evangelització d'aquell país africà.

Es la primera, la distància de la metròpoli, agreujada encara per la poquíssima i deficient comunicació amb ella. Fins fa poc no hi havia sinó un correu bimestral o trimestral; i la Missió d'Annobó tingué d'estar incomunicada amb la resta de la colònia cinc o sis mesos, gairebé sense queviures i sense ni poder notificar tan sols la defunció d'un missioner i la greu malaltia d'un altre. Quelcom, i relativament molt, s'ha millorat en aquest punt.

Una altra dificultat és el clima. No es dona en aquelles latituds com en les nostres la successió de quatre estacions; sinó de dues solament: la de pluja i la de sol, avarcant la primera sis mesos de pluges torrencials i quasi contínues, i la segona altres sis mesos de sol abrasador i asfixiant. Tanta calor i tanta humitat, si afavoreixen extraordinàriament la vegetació natural i els conreus, en canvi comprometen a cada instant la salut dels missioners que es troben assetjats continuament pel paludisme i la malaltia de la son i encara pel reumatisme, febre i altres innombrables marfugues.

No és pas tampoc petit obstacle la dificultat de viatjar. La vegetació que reïx robusta i espessa, barrejant i entortolligant les branques d'uns arbres amb les dels altres, constitueix una barrera que costa no poca paciència i esforç de travessar: no hi ha cap camí, sinó són estrets senderons, plens de bassiots que sovint desapareixen coberts d'herba i de bos-

catge; no es troben ponts per a passar torrents ni rius. De vegades arbres colossals, de dos metres de diàmetre, caiguts al mig del pas, obliguen a fer marrades que, si no són llargues, són dificultoses, ja que obliguen a obrir-se pas a cops de destal, fins a retrobar el camí perdut. A tantes dificultats encara s'hi han d'afegir perills ben greus, com és ara els immensos exèrcits de formigues braves que envesteixen ardidament al viatger, causant amb llurs picades molèsties i dolors que deixen amarga recordança. Altres animals molt més temibles, com serps de totes menes, panteres, lleopards, gorilles, elefants, búfals, etc., fan estar amb l'ai al cor al més valent. Més grosses dificultats i més perills es troben encara en els viatges marítims i fluvials, fets a base de petites embarcacions a vela i rem per sols, pluges, onatges i tempestats, sempre a risc de fer un capbussó i ésser copsat per la boca de ferotges taurons que segueixen l'embarcació, o de caure a les dents dels caimans que es passegen per les voreres dels rius.

I no són encara aquestes les dificultats més grosses que obstaculitzen l'acció del missioner i l'expansionisme del cristianisme. Ja hem dit que la raça negra que pobla els territoris de la Guinea espanyola és de les més degradades. I encara fos uniforme; però es divideix i subdivideix en tribus i subtribus, famílies i subfamílies, amb diferents costums i varietat de llengües i dialectes; costums, no cal dir, propis del salvatgisme, com és ara, guerres, crueltat, esclavitud, tatuatge i en alguna tribu fins i tot l'antropofàgia. Viuen aïllats els uns dels altres i amb preferència en barraques escampades pel bosc més aviat que aplegats en pobles. Moguts per motius supersticiosos, van continuament d'ací d'allà, com a nòmades. Tinent relativament poques necessitats i en mig d'una naturalesa pròdiga que els forneix les coses més indispensables, no tenen gaire necessitat de treballar, i per això s'apodera d'ells la inacció i la peresa i, és clar, també els vicis que l'ociositat comporta. El principal d'aquests i el que més dificulta llur conversió al cristianisme és la poligàmia. Quasi exclusives manifestacions de llur religió, rudimentària i absurda, són una multitud de supersticions que els forcen a practicar mil ridícules i barbaritats.

Heroisme dels missioners

Tantes dificultats, i greus com són, no havien pas fet esporuguir els missioners que es sentien inflamats del zel de la salvació de les ànimes, puix entre altres — no pretenem fer l'històric complet de les missions fernandianes, — el Rnd. Miquel Martínez, amb altres sacerdots i alguns seglars, l'any 1856 fundà una missió a Santa Isabel, la capital de Fernando Poo, missió que dissortadament no durà sinó sis mesos. Dos anys més tard, la Companyia de Jesús reemprengué l'evangelització d'aquelles terres, però altra vegada l'adversitat malmeté una obra tan santa amb la revolució del 68, que al cap de dos anys privà de tot auxili els propagadors de l'Evangeli; i per bé que, entre penalitats i sofriments, volgueren continuar una obra començada amb tan bona voluntat, no pogueren aquells heroics missioners romandre allí sinó quatre anys, restant aquella incipient cristianitat, quan els Jesuïtes se n'anaren definitivament, altra volta sense conreu i desamparada. En tan trista situació, talment com les terres d'aquell país es cobreixen tot seguit, si no són treballades, d'herba i de

Fernando-Poo. — Actual malabbo o rei dels bubis
Ha donat els seus fills a la missió

bardissa, la novella església s'aperduà de pressa, veient-se encara empena a la total destrucció per l'obra dels protestants.

Els Fills del Cor de Maria

Així estaven aquelles missions quan hi arribà, a l'any 1883, la primera expedició de missioners Fills del Cor de Maria, composta de sis sacerdots i sis germans coadjutors. La rebuda que se'ls féu, preparada pel digníssim governador Sr. Antoni Cano, fou solemne i cordial.

Posats en el nou camp d'acció aquells bons missioners començaren de treballar amb tot l'entusiasme del seu zel; però, era tanta la feina que trobaren a fer, que es varen veure impotents de dur-la a cap sense l'auxili de nous operaris que els ajudessin en llur tasca. Feren les oportunes diligències, i per l'octubre de l'any següent sortia de Barcelona la segona expedició composta de nou sacerdots i nou germans coadjutors. Hi anaren també llavors cinc religioses Concepcionistes.

Com a nota curiosa no serà inoportú de recordar que aquell viatge, fet amb la corbeta de guerra *Ferrolana* — l'any 83! — durà tres mesos (!). Abundaren les peripècies, les penalitats i els perills, amb algun de greu, sense que hi manqués, però, alguna estona de bon humor i qualche incident graciós, com és ara l'esdevingut el dia de Sant Antoni de gener. El Pare Isidre Vila, seguint el bon costum tradicional en tal diada, beneí els animals que hi havia a la corbeta, i després es girà de cara al mar per beneir els peixos. Al moment se n'aplegà en aquell indret una gran munió, de grossos i de petits, esperant la benedicció amb el cap fora de l'aigua, i un cop rebuda, es dispersaren altra volta amb gràcia bellugadissa.

Els missioners fernandians, amb el bell reforç de divuit companys de ministeri i cinc religioses pogueren desplegar un gran pla de campanya per a l'evangelització d'aquell necessitat país. Fundaren diverses Cases o Missions i així convenientment distribuïts per tota Guinea posaren en obra els mitjans que el zel i la prudència els aconsellaren.

Primer de tot, tractaren de reunir les disperses romanalles de l'abandonada cristianitat. Cal dir que, si molts havien perdut la fe i alguns s'havien afiliat a la secta Metodista, d'altres, en canvi, l'havien conservada exemplarment, i fins amb heroisme. Els cristians d'Annobó practicaven, barrejats amb mil supersticions, alguns actes religiosos i encara celebraven les festes de l'Església, per bé que duïen el calendari retrassat d'alguns dies. Un indígena anomenat *Capellà* havia anat batejant, i gràcies a ell els cristians no havien disminuït; però, era tanta llur ignorància, superstició i mals costums, que ben poc es diferenciaven dels pagans.

Reunits i *reformats* els fidels, calia anar a cercar els infidels. Díficil treball. S'hagué de començar per guanyar-se la voluntat d'aquells negrets que, porucs, fugien dels blancs, tal volta escarmentats del vil tracte i compra de què havien estat objecte. Amb regalets, bon tracte i molta caritat se'ls anà guanyant i vencent llur timidesa.

Collegis

Fruit dels primers treballs foren no poques conversions d'infidels i de protestants, però aviat es convenceren els missioners que seria molt difícil, o impossible, la conversió dels grans, per impedir-ho la

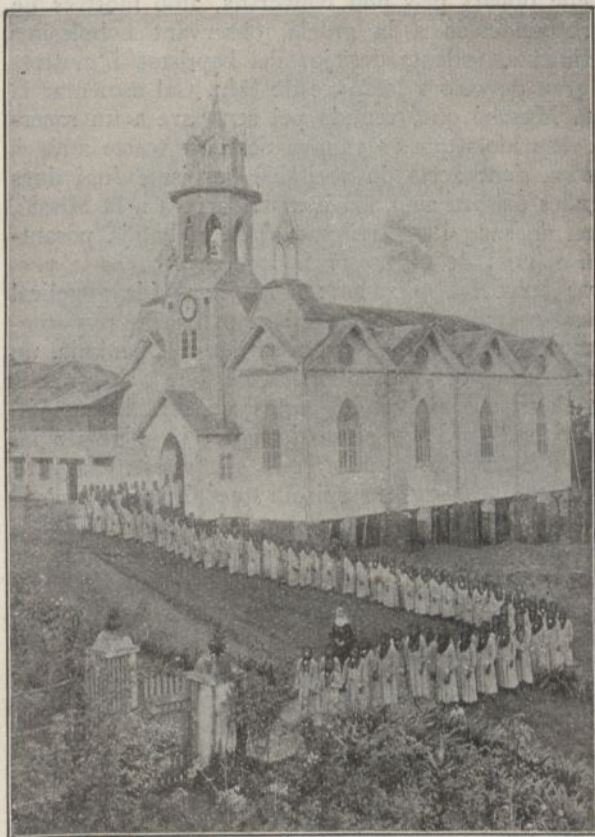
poligàmia, les supersticions i mil mals costums invertebrats. Encara els petits, si un cop instruits retornaven al bosc, perdien llastimosament la fe o no la practicaven, sinó és en comptades excepcions. Calia, doncs, fer foc nou: començar pels petits i anar-los pujant allunyats dels infidels. Aquest fou l'origen dels collegis d'interns. En ells es dona als nens una educació sòlida; se'ls habitua al treball, procurant-se retenir-los, si és possible, fins que han de prendre estat. Les religioses Concepcionistes fan altre tant amb les nenes, i així es poden fer matrimonis cristians amb totes les probabilitats de bon resultat. A base d'aquests matrimonis s'ha començat la formació de pobles amb una organització netament cristiana; pobles d'estatges decents, voltats de conreus i amb un aspecte de civilització no gens superficial.

Reduccions

Tant com anaven augmentant els cristians, s'anà veient la necessitat de fer *Reduccions*. Així s'anomenen certs llocs on el Missioner ha aconseguit bastir una capella i una escola que siguin petits centres d'evangelització. S'hi posa com a Director un catequista indígena convenientment instruït, i ell té cura de reunir la gent per a practicar alguns actes de religió, ensenyar doctrina, fer escola als nens i preparar els catecúmens i tot el que sigui necessari per a quan hi va el P. Missioner. D'aquestes *Reduccions* en funcionen unes seixanta.

Viatges

El P. Missioner no espera que els infidels vagin a ell per convertir-se. És ell qui, quan té avinentesa, segueix les platges, remunta els rius i s'endinsa pel bosc, cercant, com a bon pastor, ànimes esgarriades.

Basilé (Fernando-Poo). — Nenes indígenes del Col·legi de Religioses Concepcionistes

Fernando-Poo. — Indígenes cristians de Santa Isabel

Els treballs d'aquests viatges són compensats amb el consol de poder administrar els últims sagraments a algun malalt, fer algun bateig, consolar i encoratjar els cristians, catequitzar infidels, i de vegades endur-se'n algun nen que els pares li donen per a educar. Llàstima que aquells excursionistes apostòlics no tinguin més lleure i humor per escriure relacions dels treballs passats en tals viatges, dels fruits aconseguits i dels coneixements etnogràfics, etnològics, folklòrics, etc., que recullen. Serien ben curioses.

Fruits espirituals

Un camp on els operaris evangèlics no havien plangut cap treball, forçosament havia de produir bons esplets; i els ha produït Fernando Poo. Ens fariem interminables si en vloeïem fer una ressenya adequada. Només direm que, ja en els primers temps, foren consolats els missioners amb manifestacions de gran fermesa en la fe rebuda, amb exemples d'heroisme donats pels nou convertits, amb mostres de correspondència a la gràcia, observant nòbilíssims sentiments, ardents desitjos del baptisme i mostres de gran devoció a la Mare de Déu. Cal esmentar la nena Mesabó que, venuda pel seu pare a un sacerdot dels ídols que es vanava de tenir tracte amb el dimoni, fent actes de veritable heroisme fugí dues vegades del seu amo, arribant la darrera a la Missió, plena de sang i esgarrinxades; se la batejà posant-se-li el nom de Montserrat, després d'haver-se preparat fervorosíssimament: portà una vida angelical i morí no gaire temps després amb una mort veritablement santa. També cal recordar a Oberimie, un pobre esclau de cor senzill i recte, que s'assemblà a Job en els dolors i l'imità en la paciència, i que sofrií i morí amb una resignació i alegria semblants a les d'un màrtir. Prova dels bons sentiments d'aquells salvatges és el següent episodi que té alguna relació amb la nostra terra. Un fervorós catòlic de Catalunya oferia un Sant Crist als Pares Missioners de Guinea i ells el posaren a la pública veneració. Quan els pobres salvatges varen veure aquella imatge, quedaren esglaiats: no sabien què pensar. Uns deien si seria un blanc dolent ajusticiat pels seus crims; altres, més temorencs, si era un exemple del que els blancs farien amb ells si no es portaven bé. Fluctuant entre el temor i la compassió acudiren al Pare missioner i li preguntaren: "Qui és aquest? Quin crim ha fet?" "Aquest, fills meus, els contesta el Pare, és Nostre Senyor Jesucrist, que fou clavat a la creu per salvar els blancs i els negres." En sentir això quedaren espalmats: es miraven els uns als altres,

s'acostaven a la creu i no podien apartar els ulls sense poder contenir les llàgrimes. De seguida va córrer la gran nova per l'encontrada i foren molts els que anaren a la Missió per veure el Déu dels blancs que morí per tots i que no demana sacrificis de cabres ni gallines com el ferotge *Morimó*.

Dades concretes

El bé espiritual que a Fernando Poo s'ha fet ha anat augmentant a proporció que han estat més els evangelitzadors d'aquells països. No tenim mitjans d'informació per fer una estadística completa, però, deixarem consignat ací l'estat actual d'aquelles Missions que, grat sia a Déu, és ben consolador.

Les dades són preses de la relació feta pel R. G. Secretari provincial de la Província Fernandiana en finalitzar l'any 1927.

Cases o Missions 14.

Reduccions 60.

Col·legis d'interns 11, col·legials 415.

Col·legis d'interns i escoles 76. Alumnes 3.338. Nenes 1.274.

Conversions d'infidels durant l'any 1927, 938.

Conversions d'heretges durant l'any 1927, 27.

Matrimonis durant l'any 1927, 115.

Baptismes d'infants durant l'any 1927, 1.043.

Baptismes d'adults durant l'any 1927, 911.

Les Religioses Concepcionistes tenen oberts quatre col·legis amb un total de 275 nenes, totes internes. També acuden a rebre educació en aquells centres moltes nenes que no poden residir com internes. Cal recordar ací la dificultat en què es troben les Religioses per aplegar nenes, si no són de pares catòlics, puix entre aquells salvatges la dona és objecte de venda, i els pagans difícilment donaran llurs filles pel col·legi, i menys pel matrimoni si no és venent-les pel preu de 300 pessetes.

A aquestes dades cal afegir-n'hi una altra de ben interessant i significativa i és, que alguns dels nois educats en els col·legis han arribat a un tal grau de refinament espiritual que se'ls ha judicat dignes del sacerdoci i tenen ja avançada la carrera eclesiàstica; així com algunes noies han vestit l'hàbit i han professat en l'Institut de les Religioses Concepcionistes.

Recordi's que quan l'any 83 els Missioners del Cor de Maria arribaren a Fernando Poo, trobaren a la capital, Santa Isabel, vint o trenta cristians indígenes i alguns més en altres punts; tots plegats pocs, i encara mig paganitzats. Comparant aquella cristianitat amb la d'ara, pròspera i floreixent, no podem menys d'alegrar-nos vivament.

Fernando-Poo. — Un taller d'indígenes cristians

Progrés material

Els Missioners de Fernando Poo han tingut cura no solament d'evangelitzar el país sinó també de civilitzar-lo. Per això juntament amb les escoles muntaren obradors de fusteria, sastreria, sabateria, granges d'agricultura i procuraren l'ensenyament d'altres oficis. Per tal de substituir les cases de fusta —que eren les més decentes que hi havia— cercaren pel país pedra calça i argila i feren forns de calç i de maons. Prompte es bastiren cases i capelles més sòlides i confortables que les anteriors. La que senyoreja entre aquells nous edificis és la Catedral de Santa Isabel. És un edifici d'estil gòtic, ideat pel P. Lluís Sagarra, qui sense tenir carrera d'arquitecte era gran aficionat i d'ell són els plans de la major part dels edificis que després ha construït la Missió. En la realització del projecte es distingí el sant G. Miquel que treballà amb una fe i una constància admirables.

Els Missioners fernandians han contribuït també al progrés material estudiant la geografia de la colònia. Han fet diversos mapes, han realitzat excursions de caràcter científic, han classificat diferents exemplars de la fauna i de la flora i han descobert en aquells països llocs i fonts d'aigües medicinals. Cal citar com especialista en aquestes matèries al R. P. Joaquim Juanola.

També les llengües han estat objecte d'estudi pels Pares Missioners. Han publicat Gramàtiques, Dicionaris i Catecismes en bubi, benga, pàmue, ambú i kombe. La majoria d'aquestes obres s'han editat a la impremta que té la Missió i que imprimeix també, entre molts altres treballs, el *Boletín Oficial* del Govern i *La Guinea Española*, revista quinzenal de la Missió que ara celebra el 25 aniversari de la seva publicació.

Moltes altres coses podríem afegir en aquest capítol, però pel que deixem dit ja es pot endevinar l'aspecte progressiu que, gràcies als Missioners, presentarà aquell país fins fa poc completament mancat de civilització.

Prefectes Apostòlics

Si tractàvem de fer una galeria dels Missioners que més han excel·lit en Missions fernandianes, o bé l'hauríem de fer incompleta o bé massa llarga. Per evitar els dos extrems ens acontentarem anomenant solament els quatre Prefectes Apostòlics Fills del Cor de Maria que han governat aquelles Missions.

Fou el primer, el Rdm. P. Ramírez. Era l'home necessari en aquelles missions. De salut robusta, d'activitat extraordinària, de claríssima intel·ligència i gran cor, realitzà obres meravelloses que sentim que no puguin tenir cabuda en aquest resum. Morí el 30 d'agost de 1888 a la Missió de Banapà a conseqüència de les febres malignes que l'escometeren durant un viatge de vuit dies, fet per a complir deures del seu càrrec.

El succeí el Rdm. P. Pere Vall-llovera. No sembla sinó que Déu l'escollís per víctima expiatòria, puix foren continuats i greus els sofriments corporals i morals que el martiritzaren. Malgrat tot, complí els seus deures i curava dels missioners amb una sollicitud exemplaríssima. Morí a Santa Isabel als 42 anys d'edat i dos d'apostolat, a conseqüència del paludisme.

Tercer Prefecte Apostòlic fou el Rm. P. Armengol Coll. La seva prefectura durà 28 anys i durant el seu govern prosperaren moltíssim aquelles missions. El P. Coll era un savi i un zelós missioner. Féu molts estudis de medicina, d'agricultura i de les llengües del país: féu imprimir gramàtiques d'aquelles llengües i inventà dues màquines que han facilitat molt la recollecció del cacau i de l'abacà. En 1904 s'erigí el Vicariat Apostòlic de Fernando Poo i el P. Coll fou nomenat Vicari i consagrat a Roma amb el títol de Bisbe de Tignica. Victima d'una insolació ocasionada per un viatge fet en embarcació descoberta, morí el 21 d'abril de 1918. Fou inhumat a la Catedral de Santa Isabel, on més tard se li erigí un mausoleu per subscripció popular. Quan parlava tenia una unció divina; el seu aspecte era de sant, i per sant era tingut.

Successor del P. Coll és l'actual Vicari Apostòlic Reverendíssim P. Nicolau González, qui acaba d'ésser condecorat amb la gran Creu de Beneficència.

Fa 35 anys que el P. González no para de treballar i de sacrificar-se per l'extensió del regne de Crist entre les tribus negres de Guinea, i molt podem esperar encara del seu zel, acivitat i entusiasmes sempre joves.

Nosaltres, pacients lectors, tot admirant i aplaudint el zel i l'heroisme dels missioners que han consagrat llur vida a un ideal tan noble, tan enlairat, tan apostòlic, preguem a Déu perquè amb benediccions de gràcia, doni increment a uns treballs tan caritativament esmerçats per a profit i salvació d'aquelles ànimes i per a major glòria del mateix Déu Senyor i Salvador Nostre.

JOSEP CAPDEVILA, C. M. F.

II. P. Armengol Coll, Vicari Apostòlic de la Prefectura de Fernando-Poo

ESTUFA J. M. B.

La més econòmica :: La més pràctica
La més higiènica :: La de més rendiment

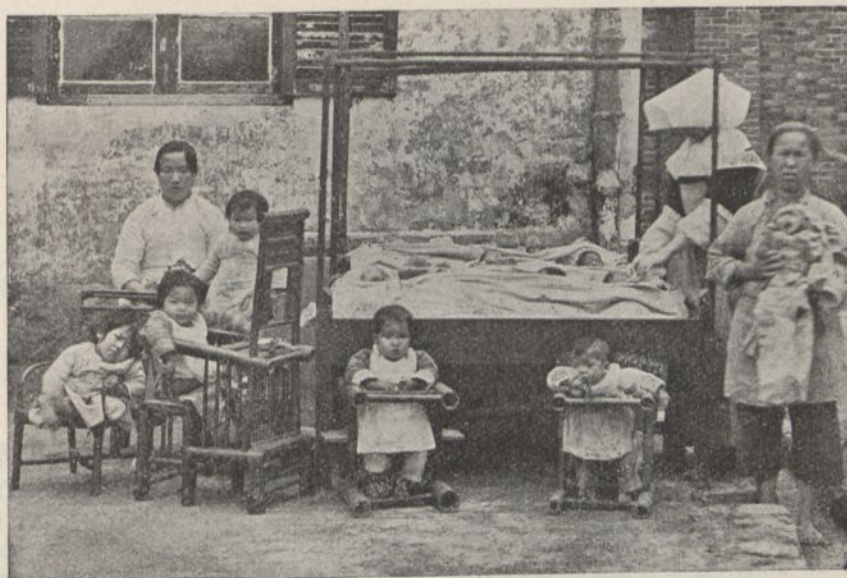

S. A. M. MAS BAGÀ

VALENCIA, 346 / BARCELONA

Xina

Nens recollits
a la
Santa Infància

Fernando-Poo

Un infant cristià

Xina

Grup de famolencs
esperant els socors
dels missioners.

Les Missions Salesianes

L'apostolat ha estat sempre aspiració i turment de les ànimes generoses. Francesc d'Assís abandona el rialler cel d'Umbria i les seves muntanyes i els seus èxtasis, per a desembarcar al Marroc a convertir els sarraïns; Teresa de Jesús, nena encara, fuig de la casa paterna per anar a terres bàrbares. Es pot dir que totes les ànimes santes han sentit aquest misteriós atractiu.

El venerable Joan Bosco, fundador dels Salesians, acaronà també la idea de fer-se missioner, a la qual únicament va resistir quan el seu director espiritual, el Beat Cafasso, li va donar una rotunda negativa. Però, ja que no va poder donar a les missions la seva activitat personal, perquè la Providència l'havia destinat per a ésser l'apòstol de la joventut de la nostra Europa, va portar a la propagació de la fe, el tribut poderós de la Societat Salesiana, que fa més de cinquanta anys tramet anualment estols de missioners a Amèrica, Àsia, Àfrica i Oceania.

Quan la Congregació Salesiana començà de tenir relativa importància de vocacions, sorgí en el Venerable el pensament de llançar els seus fills al camp missional. Entre les moltes sollicituds de bisbes d'Àsia, Àfrica i Amèrica que li demanaven sacerdots per ajudar les missions existents o per a implantar-ne d'altres de noves, es decidí, amb l'aprovació del Sant Pare, per l'extensa regió de la Patagònia, a l'extrem sud del continent americà.

El venerable Joan Bosco, començà les missions salesianes l'11 de novembre de 1875 amb una expedició de deu missioners salesians, capitanejats pel R. Joan Cagliero, que més tard fou cardenal de la Santa Església. Aquestes missions han obtingut un

grau de desenvolupament encoratjador, essent en l'actualitat 42, amb un total de 1472 persones dedicades a elles.

* * *

Primerament es varen establir a la Patagònia i Terra del Foc (Amèrica del Sud), regió immensa (829.000 quilòmetres), poblada per diverses races índies, que avui ja han franquejat les portes de la religió i la civilització, després dels feixucs treballs apostòlics de Mons. Cagliero i Mons. Fagnano.

Es traslladaren després a la Pampa Central, a Magallanes i a les illes Malvines, on varen erigir un vicariat, que compta amb nombroses parròquies i capelles, que presten assistència religiosa a milers d'índies i emigrants europeus.

Altra missió extremadament difícil confiada als Salesians fou la dels Jivars, a l'Equador, que constitueixen avui el Vicariat de Méndez i Gualaquiza, que regeix en l'actualitat Mons. Domènec Comin. Davant els migrats resultats dels Missioners, molts es pregunten si poden ésser convertits els Jivars. La ciència diu que és una raça destinada a desaparèixer; però els nostres missioners afirmen que es podrà civilitzar com les altres. El jívar és fort, intelligent i molt arrapat a les seves tradicions; però el dia que el missioner, comptant amb poderosos recursos pecuniaris, pugui mostrar-se materialment superior a ell, la conversió serà un fet i una gran conquesta.

Per a l'evangelització dels Borors i altres tribus salvatges, s'han anat erigint a poc a poc les Prelatures de Registre d'Araguaya, la de "Río Negro" i la de "Puerto Vello", al Brasil, immensos territoris amb moltes poblacions indígenes escampades arran dels rius i per l'interior de les boscúries, plenes de perills i on ha sucumbit ja màrtir del seu zel, el primer prefecte Apostòlic del "Río Negro", Mons. Llorenç Giordano, mort en una excursió missionera.

L'any 1920 es va crear el Vicariat Apostòlic de Shiu-Chow (Cuantung-Xina), que compta amb una població de cinc milions d'habitants, dels quals són catòlics uns tres mil. El seu bisbe titular és el Salesià Mons. Versiglia. El constant guerrear que des de fa diversos anys té amb les armes a les mans i el seguit d'esglais aquelles poblacions, és un gravíssim obstacle per al desenrotllament de la missió i per a l'activitat d'aquells zelosíssims germans nostres.

Tenen, a més a més, els Salesians, a la Xina, el districte de Heung-Shan-Macao, amb dos milions de pagans.

La Prefectura Apostòlica d'Assam (Índia) amb set milions d'habitants que parlen més de 160 llengües diferents; és aquest un camp vastíssim on varen entrar els Salesians l'any 1921. Tres anys més tard s'establien allí les Filles de Maria Auxiliadora.

Infants cristians de Madagascar

Idol de la India
i de la Xina.

Representa el déu Buda
i és adorat per milions
d'infidels.

Entre els negres del Congo Belga sostenen els Salesians un florent Institut professional a Elisabethville, amb més de 400 alumnes, dels quals uns 200 són indígenes, i activíssims centres de missió a la Kafugu i Kiniama al Katanga i una nova residència a Shindaika.

En el districte de Tanjore (India) amb dos milions i mig d'habitants, tenen allí la nostra missió des de l'any 1906 una parròquia amb nou mil catòlics escampats per la ciutat i en 60 poblets, amb moltes escoles.

Les missions últimament fundades són: la del Chaco paraguayó. Dificultats de tota mena havien impedit l'exploració d'aquest vastíssim camp que s'obre ara al zel dels nostres missioners sota els millors auguris. La Visitoria del Japó amb quatre residències; la de Krishnagar a l'India, de la qual és Administrador apostòlic Mons. Manuel Bars, missioner salesià de la nostra ciutat de Barcelona, i darrerament la de Siam.

A més a més d'aquestes missions, amb territori ben determinat i definit, l'Obra del Venerable Joan Bosco té a la seva cura altres 25 Missions subsidiàries, escampades en diversos territoris, subjectes a la Propaganda Fide, amb un conjunt de 104 salesians i 44 monges, Filles de Maria Auxiliadora en l'Austràlia, Dily (illa de Timor), Hong-Kong i Shangai (Xina), Mylapor (India), Sud Africa (Cap de Bona Esperança), a Argèlia i Tunis, Constantinoble, Escutari (Albània) i Merced (Perú).

Hem de posar de relleu la meritíssima tasca que en moltes d'aquestes missions desenrotllen les Filles de Maria Auxiliadora (religioses fundades pel Venerable Joan Bosco), col·laboradores eficacíssimes del

missioner, especialment en les obres benèfiques dels hospitals i en l'educació de les nenes.

* * *

Quan entre la commoció profunda d'una immensa multitud que plorava, va sortir el primer grup de missioners salesians, nostre Venerable Fundador, amb els llavis tremolosos i el cor ple de gaudi els va dir: "Us recomano, fills meus, la més fervorosa devoció a Jesús Sagramentat i a la Santíssima Verge Auxiliadora i veureu florir el miracle."

Jo no sé si els salesians, en aquelles terres bàrbares i inhospitalàries, han obrat miracles en el sentit estricte de la paraula. Per mi és ja un miracle gran que, pobles salvatges, refractaris a tot intent civilitzador, caníbals, hagin acollit els fills de D. Bosco i s'hagin convertit. On s'estenia un desert, avui floreix riuallier oasi de civilització cristiana; on els homes vivien com animals, avui regnen els bons costums; on el dimoni estenia el ceptre del seu poder, avui és adorat el veritable Déu.

JULIÀ MASSANA, S. S.

Els estudiants de Vich i les Missions

No cal dir amb quin gust accedim a l'amable invitació de CATALUNYA SOCIAL per col·laborar a l'extraordinari que dedica a l'Obra de les Missions, en el present Nadal.

Davant la impossibilitat d'encabir dintre el marc estret d'un article l'actuació de tots els seminaristes, procurarem concisar, en termes generals, ço que col·lectivament férem i obtinguérem per mercè de Déu.

Dintre l'ambient missioner que respira Catalunya d'alguns anys ençà, no han pas mancat els seminaristes i s'han unit amb pit valent a aquesta croada de tota la cristianitat, responent així a l'amable crida del Pare de famílies.

Els de Vich, molts ja portem inculcat l'amor a les missions des dels nostres primers anys de carrera en el Col·legi de Sant Josep (Seminari menor), on és despertat per la lectura de revistes, conferències i acaptes que de molts anys es fan allà per les missions. Aquest amor que no s'esmoreix, creixé allunyat d'aquella ombra benefactora i també buscarem maneres d'ajudar els pobres missioners en llurs feixugues tasques. Ja al curs 1923-24 demanàrem direcció als Superiors per formar entre els externs una junta o acadèmia missionera.

Seminarista, anomenat Domènec Khasch, natural de Ke Sat, que gaudeix de la Beca fundada l'estiu de 1926 pels seminaristes de Vich, amb almoines de tot el bisbat.

Encaminats per ells, dirigirem els nostres passos a l'Obra de Sant Pere Apòstol per als Sacerdots indígenes, la més indicada per nosaltres, buscant-li subscripcions a més d'arreglar segells i objectes de tota classe útils als missioners.

Quan ingressaren elements d'aquesta Junta al Seminari, trobant abonat el terreny, es tractà de la implantació en forma d'una Acadèmia missional i fou el primer acte una sessió tota de caire missioner, tinguda el dia 1 de febrer del 1925, presidida pel Director Diocesà de l'Obra.

Com totes les obres bones, porta el segell de la contrarietat i la lluita contra dificultats que no pogueren aplanar-se fins al curs següent de 1926.

Durant aquest temps de prova, veiem apuntat per l'acadèmia d'externs un ingrés d'una bona quantitat, a l'Obra de Sant Pere Apòstol, fruit d'una rifa en una casa benèfica i col·legi de Carmelites de La Caritat, que així bellament celebrava el primer centenari de la fundació de l'institut (26 de febrer de 1926).

Madurada la iniciativa i aplanades les dificultats, començà a donar-li impuls un certamen missional que amb sorollós èxit portaren a cap els nostres superiors i el dia 15 d'abril del 1926 quedava establerta en nostre Seminari l'Acadèmia de Missions, donant-li el nom d'un màrtir de la fe en terres de missions, alumne que fou d'aquest Seminari, el gloriós dominic B. P. Almató, martiritzat al Tonquín l'any 1861, la imatge del qual presideix tots els actes. Sota el seu patronatge, actuà ja l'acadèmia nomenant les juntes i les diverses seccions de pietat, propaganda, econòmica, cultura i objectes, treballant totes en son camp presidides per un membre de la junta general.

Finint ja el curs, tots els esforços s'havien de dirigir a les vacances d'estiu.

Com començar, però, una campanya que exigia despeses si la llibreta d'ingressos restava en blanc?

Es confiava en la Providència i vingué a dir-nos que no ens faltaria un colom perdut que, sortejat, ingressà dotze pessetes, primícies de l'actuació.

Per acoblar material de propaganda s'obtingué, fiant, una màquina i projeccions, es feren treballs literaris, es visitaren missioners en demanda d'orientació, aportant-hi tothom el seu esforç personal.

Encaminada la campanya a la fundació d'una beca, o unes quantes, com aconsella l'Obra de Sant Pere Apòstol o sigui a l'aportació de sis mil pessetes a l'Obra, que rendirien per mantenir un o alguns seminaristes en terres de missions fins a ésser capellà, preveient que el que més rendiria fóra l'organització d'una rifa, s'acudí a la bondat del senyor Rifà, de la Ràdio-Lot, qui féu l'obsequi d'un aparell completament equipat de ràdio; a uns senyors que regalaren una escriptoria de plata; una senyoreta amant de les missions pintà un magnífic tapís i el senyor Arxiprest de Sant Joan de les Abadesses un relleu del Sm. Misteri. Hi afegí l'acadèmia una imatge de Santa Teresa de l'Infant Jesús i un kodak que comprà amb crèdit i començà a treballar.

El dia 10 de juny, reunits tots en íntima assemblea, s'acordà: oferir al senyor Rector de cada poble la direcció en l'empresa, tot demanant-li ajut, escampar unes fulles fetes a posta pel Director Diocesà

explicatives de l'Obra i després recollir les almoines que tindrien a bé fer-nos, vendre els bitllets de la rifa, organitzar funcions religioses, vetllades, projeccions i aplecs missionals. Mitjans per això en subministrà una oficina oberta tot l'estiu al Seminari, que el zel dels seminaristes que són o resideixen a Vich cuidà del bon encert, enviant màquines, clíxés, anuncis, treballs literaris i ço que se'ls demanava a una i altra part del Bisbat gràcies als bons serveis que ens feren — i els en restem agraïts — el Doctor Homs, Mn. Santandreu, el P. Blanco, S. J. en clíxés per projectar.

Podem assegurar que almenys en cada poble es féu un dia missional, amb comunió, ofici i funció amb sermó, acabant amb una vetllada i projeccions. Si a algun poble no hi havia estudiant hi anaven els veïns.

Diversíssimes eren les maneres de moure els cors i les butxaques que els suggeria el zel amb què treballaven petits i grans.

Alguns Ajuntaments també contribuïren a l'obra i les Filles de Maria i Lluïsos també hi aportaren llur esforç sempre que se'ls hi demanà.

La trilogia d'*Oració*, *Propaganda* i *Almoina* era el nord que guiava, i totes les accions que es feien a ella s'acomodaven.

Bé que s'aprofitaren totes les ocasions, com el posar safates en exposicions de col·legis, acaptes en les esglésies, al llevant de taula, i misses noves, sens dubte el que assegurà la beca fou la rifa. En ella pogueren treballar grans i petits i amb ella fins el més humil del bisbat contribuï a la beca. Amb el sobrant de les sis mil pessetes i activant els acaptes en les cases de solvència, començant pel senyor Bisbe, canonges, professors i capellans, s'arribà a la segona contra tota esperança, esborrant dels llavis de molts la riulla escèptica que s'hi havia dibuixat, quan a mig agost les cartes que arribaven eren ben poc falagueres.

Mai potser no s'havia esperat amb tanta fallera el primer d'octubre ni amb el cor vessant de joia com aquell any. El tema de conversa era obligat. Què s'havia fet? Quants diners es portaven? La joia, en honor a la veritat, es traslluïa en totes les cares. Deu mil pessetes foren el premi a altres tants sacrificis i oracions.

El 10 d'octubre es féu, davant de tots els seminaristes l'extracció dels números premiats.

Ah, amb quin goig en renovar-se la Junta donava compte de la seva actuació en cada una de les Seccions en fer lliurament a la nova dels molts objectes i de l'òbol de tot el bisbat en la Suma de les deu mil pessetes.

I no podem menys en aquesta ocasió que manifestar el nostre agraïment a tots els que ens hi ajudaren, ja amb la seva sàvia orientació i ploma, com Monsenyor Lisbona, Mn. Pasqual, el P. Bisbal S. S. C. C. i altres com a la premsa, factora principalíssima a qui devem molta part de l'èxit, la local com el *Boletín Oficial*, *Gazeta*, *Ausetania* i *Comarca de Vich*, *Fulla de l'Apostolat*, *Virtus et Labor* i *Llibertat*, d'Igualada, *Fulla parroquial*, de Santa Maria de Ripoll, totes del bisbat, *El Correo Catalán*, *La Veu de Catalunya* i el *Diario de Barcelona*, de la capital i les revistes *Catalunya Missionera*, *El Misio-nero* i altres, com els que es dignen trametre'ns re-

Una nena cristiana d'Abissínia

vistes missioneres per a la nostra formació. Celebràrem la fundació de la beca del B. P. Almató en l'Església on es veneren les seves relíquies amb un solemne ofici d'acció de gràcies el dia 31 d'octubre, en què es feia per primera vegada en l'església la festa de Crist Rei. La segona, anomenada del V. P. Claret, fou lliurada pel Director de l'Obra al Molt Il·lustre Sr. Vicari General el dia de la Puríssima, en plena festa, en el mateix corredor del Seminari on fundà el V. Patró de la beca la seva Congregació de Missioners, i poc després fou celebrada solemnement davant les despulles de l'Apòstol de Catalunya, alumne del nostre Seminari.

Aquest fou el final d'una campanya. No s'ha pas aturat l'Acadèmia de l'empta que va donar-se-li. Continua renovant la junta cada any i amb santa emulació procura la nova avantatjar la que cessa, organitzant diades de missions, pregant per l'estat revolucionat de Xina, procurant, altres hores, en elles la propaganda, no descurant res del que pot afavorir tan santa croada.

Compta actualment amb una revista portaveu, a l'estiu, de les seves obres missionals i antiblasfemes.

Dedicà l'estiu de 1927 a la lluita per la bona parla, contra el càncer de la blasfèmia, i el de 1928 a la propagació de *Catalunya Missionera*.

El nostre ideal és fer de l'Acadèmia un centre de missions per tot el bisbat, on pugui trobar-se tota classe de mitjans per treballar per tan santa causa i a aquest fi posa tot el seu esforç.

Tothom, doncs, pot dirigir-s'hi i agraeix qualsevol indicació en favor d'elles. Rep almoines i objectes i tramet tot el que se li encarregui. Que tot sigui per la glòria de Déu i salvació dels infidels.

Abans de deixar la ploma, però, que ens sigui permès un prec als nostres germans, els seminaristes d'aquesta Província eclesiàstica.

No seria hora que així com tots treballem en el mateix camp, amb idèntiques circumstàncies, uníssim les forces per obtenir més fruit? No seria hora d'estudiar si vertaderament facilitaria les nostres tasques una ampla federació entre nosaltres? Vosaltres teniu la paraula. Si és per glòria de Déu, Ell ho beneeixi.

Per l'Acadèmia del B. Almató,

ANTONI COLOMER, Diaca

Tasca missional dels seminaristes

Escau tan bé la idea missional en l'ànima de l'aspirant al sacerdot, que difícilment pot haver-hi seminarista que no l'estimi íntimament i senti envers ella un entusiasme sant. En nostre Seminari Conciliar de Barcelona, l'obra Pontifícia de la Sta. Infància estava ja establerta l'any 1905, celebrant els socis allistats a aquesta obra tan simpàtica com profitosa per als infants infidels, el dia 2 de febrer d'aquest mateix any, una solemne festa religiosa en remembrança de la qual s'imprimiren unes boniques estampes. Aquesta obra Pontifícia ha anat conservant-se ininterrompudament entre nosaltres, àdhuc ha adquirit més vigoria, comptant en l'actualitat 20 cors, el promedi dels quals consta de 18 seminaristes, els quals aporten gustosament la seva modesta almoïna, cuidant ensems que el seu òbol vagi acompanyat de la pregària humil i tendra.

Cal remarcar que en diverses ocasions — particularment durant aquests últims anys — el seu zelós director Rev. Dr. Lluís Homs, prev., ha vingut a parlar-nos i fer-nos conèixer aquesta obra de la Santa Infància, exhibint nombroses i interessants projeccions en cadascuna de les conferències que s'ha dignat dedicar als seminaristes barcelonins. Demés d'aquestes conferències, han passat pel nostre Seminari altres prestigiosos conferenciants de caràcter general com el P. Ricard Cireira, S. J., estudiant l'hinduisme com a sistema religiós, el culte dels ídols i el sentir dels homes savis de l'Índia, el Rev. P. Van Sprecken, S. J. (holandès) sobre l'illa de Madagascar i les missions que allí tenen sota la seva cura els PP. de la Companyia de Jesús, l'Il·lm. Dr. P. Josep Gurruchaga, Director Nacional de l'obra Pontifícia de Sant Pere Apòstol, sobre la necessitat verament apremiant que aquesta obra Pontifícia s'estableixi en totes les diòcesis i altres molts, els quals no esmentem per por de fer-nos llargs.

Esperonats per aquests savis conferenciants i àdhuc per la tasca missional que havien emprès ja alguns Seminaris de la nostra Província Eclesiàstica ens decidírem a treballar activament en favor d'aquesta obra que d'ençà de l'encíclica de Benet XV *Maximum illud* ha pres arreu una ressonància i interès verament esperan-

çadors. Mes, circumstàncies eventuais plenament alienes a la voluntat de tots no permeteren que el nostre zel i entusiasme es desplegués talment com ens havíem forjat de bell antuvi. Això no obstant, emprenguérem la tasca de fundar una beca en favor del clergat indígena. Per assolir aquest fi acoblàrem nombrosos i magnífics objectes, gràcies a la provada caritat barcelonina, els quals foren repartits en una pública vetllada missional, la qual fou presidida pel nostre venerable Prelat i prengueren part en ella bon estol de seminaristes. Fou designada aquesta beca amb el nom de Sant Josep Oriol, per ésser a bastament conegudes les ànsies grans que sentia allà en el més pregon del cor, el nostre volgut patró, de salvar els infidels. Nostre intent actual és sufragar anyalment la pensió d'un seminarista indígena, cosa que confiem realitzar ajudant Déu.

La quasi totalitat dels seminaristes rebem mensualment la nostra estimada revista *Catalunya Missionera*, constituint ella l'aglutinant que manté i fa viure el caliu missional entre nosaltres, puix en les seves pàgines, ultra les moltes notícies missionals sempre interessants, hi trobem múltiples i viscudes escenes de missioners herois, els quals abranden el nostre bon zel.

Abans de terminar hem de retre un profund homenatge d'admiració i agraïment al nostre estimadíssim Senyor Bisbe Dr. Josep Miralles i Sbert, el qual ha creat en nostre Seminari una càtedra de Missionologia amb l'intent que la formació missional dels seus seminaristes sigui cabdal i acurada. La direcció d'aquesta càtedra fou encomanada al Rev. P. Lluís Bisbal, S. S., el qual setmanalment (1) explica amb marcada profunditat i erudició una part del programa que s'ha proposat desenrotllar durant el present curs.

Assisteixen a aquestes lliçons els alumnes que cursen l'últim any de Sagrada Teologia amb caràcter oficial i obligatori, essent també bastant concorreguda per sacerdots amants de l'obra que el Sant Pare Benet XV de santa memòria qualificà de Màxima.

(1) Cada dimarts a les 4'45 de la tarda.

Rober de Santa Teresa del Nen Jesús

El Rober Missional de Santa Teresa del Nen Jesús, secció de l'Obra de la Propagació de la Fe, es constituí a Barcelona l'any 1925. Una bona senyoreta, esperit escollit per Déu, ple d'amor per als nostres germans infidels, va tenir la idea de fer un Rober per ajudar-los, trametent-los roba o bé altres coses. Llançada aquesta idea a algunes de les seves amigues, aquestes amb vera joia l'acceptaren, cercaren un Director i així quedà format el Rober. Li buscaren patrona; quina millor pogueren trobar que Santa Teresa del Nen Jesús, la més olorosa de les flors missioneres?

El Rober està format amb dues classes de socis. Les sòcies actives que són les que amb temps i bona voluntat cusen les peces de robeta, a les missions destinada, i els socis protectors que amb les seves almoïnes ens ajuden a comprar la roba de vestir, objectes per al culte, medicaments i tantes altres coses de què les Missions són necessitades.

La gràcia de Déu no ens ha pas mancat, puix ja hem fet dues grans trameses a les missions en les dues anyades passades, hem fet una festa cada any

amb el fi de propagar l'obra missional i poder també recollir més almoïnes per engruixir les recollides durant l'any i així poder adquirir més objectes per als nostres estimats germans. La quantitat i qualitat de les coses trameses poden donar per satisfet el més exigent, i així ho demostren les cartes tan boniques i emocionants rebudes dels nostres Missioners agraït-nos el nostre modest esforç.

Es amb vertader goig que nosaltres esperem que arribi la gran Exposició Missionera, aquesta gran exposició que té trasbalsat tot el món, per poder pendre-hi part, per poder exposar-hi força coses que després, trameses als nostres germanets infidels, seran com una suau rosada que els caigui damunt, ja per poder-se abrigar, ja per poder-se curar, ja per anar engrandint i embellint les seves esglésies.

Demanem doncs que nostra volguda Patrona Santa Teresa del Nen Jesús, la gran missionera per excel·lència, ens ajudi des del cel i així puguem portar a cap els nostres propòsits en profit de l'obra gran de les Missions.

LA SECRETÀRIA

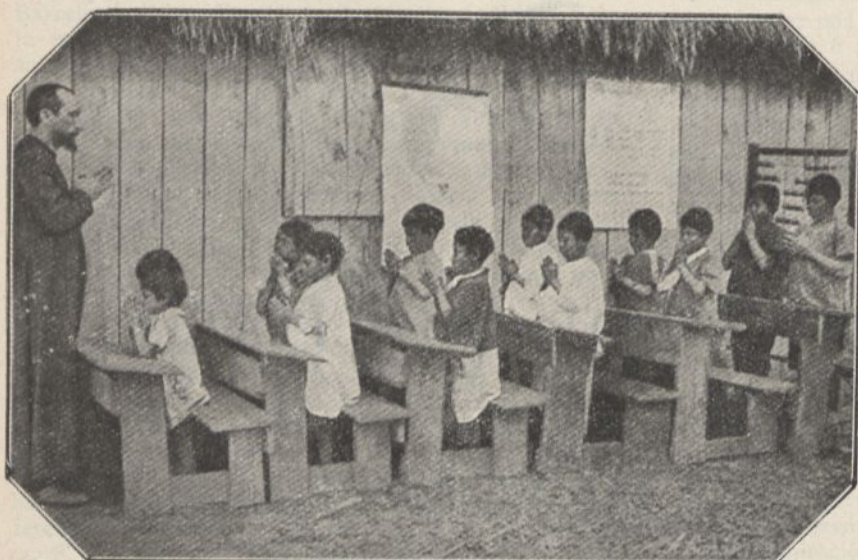

UN PRODUCTE DE QUALITAT...

SABÓ
BARANGÉ
PER A RENTAR.

Demaneu-lo als colmados i drogueries.

Tasca missional dels seminaristes

Una escola dirigida per un missioner

Fra Cassià de Barcelona, rodejat de l'escolania índia de Punta-Irenes

Terra Santa a la vista

El Monestir de Montserrat s'és constituït en laboratori d'estudis i divulgació bíblica, i no sols no veu limitada la seva tasca a l'obra magna de la versió del Vell i el Nou Testament, amb tant d'èxit portada a cap fins ara amb els tres volums que contenen el Pentateuc, traducció del P. Ubach, obra que serà enriquida amb el complement d'un abundós material gràfic, sinó que prepara a sobre tres sèries més de publicacions relacionades amb la Bíblia. La sèrie A és filològica i es dedica a la iniciació a l'estudi de les llengües bíbliques. En aquesta col·lecció ha sortit el primer fascicle d'*El grec del Nou Testament*, compendi gramatical, per Dom Salvador Obiols. La sèrie C serà un aplec de viatges i estudis bíblics. Mouen la nostra ploma els tres primers fascicles de la sèrie B, "divulgació gràfica de les terres bíbliques", opuscles "profusament il·lustrats i redactats pels monjos col·laboradors de la Bíblia de Montserrat". Aquests fascicles, que són petites monografies, esplèndidament il·lustrades, elegantment impreses, porten els següents títols: 1. *De Jerusalem a Jericó*; 2. *Hebron*; 3. *El Mont Nebó*. El seu autor, il·lustre monjo montserratí, s'oculta sota les inicials Dom J. A.

Cada una d'aquestes monografies, la coberta de les quals es destaca en les llibreries per una aquarella en color, és com la il·lustració documental, geogràfica, artística i fotogràfica, d'un verset de la Bíblia. *De Jerusalem a Jericó* és l'estudi de l'indret que és l'escenari de la paràbola de Jesús explicada per Sant Lluç: "Un home que davallava de Jerusalem a Jericó anà a raure a mans de lladres" (Lc. 10, 30 et seq.). *Hebron* és la visita a la ciutat i a la tomba misteriosa, i gelosament guardada, on jeuen, segons tradició, els cossos dels patriarques, on "Isaac i Ismael, fills seus, l'enterraren (Abraham) a l'espluga de Macpelà... al davant de Mambré" (Gènesi, 25, 9). *El Mont Nebó* és una excursió a la muntanya on el cabdill d'Israel expirà en mans de Déu. "I digué Iavhè a Moisès: Puja al Mont Nebó, i mor a la muntanya" (Deuteronomi, 32, 48-49).

Narracions amables, d'una prosa senzilla on alterna la descripció planera i pintoresca amb la minúcia objectiva, sempre amb el pietós acompanyament del text sagrat, esmaltades amb vius detalls folklòrics, i enriquides amb un bell grapat de fotografies, en la seva major part, o quasi totalitat, obtingudes pels mateixos col·laboradors, transporten efectivament el lector al sol i al paisatge beneït de Palestina i li fan reviure l'excursió, i a més el transporten a l'època que Jesús o els Patriarques trepitjaven aquelles terres santíssimes. Els fragments dels textos sagrats, llegits *in loco*, acaben de donar el relleu volgut a aquestes felicíssimes evocacions.

De Jerusalem a Jericó explica el viatge "a l'exemple del bon Samarità, a cavall de ruc" entre les dues ciutats, separades tan sols per 20 quilòmetres de camí, però per mil metres de desnivell, davallades brusques, pel desert i en mig de paisatges afrosos. Allí es troba, tètric record, el Khan-el-Hatrur (L'Hostal dels lladres) i el Kalat-ed-Dam (Castell de la sang), noms de basarda, plens d'història. Aquell hostal, segons Sant Eusebi de Cesàrea i Sant

Jeroni, és aquell al qual Jesucrist alludí en la paràbola del Samarità Caritatiu. Vénen després altres paratges imponents, com l'esgarriós Uadi-Kelt, abans d'arribar a la plana de Jericó, 250 metres sota el nivell del Mediterrani. La via aquesta ha estat sempre una visita de mala anomenada, però "beneït siguis, camí de Jerusalem a Jericó! La teva mala fama resta esborrada per les petjades d'aquells peus divins que tantes vegades et fressaren".

"El-Khalil", l'Amic de Déu, és el nom que els àrabs donen a la ciutat antiga d'Hebron. La vila moderna es distingeix per la indústria típica de terrissa, bots i vidrieria. Hom veu els camps flanquejats d'oliveres, separats amb marges de pedra seca, on sovintegen encara les esplugues; iguals talment com aquell que el pare Abraham (el-Khalil, l'Amic, nom àrab, a la vegada d'Abraham i de la ciutat que guarda ses despulles) adquirí per a sepultar-hi, en la cova que tenia el nom determinat, Macpelà, la seva esposa Sara, segons el Gènesi conta, en el Capítol 23. Omple el llibret la descripció suggestiva del misteriós edifici Haram-el-Khalil, el palau-mesquita d'Hebron, interdit amb rigor fanàtic a tot no musulmà, que serva segons la tradició aràbiga, impossible de controlar, les restes d'Abraham i Sara, Isaac i Rebeca, Jacob i Lia, i a més els ossos de Josep, portats d'Egipte. En aquest santuari famós, raríssims cristians havien pogut penetrar-hi. Un d'ells, el nostre Ali-Bey en 1807; altre, un dels últims que s'hi endinsà, en aventura temerària i risc de la seva vida, el més nostre encara P. Ubach, traductor de la Bíblia, qui hi entrà furtivament i en fou foragit i perseguit a cops de pedra. De totes maneres, es publiquen al fascicle, notables documents, les fotografies obtingudes en 1920 amb permís, molt limitat, i per la pressió del govern britànic, pel capità Mackay i el dominic P. Huc Vincent. Aquestes vistes, d'un interès tan extraordinari, són les primeres que hem pogut contemplar d'aquell interessantíssim lloc de Palestina.

L'excursió al Mont Nebó, en el planell morabític, és de debò suggestiva. Té l'encís de començar per la ciutat de Màdaba, amb la impressió de catolicitat, de trobar-hi beduïns conversos a la nostra fe, i la nota curiosa de la missa cantada pel poble, amb les parts invariables en llengua aràbiga. El Mont Nebó, on Balam beneí el poble de Déu, és encara "l'escalcant pedestal de la figura gegantina del gran legislador d'Israel". Moisès, que allí pujà i morí, després d'haver contemplat, d'aquell "mirador superb per a copsar-la d'una llambregada, i d'un cap a l'altre", "la Terra Promesa, regalimant llet i mel". Allí dalt, el darrer cant del Cabdill, tan ple de majestat, que porta el Deuteronomi, precedí el traspàs del qui havia recollit de mans de Yahuè, les taules de la Llei, al Sinai.

En resum, cal felicitar de debò, una vegada més, els emèrits editors montserratins de totes aquestes publicacions bíbliques, que bé mereixen ésser correspostes pel públic català. L'execució gràfica i tipogràfica, no cal dir-ho, és excellent com tot el que surt d'aquella beneïda impremta.

R. R.

Madagascar. — Músic de carrer

Nenes cristianes de Fernando Poo, d'un col·legi de religioses

Catòlics, afavoriu l'obra de les missions

PREGUEU PER LA CONVERSIÓ DELS INFIDELS I DONEU ALMOINES PER A SOSTENIR LES OBRES DE CARACTER MISSIONAL.

Si els missioners heroics donen la vida per amor a Jesucrist, cal que els catòlics amb llurs oracions i almoines els ajudin a evangelitzar els pobles que encara viuen submergits dins les tenebres del paganisme. El Sant Pare ens demana que preguem. Obeïm el manament del Vicari de Crist i mostrem-nos generosos amb aquells que abandonen la pàtria per a obrir els ulls dels que no creuen a la llum de la veritat.

ATENES A. G.

PROVENÇA, 157

BARCELONA

COL·LECCIÓ BRITÀNIA

BIBLIOTECA ENCICLOPÈDICA DE DIVULGACIÓ

AQUESTA col·lecció, adreçada al públic hispano-americà, constituirà un índex preciós del pensament modern sobre els sectors més variats de la cultura. Les matèries hi són tractades per escriptors il·lustres i especialistes eminents de les millors Universitats angleses, que han sabut harmonitzar la claredat d'exposició amb el més estricte rigor científic. Els manuals de la COL·LECCIÓ BRITÀNIA, veritables monografies, denses, però àgils i plenes d'interès, ofereixen un tresor de coneixements indispensables, més complet i actual que el de les millors enciclopèdies.

Durant el mes de febrer de 1929 seran posats a la venda els sis primers volums:

1. **Producció i Comerç**, per Sir Ernest J. P. Bunn.
2. **El cos humà** (Introducció a la fisiologia), pel Dr. R. Macfie.
3. **Història de Rússia**, pel Princep D. S. Mirsky, Professor de Literatura Russa a la Universitat de Londres, King's College.
4. **Les Religions de la Humanitat**, pel Rnd. P. C. C. Martindale, S. J.
5. **Shakespeare**, per G. B. Harrison.
6. **Les Estrelles**, pel Prof. Georges Forbes, de la Reial Acadèmia.

Altres volums en preparació:

- La Relativitat**, per James Rice, Prof. de Física a la Universitat de Liverpool.
- El diner**, per Hartley Withers, autor de «La Significació del diner». «Idees sobre inversions», etc.
- Nutrició i Dietètica**, per E. P. Cathcart, Professor de Química Fisiològica a la Universitat de Glasgow.
- Història d'Alemanya**, per W. H. Dawson, autor de «L'Imperi Alemany», «L'Evolució de l'Alemanya moderna», etc.
- Criminologia**, per Horace Wyndham.
- Oceans i Rius**, per E. G. R. Taylor, Professor de Geografia a la Universitat de Londres, Birkbeck College.
- Literatura anglesa**, per C. H. Herford, Professor de Literatura anglesa a la Universitat de Manchester.
- Teoria de la Música**, per Greville Cooke.
- Mites de Grècia i Roma**, per Jane Harrison, Membre de l'Institut Arqueològic Alemany, ex-Professora del Newnham College (Cambridge).
- L'edat de la Terra**, per Arthur Holmes, Professor de Geologia a la Universitat de Durham.
- L'àtom**, per E. N. da C. Andrade, Membre de l'University College (Londres) i Professor de l'Artillery College (Woolwich).
- Química**, per Percy E. Spielmann.
- L'herència**, per F. A. E. Crew, Professor de la Universitat d'Edinburgh.
- Introducció a la Botànica**, pel Professor S. Mangham.
- El temps** (Introducció a la Climatologia) pel Dr. C. E. P. Brooks.
- Plató i Aristòtil**, pel Prof. J. A. K. Thomson.

Cada volum, d'exquisida presentació, amb coberta a dues fines: PTES. 2

Calendari Bloc Català per a l'any 1929

Ha sortit el calendari de l'any 1929

Foment de Pietat Catalana posa una exquisida cura en la publicació d'aquest bloc, que ja s'ha fet popular per totes les nostres llars. Aquest medi volander d'arribar cada dia al nostre poble per a dir-li alguna cosa de profit està estructurat en aquestes pàgines tan bellament que cada full que es passa és nou atractiu pel dia venidor. És un reconfort diari per l'esperit.

PART RELIGIOSA

A més del *santoral* hi ha notícies litúrgiques i piadoses, les més avinents en les principals festivitats de Nostre Senyor, de la Mare de Déu o dels Sants. Dies de dejuni, abstinència, etc.

FOLKLORE

Les nostres tradicions populars hi són recontades amb un especial encís.

HUMORISME

Tot un aplec d'anècdotes, narracions de bon to, hi són estampats amb una gràcia i delicadesa finíssimes.

LITERATURA

Composicions d'autors catalans, antics i moderns; cançons, corrandes, tradicions i comentaris d'assumptes del moment. És un bagatge literari que personifica la nostra espiritualitat i el seny literari de casa nostra.

Compreu-lo i escampeu-lo arreu!

Preu: 50 cèntims

Calendari del Sagrat Cor de Jesús per a l'any 1929

Per una família cristiana aquest és el seu calendari. Notes de pietat, consells i advertiments per a la nostra vida religiosa.

Vulgueu que els de casa vostra rebin la tònica de cada dia amb literatura adient a les vostres creences.

Calendari cristià de Catalunya per a l'any 1929

Heus aquí un fascicle on trobareu tot el nostre santoral, estructurat amb les notes precises i més avinents per al viure quotidià.

Pels Rectors i encarregats d'esglésies és el calendari seu. Les solemnitats litúrgiques, les anotacions eclesiàstiques que el poble cristià durant l'anyada ha de percebre, els dejunis i abstinències, les devocions piadoses de l'any, etcètera. És el calendari de la trona. És el més avinent per anunciar les festes.

Preu: 50 cèntims

LA INNOVACIÓN

és la casa especialitzada en Novetats per a senyora, que es distingeix per assortits abundants i preu just en cada qualitat

Portaferrissa, 7 i 9. Salmeron, 29. Av. Portal de l'Angel, 38. BARCELONA

R. Puigdomenech

Confeccions per a senyora i nenes

Diagonal, 452 / BARCELONA

DROGUERIA

Treballs de labora-
tori per a aficionats.
Perfumeria. Bronge-
ria. Drogues. Pintures
preparades. Esmalts.
Colors. Vernissos,
— etc. etc. —

Servei a domicili

Carrer Clarís, 57
TELEFON 71703
BARCELONA

Rambla de Catalunya, 7, pral.
Telèfon 12415 - BARCELONA

Obres de R. Rucabado

Socialisme Espiritual . . Ptes. 1'00

Contra el Joc i el Pacte amb el Joc
Ptes. 3'50

El Sindicat i el Casino . . Ptes. 0'50

La defensa de la família . Ptes. 0'50

ANGOIXES SOCIALS

Ptes. 3'50

ENTORN DEL SINDICALISME

Ptes. 4'00

Venda: Editorial Poliglota. Petritxol, núm. 8
Foment de Pietat Catalana. Duran i Bas, 11

Sant Pancràs

NOVETATS EN PANYERIA

*Compri la roba del
seu traço en aquesta
casa i estalviarà
diners. Es recoma-
nen bons sastres.
Descomptes als se-
nyors cooperadors
d'aquesta revista.*

RAMBLA DE LES FLORS, 6, 1.^a
BARCELONA

Companyia Trasatlàntica VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
12 expedicions a l'any
LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
16 expedicions a l'any
» Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any
» Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any
» a Filipines
3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-
telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia
en els principals ports d'Espanya. A Barcelona
oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8.

Escultura Religiosa Rosend Olivella

Boters 19 i 21 (prop Plaça Nova) BARCELONA
(antiga casa del carrer del Bisbe)

Imatges en fusta tallada i pasta fusta

NOTA: - Aquesta Casa és proveïdora dels Rvnds. Pares Missioners de
l'Immaculat Cor de Maria i de les Urnes de la Visita domiciliària de la
Sagrada Família, de la Verge Auxiliadora, del Nen de Praga i de
Sant Antoni i altres devocions

La calor segons la seva necessitat
* * * només s'obté amb la * * *

Calefacción Central I.C.S.A.

Demanin-se presupostos gratis

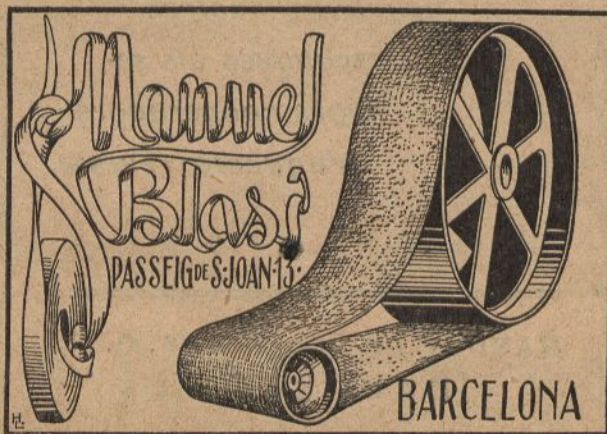
Industrias Centralizadas

Rosselló, 189 / BARCELONA

TORRENTS

Ex-profesor de la Societat de Mestres
Sastres de Barcelona - Rambla de
Cataluña, 12, 1.ª - Telèfon 16040
BARCELONA

Tota per ona desitjosa de triomf en la vida
tindrà gran mirament en la correcció perfecta
del vestir. Mai obtindrà el relleu desitjat aquell
que, menyspreant el bon vestir adopti robes
de fabricació dubtosa i de mitjana confecció

CASA-CREUS

Calçat de luxe a preus limitats

Aribau, 24 - Telèfon 14833

ANTIGA CERERIA VILANOVA

ELABORACIÓ DE CERA D'ABELLES
CLASSES GARANTIDES
SOTA ANÀLISIS

Paulí Subirà

Serrallers, 13

VICH

Salvador Baliellas Barengués

*Procurador dels Tribunals
i Administrador de Finques*

Plaça del Carbó, 10
Telèfon 227 (Casa Prat)

VICH

Fàbrica de Pastes par a Sopa

Espacialitat en Pasta Italiana
Pasta de Gluten antidiabètica

Pedro M. Nualart

P. Mayor, 29

VICH

Taller d'escultura i pintura religiosa

DE
JOAN DE ROBLES

Imatges de fusta, pedra i simil-fusta
Es construeixen altars, trones i confessionaris
Qualitat insuperable i màxima economia
Sol·liciten i consultiu preus

Sant Antoni, 17

VICH.
(BARCELONA)

FOTOGRAFADO

V. OLIVER

ARAGÓN, 230
Teléfono 15707

BARCELONA

LA PROVIDÈNCIA

LABORS DE SENYORA

PERE SERRA

Cucurulla, 2 Telèfon 18434

BARCELONA

AGUA OXIGENADA VOLCAN

El antiséptico ideal de las
heridas, lesiones, golpes, caídas, etc.

AGENTES EN ESPAÑA
J. URIACH Y C^{IA} S.A.
Bruch, 49 Barcelona

De venta en las Farmacias, Centros de Específicos y Droguerías.

J. URIACH i C.^{IA} (S. A.)

BRUCH, 49 (Entre Corts i Diputació)
Telèfon 14640

SECCIÓ DE VENDA AL DETALL

Drogues industrials i per a ús domèstic
Aigües minerals - Específics - Perfumeria
selecta - Perfumeria a granel, colònies,
quines, locions, dentífrics, etc.

Màquines i navalles d'afaitar Hoppe i Rader
Fulles legítimes Gillette - Estoigs de to-
cador - Articles de manicura - Raspalls
Esponges - Pintes, etc.

Queviures selectes - Conserves de peix,
carn i llegums - Vins, licors i xampanyes
de totes classes.

Excursionistes!! Deportistes!!

siguen previsors!!

Una lesió, petita o gran, tractada immediatament amb

Aigua Oxigenada VOLCAN

NO S'INFECTA MAI

Caigudes, contusions, ferides, etc.

Exigiu la marca VOLCAN

Higiene de la boca, blan-
queig de les dents i
decoloració del cabell

Dipositaris:

J. URIACH Y C.^A
(S. A.)

Apartat
632

Barcelona

M. BECH

Construccions i decoracions en guix i pasta. Especialitat en motllures de fusta enguixades i decorades

URGELL, 165 - Telèfon 31195 - BARCELONA

Acadèmia Cots

Direcció general: Av. Portal de l'Angel, 38—BARCELONA

FUNDADA EN 1879
Telèfon 18953 A.- Apartat 782

SUCURSALS: MADRID, Av. Conde Peñalver, 7; LLEYDA, Estereria, 10; MANRESA, Angel Guimerà, 32; REUS, Arrabal Robuster, 23; MATARÓ, Riera, 59; BADALONA, Carme, 52 bis.

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Lluïdors.—Màquines de calcular, etc.

MAGATZEM DE VINS I ALCOHOLS
I FABRICA D'AIGUARDENTS

SEBASTIÀ FONT

DOS DE MAIG, 71
TELÈFON 53068

B A R C E L O N A

FÀBRICA DE XOCOLATA

Antiga casa «Borní». Fundada el 1734

Especialitat en Cafè, Sucre, Ametlla, Te, Arròs i Conyella

Fills de Ramon Guitart

Es serveix a domicili

Carrer Carders, 15
(al costat de Sant Cugat)

BARCELONA

XOCOLATA

GUILLÉN

PROVEIDOR DE LA COOPERATIVA POPULAR

ROBADOR, 31 · TEL. 13357

SUCURSAL: HOSPITAL, 56

B A R C E L O N A

PELLETERIA LOS ALPES

DE

RAMON CIRERA

FUNDADA EN 1895

La casa millor assortida en Renards, Abrics,
Visons i tota classe de pell fina.

Plaça Sant Jaume. Entrada: Llibreteria, 4, pral.
Telèfon 19122 - BARCELONA

*No li preocupi si el seu jardí, horta
o fruiterars estan malalts o bruts!*

*Conegui i usi, com milers d'horticultors i
cultivadors:*

"GEISHA" *contra paràsits animals, pu-
gons, cotxinilles, saltricó, etc.*

"Caldo Bordelès Casellas"

*contra malures vegetals, mildiu, taques,
crema i atròfia de fulles i fruits.*

Apliqui'ls amb un

Polvoritzador "Muratori"

*El de més potent pressió. Es una preciositat
la seva construcció i maneig. No s'ha de
bombar ruixant!*

AMB ELL CULTIVARÀ A PLAER

Dirigeixi's a

**ESTABLIMENTS
VITÍCOLES**

CASELLAS

**Sant Adrià del Besós
BARCELONA**

Telèfon 33 B

OBRA NOVA, UTILÍSSIMA

MANUAL DEL AUTOMÓVIL. — *Descripción
completa, en lenguaje sencillo, del funciona-
miento, construcción, ajuste y entretenimien-
to económico del automóvil moderno. Compila-
do e ilustrado por la Redacción de la revista
"The Motor". Traducción de la vint-i-sisena
edició anglesa per Josep Puig Batet, Engi-
nyer industrial. — Un volum de 13 1/2 X 21
cm., de VIII-224 pàgines, amb 196 gravats.
Religat, coberta amb colors, ptes. 7. (Per
correu, certificat, ptes. 0'30 de més.)*

L'èxit immens que ha obtingut a Anglaterra
aquest *Manual del Automóvil* (26 edicions, amb un
total de 730.000 exemplars, expressa ell tot sol,
amb l'eloqüència de les xifres, més del que nos-
altres podríem dir. Es que realment es tracta d'una
obra que està escrita en llenguatge senzill per
tal que pugui ésser compresa per tothom. Qui

és que, per propi inter-
rés, no ha de tenir sem-
pre a mà una obra com
aquesta, que li perme-
trà de conèixer a fons
el seu automòbil i ob-
tenir d'ell el màxim ren-
diment? Hi ha la ga-
rantia que està redac-
tada per especialistes en
la matèria els quals han
sabut encabir en aquest
Manual més informació
sobre motors i automò-
bilisme que altres obres
de caràcter similar.

LLUÍS GILL, EDITOR

**Ferros i metalls en tubs,
planxes i barres :: Eines i
accessoris per a maquinària**

Joan Magri

**Sucursal a Sabadell:
RAMBLA, 63 i 65**

**MÉNDEZ NÚÑEZ, 14 - Tel. 17257
BARCELONA**

**L'esmorzar
preferit**

Xocolata SOLER

a la vainilla, ametllada, amb canyella
i sense.

El millor aliment per grans i petits.

Classes molt recomanables per a famílies,
col·legis, hotels, comunitats, etc.

Bon preu - Calitat superior - Elaboració
pulcra i perfecta.

Es fan cuïtes especials a gust del client.

Demani llista de classes i preus.

Casa establerta a l'any 1886 - Sant Andreu, 244: Barcelona

LES GRANS INDÚSTRIES

FABRIQUES
DE
T. SALA

Roda de Vich i Hospitalet de Llobregat

DESPATX

Plaça de S^t. Pere, 4 bis

Telèfon 11255

Adreça telegràfica: TESALA

BARCELONA

Cotó d'Egipte:

*Jumel i Sakellaridis.
Ordits i retorts, pentinats,
gasejats i merceritzats,
del núm. 30 al 140.*

Cotó americà:

*Ordits, retorts en cru,
en colors, fil escòcia,
gasejats, etc., del núm. 18
al 40.*

CLASSES EXTRES

LES GRANS INDÚSTRIES

FABRICA DE XARXES I FILS RETORTS
PER A LA PESCA

Fills de Gabriel Julià

BRUCH, 7

(Entre Trafalgar i Ronda)

Telèfon 11422

BARCELONA

XAROP PUIG

preparat per Z. Puig - RIPOLL

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies,
bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

SEIXANTA ANYS D'EXITS CONTINUS

De venda: En totes les Farmàcies i Centres d'específics

LES GRANS INDÚSTRIES

Francesc Lacambra i Lacambra

Ali-Bey, 23 - Telèfon 50807

BARCELONA

Fàbrica de batre i laminar coure i llautó

Fundada l'any 1808

Fabricació de planxes de coure angles rectes, irregulars i de figura; sòls i tapes per a calderes i alambins; casqueteria i copa de totes dimensions.— Especialitat en barres de coure rodones, quadres i planes en bandes i tiretes de totes mides i gruixos.

Fil de coure i de llautó

Planxes de coure i de llautó especials per a folrar vaixells. Claveria per a les mateixes i claus de llança per a les posts.

Plaques tubulars i devanteres per a caixes de foc de locomotores de ferrocarril.

Planxes de llautó groc extra superior i de coure polides, pròpies per a entallar al forn, embotir o estampar.

Barres de llautó, pròpies per a ésser tornejades.

Fàbrica de conductors elèctrics: CORTS, 500 - Tel. 32634

LES GRANS INDÚSTRIES

Fàbrica de Filats de Cotó i Teixits de Lli i Cotó a Capellades

Guasch Germans

ESPECIALITAT EN MOCADORS DE BUTXACA I LLENÇOLS

DESPATX: Alt de St. Pere 72 i 74 - Telèfon 18423 - Direcció telegràfica «CADES»

BARCELONA

PAPER PER A CIGARRETES
Indio Rosa
FILL DE G. MARIN.

304- (46. 21) Cat. Feb